

Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op maandag 22 september 2025, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw", aanvang 19.30 uur

Aanwezig zijn:

- dhr. L.A. de Lange, voorzitter;
- mw. M.M. Bellekom-Vogels, mw. S.B. Everard, mw. D.C. van Deursen-van Gool, dhr. J.M. Gankema, dhr. H.J.M. Hendrickx, mw. S. Hibbert, mw. J.M. Hofman-de Raad (tot 22.33 uur), dhr. N.T.M. Klooster, dhr. R.R. Krabbendam, mw. F.A.M. van Leeuwen-Geelen, mw. I. van der Marel (vanaf 19.55 uur), dhr. G.L.H. Nijman, dhr. B.G. Paulides, mw. C.A. Rogge-Schneider, dhr. H. van Smirren, dhr. J.R. Stallinga, dhr. M.C. Stekelenburg, mw. S.M. Tirion-van der Goes, mw. P.A. van Vliet-van Dijk, dhr. B.R. Wesselingh, mw. M.P. Wuite, leden van de raad;

- dhr. R. Bloemendaal, dhr. L.N.M. van Doeveren, dhr. L.W. Koetsier, dhr. R.A. Zoutendijk, wet-houders

- dhr. J. Kleinhesselink, raadsgriffier

Verhindert: -

1. Opening vergadering en mededelingen

De **voorzitter**: Het is 19.30 uur, hierbij open ik de vergadering van de gemeenteraad van Wassenaar. Hartelijk welkom allemaal, welkom aan alle raadsleden. Ik heb begrepen dat mevrouw Van der Marel ietsje later is, dus zij zal aanschuiven. Verder zijn er twintig raadsleden aanwezig. Welkom allemaal, welkom aan de leden van het college, de ondersteuning en eenieder die met deze vergadering bezig is, maar een bijzonder welkom aan een overvolle publieke tribune. Het is toch maar mooi dat in die honderdjarige Paauw, Prins Frederik indertijd heeft bedacht om meerdere vertrekken achter elkaar te bouwen zodat u ook allemaal de vergadering kunt volgen. Welkom allemaal, dat geldt natuurlijk ook voor de mensen thuis en de mensen van het journaal die hier vanavond gebroederlijk gedrieën naast elkaar zitten, die hier ook aanwezig zijn. Dan gaan we naar de mededelingen aan de zijde van de raad en ik geef graag het woord aan mevrouw Hofman.

Mevrouw **Hofman**: Dank u wel voorzitter, ik dacht ik begin met iets leuks. In het weekend van 12 tot 14 september jl. vierden wij dat honderd jaar geleden in huize De Paauw de eerste raadsvergadering van de toenmalige Wassenaarse gemeenteraad plaatsvond en daarmee vormt het prachtige zomerpaleis van Prins Frederik, de burgemeester refereerde er net al aan, al eeuwenlang het hart van de Wassenaarse democratie en dit is op gedenkwaardige wijze gevierd met een historische vertelling op vrijdag over de vorige bewoners van De Paauw, met waterfietsen op de vijver, een grote feesttent vol swingende muziek, met lekkere hapjes en drankjes, rondleidingen in het gebouw, demonstraties van de brandweer, een expositie van de Wassenaarse kunstenaars en op zondag werd de raadzaal omgetoverd tot een heus operapaleis. De huidige gemeenteraad wil daarom heel graag iedereen die heeft meegewerkt aan de organisatie van dit heugelijke weekend enorm bedanken, jullie hebben er een absoluut geweldig verjaardagsfeest van gemaakt, hulde.

De **voorzitter**: Dank u wel, fijn en dat zal ook worden overgebracht, heel mooi. Dan kijk ik, zijn er nog andere mededelingen aan de zijde van de raad? Nee, geen andere leuke berichten, oké. Dan gaan we naar de mededelingen aan de zijde van het college. Die heb ik ook niet vernomen. Dan een mededeling als voorzitter van de raad. Recent heeft ons het overlijdensbericht bereikt van oud-raadslid mevrouw Graafland-Haitsma, zij was gemeenteraadslid voor het CDA in de periode 1983 tot en met 1986 en ik wil daar vanavond wel even aan memoreren. Dan recenter nieuws namelijk de mededeling dat de heer Stekelenburg, Matthijs Stekelenburg, het fractievoorzitterschap van de VVD heeft overgenomen van mevrouw Rogge-Schneider. Die mededeling is gedaan en daarmee bent u vanavond hier ook als fractievoorzitter aanwezig. Veel succes daarmee en de onderlinge felicitaties worden uitgewisseld. Dan voor vanavond. Ik heb al gememoreerd aan het feit dat we volop belangstelling hebben en er gaat straks ook een twaalfstal mensen inspreken. Voor degenen die hier niet eerder zijn geweest, het blijft wel van belang dat het overleg met raadsleden buiten de raadzaal plaatsvindt, het gedeelte hier in deze raadszaal is verder voor de raad en het is ook wel fijn om de raad het belangrijke werk vanavond te kunnen laten doen. Dus het hoeft niet te worden ondersteund met applaus of anderszins, het is verder aan de raad om hier vanavond invulling aan te geven. Dus als u verder nader overleg wil hebben, dan kan dat in de ruimte hiernaast maar we zijn met velen vanavond, dus ook wel even fijn dat we verder stil zijn zodat hier het goede debat kan worden gevoerd. Ik dank u alvast vooraf voor uw medewerking. Ik zal vanavond om een uurtje of 22.30 de balans opmaken hoe ver we zijn in de vergadering en gegeven het aantal besprekpunten is al bedacht dat de vergadering over twee avonden gaat lopen. Dat hoeft natuurlijk in de kern niet, daar bent u zelf bij maar om 22.30 uur zullen we conform onze regels de

balans opmaken. Gegeven het feit dat er twaalf insprekers bij zijn, komt er al een halfuur spreek-tijd bij deze vergadering. Dat alles vooraf.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dan gaan we naar een belangrijk punt namelijk het vaststellen van de agenda. Eerst een aantal zaken. De startnotitie Opstellen Omgevingsvisie Wassenaar. Er was in de commissie een verdeeld advies en mijn voorstel zou zijn om het vanavond als besprekspunt te bespreken. Dat vindt u goed? Dat is het geval, dan gaan we dat doen. Dan is er een agenderingsverzoek voor Ons Huis, Hoge Klei 4. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dank u wel. Naar aanleiding van het fractievoorzittersoverleg van maandag 15 september jl. en het voorstel van het college om op 23 september a.s. het besluit te nemen, hopelijk een goed besluit te nemen, en de behandeling op 14 oktober a.s. te doen plaatsvinden, dat scheelt drie weken met nu, hebben wij besloten om de agendering ervan af te halen, dus wij richten ons nu op 14 oktober a.s.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan wordt het agenderingsverzoek bij dezen van de agenda af gehaald. Dan is er een erratum bij het raadsvoorstel Haalbaarheidsonderzoek herbestemming van de Warenaar gekomen. Dat is al in de commissie besproken, zij het dat het door de portefeuillehouder niet expliciet is gemaakt dat het erratum zeg maar het voorliggende stuk is. Ik ga er wel van uit dat u vanavond het erratum gebruikt voor de besluitvorming. Is dat correct want dan praten we allemaal over dezelfde stukken. Dat is het geval, fijn dan maakt die dus onderdeel uit van de beraadslaging. Dan gaan we naar de spreektijden. Nee, ik kijk nog heel even. De Economische Visie, dat was nog even onhelder. Ik heb op alle andere onderwerpen moties en amendementen gezien, maar is er nog steeds wel de behoefte om dit te bespreken? Ik zie in ieder geval knik, knik. Ja, dat is het geval, dan gaat die gewoon ook als besprekspunt op de agenda. Dan zijn we bij de spreektijden en is de conclusie dat we zes besprekspunten hebben. De spreektijden zitten er ook bij, die zijn er natuurlijk bijgeleverd en die hoeven overigens niet op want dan zijn we echt dik twee avonden bezig, maar we hebben dus zes besprekspunten. Kunt u verder akkoord gaan met de spreektijden zoals die zijn voorgelegd? Dat is het geval, dan nemen we dat besluit. Dan gaan we dus na de hamerstukken op de agenda naar 7: de vestiging vervroegd voorkeursrecht Duindigt, Economische Visie, Haalbaarheidsonderzoek en herbestemming van de Warenaar, Ontwerpkeuze renovatie van De Paauw, de Sportvisie, Startnotitie Opstelling Omgevingsvisie Wassenaar en dan nog een vragenronde waarbij er één set vragen is ingediend. Kunnen we hiermee de agenda vaststellen? Dat is het geval, dan is hij hierbij vastgesteld.

3. Inspreken

De **voorzitter**: Dan gaan we nu naar de insprekers en geef ik graag de insprekers, en dat is ook doorgegeven vanuit de griffie vandaag omdat we twaalf insprekers hebben, een halfuur. Dat klopt overigens rekenkundig niet, maar we hebben besloten drie minuten aan elke inspreker te geven en als eerste geef ik graag het woord aan de heer Levi namens het bestuur van de Stichting Beheer Warenaar over het haalbaarheidsonderzoek en daarna geef ik de heer De Jong het woord. Mijnheer Levi.

De heer **Levi**: Ik moest wel even sprinten want drie minuten is wel heel erg weinig. Goedenavond, dank voor de tijd die ik van u mag hebben. Ik gebruik de drie minuten graag als eerste om toch even een gezicht van de Stichting Beheer Warenaar, de SBW, aan u te presenteren. Wij zijn met zijn vieren, Willem Topper, Wim Wensink, André Marsé en ikzelf en misschien toch ook goed om na de commissievergadering nog even te vermelden dat wij dat als vrijwilligers doen. Vele mensen gaven, ook tijdens de commissievergadering, een beetje de indruk alsof wij exploitanten zijn. Nou, zo zien wij het zelf niet, wij beheren de Warenaar namens de gemeente en we doen dat inmiddels een jaar of twaalf. Ik mag ook nog wel een klein beetje memoreren dat de Warenaar twaalf jaar geleden technisch failliet was, er was een negatief Eigen Vermogen, er kwam veel minder geld binnen dan eruit ging en in die twaalf jaar hebben we in ieder geval nu een gezonde huishouding, een positief Eigen Vermogen en een Warenaar die bloeit en dat is wel fijn om te vertellen. Een Warenaar die bloeit, betekent dat er inmiddels jaarlijks meer dan 40.000 mensen komen en met de plannen die voorliggen, verwachten wij dat dit aantal al snel richting de 60.000 zou kunnen groeien. Dat betekent even snel gerekend dat ongeveer zeven tot acht op de tien Wassenaarders ten minste één keer per jaar naar de Warenaar komen, waarvan akte. Waarom vinden we de Warenaar in dit plan zo belangrijk? Eigenlijk omdat de Warenaar het kloppend hart voor het dorp is als het gaat om sociale en culturele activiteiten. De Warenaar bruist en bloeit en er is eigenlijk dagelijks wat te doen. Er is eigenlijk maar één maar en dat is dat het pand in een erbarmelijke staat is. Het pand is eigendom

van de gemeente en wat u ook leest in de voorstellen, wat er eigenlijk gewoon moet gebeuren is dat dit pand een grote beurt krijgt zodat het pand er weer fatsoenlijk uit kan zien en het voor de komende zestig jaar al die Wassenaarders, dus 80% van Wassenaar, kan huisvesten. Dat is eigenlijk het voorliggend idee en u zult zich afvragen 'ja, maar waarom maken jullie je daar als stichting dan zo druk om?' Omdat wij het heel erg belangrijk vinden dat we de rol die de Warenar in de lokale maatschappij speelt, behouden. Daarom zijn we eigenlijk al jaren in gesprek met het gemeentebestuur, ter herinnering; in het afgelopen jaar zijn wij meer dan tien keer bij elkaar gekomen om te komen tot het plan dat nu in hoofdlijnen voor u ligt en wij zullen, na uw goedkeuring hopelijk, nog in detail uitgebreid gaan discussiëren over hoe dat er precies uit zal moeten zien en hoe we op een heel goede manier invulling kunnen geven aan die toekomstvisie die we hebben geschetst. Met alle cijfers die in uw plan staan, hoop ik vooral dat u dat manifest hebt gelezen want daar gaat het uiteindelijk om, dat we met elkaar Wassenaar een kloppend hart kunnen bieden aan iedereen die sociaalmaatschappelijk en cultureel zijn plek zou willen vinden in één heel mooi plekje in Wassenaar en dat heet de Warenar. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer De Jong over het Wegencategoriseringsplan Prinsenweg en dan geef ik daarna het woord aan de heer Ravensbergen.

De heer **De Jong**: Goedenavond allemaal, even een brilletje op. Ik spreek hier vanavond namens de buurtvereniging en de verkeerscommissie Burgweg over de invoering van 30 km per uur in de bebouwde kom van Wassenaar. Het burgerberaad heeft met een brede vertegenwoordiging uit Wassenaar drie belangrijke adviezen gegeven. Allereerst leefbaarheid boven de doorstroming, 91% van de deelnemers wil minder autoverkeer en minder overlast in de woonwijken. Advies nummer 2, opgenomen onder advies nummer 4b, 30 km per uur binnen de bebouwde kom, 77% wil alle wegen binnen de bebouwde kom terug naar 30 km per uur en het derde belangrijke advies is meer veiligheid op en rond de scholen, 96% wil verkeersremmende maatregelen op routes naar de scholen. Ook wordt erover gesproken om 30 km per uur zo snel mogelijk door te voeren en ondanks deze brede steun stelt de wethouder nu voor om onder andere de Prinsenweg-Backershangenlaan en de Van Zuylen van Nijeveltstraat op 50 km per uur te houden. Wij vragen u dringend de adviezen van het burgerberaad serieus te nemen en we willen daar vanuit de buurtvereniging en de verkeerscommissie nog een aantal belangrijke argumenten aan toevoegen. Luister naar de inwoners, 95% van de bewoners van de Prinsenweg gaf al enkele jaren geleden aan dat de snelheid verlaagd kan worden, moet worden, naar 30 km per uur, de raad wilde echter alle burgers van Wassenaar bij dit besluit betrekken. Welnu, de adviezen van de vertegenwoordiging van alle burgers, Wassenaarbreed gedragen, zijn er. Kom beloftes na, twee wethouders hebben tijdens het beraad gezegd de stem van de bewoners zeer serieus te nemen, dat zou tonen dat de politiek naar de burgers luistert en als deze adviezen nu worden genegeerd, daalt het vertrouwen van de burger nog verder, nu doorpakken toont bestuurlijke betrouwbaarheid en respect voor participatie. Veiligheid voorop. De Prinsenweg is geen alternatief voor de N44, het is een route van honderden scholieren van onder andere het Rijnlands Lyceum, de Montessorischool en het Adelbert College en voor veel wandelaars. Met 30 km per uur is de remweg de helft korter dan bij 50 km per uur, daarmee wordt de kans op ernstige ongelukken verkleind en in andere steden zoals Amsterdam heeft deze maatregel al geleid tot 15% minder ongelukken. Behoud leefbaarheid. Verkeer is de grootste bron van luchtvervuiling in Wassenaar, dat geldt zeker voor sluiproutes via de Prinsenweg, de Stoeplaan en de Van Zuylen van Nijeveltstraat, 30 km per uur vermindert de aantrekkelijkheid van deze routes voor doorgaand verkeer en dat betekent minder geluidsoverlast, minder uitstoot en een gezondere leefomgeving. Hulpdiensten blijven bereikbaar, er is voldoende ruimte op de Prinsenweg, die kunnen doorstromen, het openbaar vervoer ondervindt nauwelijks hinder, de kosten zijn al ingecalculeerd en tot slot is het een bewuste keuze. Waar de gemeente niet zelden grote bedragen investeert in dure projecten is dit een investering die direct voortkomt uit de keuze van de inwoners, een project dat niet is opgelegd maar door de burger wordt gedragen. Samenvattend raadsleden, de inwoners hebben gesproken, 30 km per uur is breed gedragen, de veiligheid van onze kinderen, wandelaars en fietsers staat op het spel, de leefbaarheid van onze wijken verbetert aanzienlijk en de technische bezwaren zijn oplosbaar of vallen mee. Laat zien dat participatie werkt, laat zien dat deze raad luistert. Ik dank u voor jullie aandacht en jullie tijd.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Ravensbergen namens de American School of The Hague (ASH) over de Economische Visie en daarna geef ik het woord aan de heer Van Ede.

De heer **Ravensbergen**: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: Goedenavond.

De heer **Ravensbergen**: Geachte raad, burgemeester en wethouders. Mijn naam is Ton Ravensbergen, ik ben de businessmanager van de ASH, een onafhankelijke not for profit school met studenten in de leeftijd van drie tot achttien jaar en circa zeventig nationaliteiten die niet wordt gesubsidieerd door een gemeente of een of andere overheid. Ik sta hier voor de tweede keer in een paar maanden tijd, in juni jl. heb ik ingesproken naar aanleiding van het conceptprogramma Noordrand en het is niet de bedoeling om hier een gewoonte van te maken, maar op dit moment hebben wij als school geen andere keus dan om ons hier wel te melden. Het plan van de gemeente om de ABF-sportvelden geheel of gedeeltelijk van ons af te nemen, is voor ons een grote schok. Het leidt tot een enorm probleem voor de school, aangezien sport een essentieel en onmisbaar onderdeel van ons schoolcurriculum uitmaakt. De gemeente heeft het wel over het aanbieden van alternatieven, maar deze zijn niet uitgewerkt en dus ook niet met ons afgestemd. In de raadsvergadering van 3 juni jl. heb ik het college nog een compliment gegeven voor het uitwerken van het conceptprogramma Noordrand omdat er na vele jaren discussie eindelijk een plan lag waarmee Wassenaar de komende jaren aan de slag kan. Ook de bevestiging dat het sportterrein van ABF gebruikt moest blijven worden als sportterrein stemde ons gerust, dit was terug te vinden in de programma Noordrand nota van zienswijzen en wijzigingen op pagina 7, maar drie maanden later staat in de Economische Visie 2025 dat de grote oplossing voor Ondernemend Wassenaar is om het ABF-sportterrein om te zetten naar bedrijventerrein. Hoe valt dit te rijmen met hetgeen drie maanden daarvoor in het conceptprogramma Noordrand is opgenomen. Het merkwaardige is dat wij jaren geleden door een lokale ondernemer zijn benaderd met precies dit plan waarbij hij ook nog aangaf dat wij makkelijk konden gaan sporten op de Deijlshoeve. Navraag bij de toenmalige wethouder leerde ons dat dit een onrealistisch plan was waarover we ons echt geen zorgen hoefden te maken, de ASH zou een nieuw contract krijgen voor huur van het land, maar dat kon in verband met capaciteitstekorten bij de ambtenaren nog even duren, aldus de wethouder. Wij kunnen begrijpen dat de ondernemers met plannen komen, daarvoor zijn het tenslotte ondernemers, maar we mogen toch van de gemeente verwachten dat die zo'n plan tegen het licht houdt en alle belangen van betrokkenen afweegt voordat hier een speerpunt in het economisch beleid van wordt gemaakt. Door de tegenstrijdige plannen zijn wij nu het spoor bijster, wij mogen meepraten over allerlei plannen maar voor dit plan zijn we niet benaderd voor enige input. Wat zijn de consequenties van dit plan voor de school en de directe omgeving? Als wij elders moeten gaan sporten, hoe komen onze leerlingen dan op die sportterreinen, gaan we tussen 16.00 en 18.00 uur in de spits met bussen rijden, wat zijn de gevolgen voor het Rozenplein, wat zijn de gevolgen voor de buurt en zo kan ik nog wel even doorgaan. Op pagina 6 van de voorliggende Economische Visie wordt...

De **voorzitter**: Mijnheer Ravensbergen, wilt u afronden?

De heer **Ravensbergen**: Ja. ...voorgesteld om de wijziging van het vigerende Omgevingsplan op te starten. Wij hopen dat de raad het met ons eens is dat dit duidelijk een stap te ver is en dat ten minste eerst overleg met ons over de plannen voor uitbreiding van Maaldrift en alle mogelijke gevolgen moet worden gevoerd. Wij geven nog steeds de voorkeur aan constructief overleg, maar het plan om ons sportterrein op te offeren voor uitbreiding van Maaldrift betekent dat we echt tegengas moeten geven om voor de belangen van onze leerlingen op te komen. Dank u wel voor uw aandacht.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Ede en daarna aan de heer Van der Kroft. Mijnheer Van Ede komt ook spreken over de Economische Visie.

De heer **Van Ede**: Inderdaad. Goedenavond mijnheer de voorzitter, dames en heren. Ja, ik sta precies tegenover de vorige spreker, ik spreek namens de ondernemers in Wassenaar, Ondernemend Wassenaar, ik ben zelf ondernemer in het dorp. Voor ons is het heel belangrijk dat er ruimte komt voor uitbreiding van de Wassenaarse ondernemers. Wij zijn natuurlijk maatschappelijk betrokken, wij vinden de scholen ook belangrijk, wij vinden sporten belangrijk en we vinden ook dat de kinderen op een normale wijze naar school moeten kunnen gaan, verkeer is natuurlijk ontzettend belangrijk maar ruimte is voor ons ook belangrijk. Ik begrijp nu dat er weinig communicatie met de ASH is geweest en ik denk dat het heel belangrijk is dat daar nu inderdaad een klap op wordt gegeven, dat we echt met hen in gesprek gaan want hier moet gewoon een goed plan uit komen. Ik denk dat het verder voor mij als bedrijf belangrijk is dat er inderdaad meer grond komt maar ja, het is natuurlijk een lastig iets, het verkeer, de kinderen, het is allemaal moeilijk. Ik ben wel blij dat er nu een nieuwe visie ligt, de vorige uit 2016 is verdwenen, dus ik hoop dat we nu met deze visie doorpakken, dat we aan de slag gaan en zeker met de ASH in gesprek gaan want dit is natuurlijk wel iets wat moet worden opgelost. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Van der Kroft over de Hoge Klei 4 en daarna aan mevrouw Rendering. Goedenavond.

De heer **Van der Kroft**: Goedenavond. Geachte raad, daar staan we weer en niet om iets tegen te spreken, maar voor het behoud van ons inkomen. Ik ben namelijk niet tegen de aanvraag voor een zorgwoning in Wassenaar, maar wel op deze locatie. Waarom eigenlijk? De zorgwoning aan de Hoge Klei wordt veel besproken tot aan de media toe, emotioneel beladen waar vooral op wordt ingespeeld, zelfs door raadsleden maar weet u ook dat bij goedkeuring hiervan vijf gezinnen hun inkomen kunnen verliezen? Gehandicapte mensen worden geholpen, maar het inkomen van vijf gezinnen gaat eraan. Wij zijn hier als vierde generatie met ons familiebedrijf gehuisvest en er wordt wel over ons gesproken, maar niet met ons gesproken. Waarom wordt er eigenlijk enkel op emotie ingespeeld? Het betreft namelijk ook feiten, regelgeving waar burger en bedrijven beide aan moeten voldoen en u als raad bent ook gekozen om deze regelgeving na te leven. Een aantal punten. De Omgevingswet. In de Omgevingswet valt het burgerrecht boven zakelijk recht, dit is ook bekend bij de gemeente bij de nieuwbouw van de Vorenbroekstraat. In de Omgevingswet staat dat er een spuitvrije zone van 50 meter moet zijn, hierover zijn uitspraken van de Raad van State aan toe aanwezig. Er moeten namelijk afstanden zijn tussen geluid van koelcellen en burgerwoningen en deze juridische correspondentie is bekend. U weet ook dat hier een investerings- en een project-ontwikkelingsbedrijf bij is betrokken, u weet ook dat het bouwoppervlak groter is dan de huidige schuur waarover wordt gesproken maar u weet ook dat goedkeuring van dit plan een opening gaat worden voor de gehele Noordrand in Wassenaar met hetzelfde bestemmingsplan waarbij de schuren en woningen kunnen worden omgezet naar burgerrecht. U vergooit hiermee dus het gehele proces van de Noordrand en alle participatie van alle betrokken bedrijven en burgers. Dit kunt u daarna niet meer tegenhouden en daarom hebt u ook unaniem het amendement van 3 juni jl. om in de Noordrand geen bebouwing toe te staan, aangenomen. Hoe kunt u instemming geven voor zo'n bouw als dit en het daarna verantwoorden met het amendement dat u hebt ingezet? U weet dat alle jurisprudentie over het burgerrecht en de afstandsmaten allang bij de gemeente bekend zijn, deze zou dan ook gedeeld moeten worden. Ik heb u eerder aangegeven dat we dit hele proces al eerder hebben doorlopen, aan de voorkant van de Hoge Klei bij de Vorenbroekstraat wat tot tien jaar rechtszaken heeft geleid. Wij hebben hier slapeloze nachten van want de regelgeving geeft namelijk aan dat wij ons bedrijf niet meer kunnen doorzetten zoals het nu is bij instemming van deze woning. Wij voldoen simpelweg niet meer aan de regelgeving, een einde van inkomen ten koste van een zorgwoning. Sociaal betekent bij ons dan ook iets anders. Ik vraag u ook om af te zien van deze zorgwoning op deze locatie, u hebt namelijk geen idee wat u zich op de hals haalt, maar vraag ook met spoed om een alternatieve locatie voor deze zorgwoning aan te geven. U kunt begrijpen dat wij dan natuurlijk wel vragen...

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Kroft, wilt u afronden.

De heer **Van der Kroft**: Ik wil mijn laatste zin even afmaken. U kunt begrijpen dat wij dit aan u vragen als wij weten dat door goedkeuring ons inkomen voor drie gezinnen ophoudt. Ook bij goedkeuring zullen het jarenlang rechtszaken worden waar niemand bij gebaat is. Dank u wel voor uw tijd.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, drie minuten is drie minuten en geen vijf minuten.

De **voorzitter**: Dat is een ding dat zeker is. Mevrouw Rendering en daarna geef ik het woord aan de heer De Kroes.

Mevrouw **Rendering**: Goedenavond. Geachte voorzitter, raadsleden en wethouders. Mijn naam is Annemarieke Rendering en ik wil allereerst namens de Buurtvereniging Wassenaar-Duyndigt en de Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland onze waardering uitspreken voor de beslissingen die in de afgelopen maanden zijn voorbereid en al het werk dat hiervoor is verzet door raadsleden, het college en de ambtelijke ondersteuning. Wij beseffen dat dit geen eenvoudige keuzes waren en juist daarom verdienen zij respect. In het bijzonder gaat onze dank uit naar de wethouders Van Doeveeren en Koetsier, hun krachtige optreden en duidelijke koers, maar ook de open houding en prettige gesprekken geven ons als bewoners veel vertrouwen in de toekomst. Het is heel fijn te ervaren dat bestuurders pal staan voor zorgvuldigheid en een duurzaam traject waarin de belangen van natuur, erfgoed en leefbaarheid samenkomen. Ook de raad heeft zich duidelijk uitgesproken over de randvoorwaarden voor ontwikkeling in dit bijzondere gebied. Verkeersveiligheid is voor ons letterlijk van levensbelang, elke dag mengen zich op smalle drukke wegen en kruisingen kinderen die op de fiets naar voetbal of hockey gaan, golfers en ruiters die hun sport beoefenen, bewoners en

bezoekers die wandelen of fietsen en zwaar verkeer of marechaussee. Laten we in toekomstige ontwikkelingen zorgen dat we de verkeersveiligheid nooit uit het oog verliezen. Als buurt hebben wij de schoulers eronder gezet en een ontwikkelplan gemaakt, 'Duindigt, poort tussen stad en duin', met meer dan honderd zienswijzen en veel praktische betrokkenheid en lef vanuit de wijk hebben wij laten zien dat de gemeenschap achter dit proces staat. Dat doen we niet uit tegenkracht, maar vanuit de wil om samen iets moois op te bouwen. De samenwerking met betrokken organisaties verloopt constructief en geeft energie. We vragen uw raad dan ook om met ons te onderzoeken hoe we dit plan kunnen concretiseren. We kijken met veel plezier en vertrouwen naar de komende tijd en blijven graag in dit positieve spoor bijdragen aan de verdere uitwerking. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u ook. Dan geef ik graag het woord aan de heer De Kroes, ook over het voorkeursrecht Renbaan Duindigt en daarna geef ik het woord aan de heer Qualm over de Economische Visie. Goedenavond.

De heer **De Kroes**: Goedenavond. Geachte voorzitter, raadsleden en aanwezigen, op 21 september jl. vond de jaarlijkse Derby op Renbaan Duindigt plaats. Wat was het een feest, meer dan 6700 bezoekers onder wie opvallend veel jonge mensen die voor het eerst deze historische sport en locatie beleefden. Precies dat is onze missie, een nieuwe generatie laten ervaren hoe bijzonder deze plek is. Voor mij persoonlijk, met mijn familiehistorie, was de Jochems Memoriaal een hoogtepunt, deze ren vernoemd naar de oprichter Walter Jochems, destijds zelfs jockey, is via een kettingbeding vastgelegd als jaarlijks terugkerend erfstuk. Dat we deze traditie op 21 september jl. opnieuw konden voortzetten, onderstreept de wens van de grondlegger en daarbij de verplichting van het behoud van Renbaan Duindigt, die wens koesteren wij nog steeds. De wethouder zei onlangs 'iedereen die Renbaan Duindigt wil opknappen, kan opstaan' en wij staan er. De afgelopen week alleen al hebben wij de Panoramazaal, bijna tien jaar gesloten, heropend. De Derbydag laat zien dat Duindigt toekomst heeft, erfgoed, topsport en een ontmoetingsplek voor jong en oud maar die toekomst staat onder druk, in het paardendorp van Nederland is het bijna onmogelijk geworden om een plek te vinden waar kinderen paardrijles kunnen krijgen, ik spreek uit eigen ervaring voor mijn vier zonen. Laat Duindigt de plek zijn waar kinderen en families weer kunnen leren paardrijden. Ons plan is helder, hier het grootste hippische complex van Nederland maken met draf, rennen, springen, dressuur en vooral een veilige plek voor de jeugd om te lessen. Daarom stel ik u één eenvoudige maar cruciale vraag: wat voor toekomst kiest u als gemeenteraad voor Wassenaar, een levendige hippische buffer tussen Den Haag en Wassenaar of een grijs kantoorcomplex van 100.000 m² met dagelijks tienduizenden autobewegingen? Het baart ons zorgen dat de gemeente wel gesprekken voert met ontwikkelaars, bijvoorbeeld op 24 september a.s. met een pretparkontwikkelaar, en met het Rijksvastgoedbedrijf (RVB), maar niet met de eigenaar en niet met de koper terwijl er wel via een motie door de raad werd gevraagd met ons in gesprek te gaan. Er zijn weer nieuwe documenten van het RVB gekomen, er wordt weer aangetoond dat zij al jaren met elkaar in gesprek zijn en ik heb ook het zwart-op-witbewijs dat die gesprekken zijn gevoerd. Er zijn twee opties, we verzanden in jarenlange rechtszaken of, en dat is mijn dringende oproep, we gaan samen om de tafel. Ik weet dat het college en de wethouder het beste met Wassenaar voor hebben, dat doel delen wij.

De **voorzitter**: Wilt u afronden.

De heer **De Kroes**: U kunt de buffer tussen Den Haag en Wassenaar behouden, laten we in gesprek gaan en Renbaan Duindigt behouden als erfgoed, sportlocatie en de groene long van onze regio. Ik dank u.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan de heer Qualm over de Economische Visie en daarna de heer Den Hollander.

De heer **Qualm**: U noemde mijn naam niet helemaal goed.

De **voorzitter**: Mijn excuses.

De heer **Qualm**: Geeft niet. Beste raadsleden. Ik ben sinds 2001 ondernemer op het bedrijventerrein Maaldrift II en ik heb de afgelopen periode mogen bijdragen aan de Economische Visie die nu voorligt. Vandaag wil ik ook benadrukken hoe belangrijk dit plan voor Ondernemend Wassenaar is. Toen Maaldrift II werd ontwikkeld, duurde dat bijna vijftien jaar en toen het uiteindelijk klaar was, bleek het grootste deel al ingevuld met ruimte-voor-ruimte. Veel ondernemers moesten daardoor noodgedwongen verhuizen naar een terrein dat eigenlijk te klein was. Sindsdien is er in Wassenaar

bijna geen enkele nieuwe bedrijfsruimte meer bijgekomen. Dat gebrek aan ruimte is funest voor ondernemers met ambitie. Daarom zien wij in deze visie en in de ontwikkeling van Maaldrift III een unieke kans, een kans om niet alleen nieuwe bedrijfsruimte te realiseren maar ook om bestaande gebieden slimmer en toekomstbestendiger in te delen. Denk aan een duidelijke corridor van bedrijfsruimte buiten het dorp met een goede ontsluiting, zodat verkeersoverlast beperkt blijft. Ook de combinatie met sportvoorzieningen biedt kansen. Sport is belangrijk voor ondernemers, wij ondersteunen en sponsoren verenigingen vaak. Als sportvelden slim kunnen worden verplaatst, komt er ruimte vrij voor bedrijvigheid zonder dat sport uit het beeld verdwijnt. Ondernemers zijn altijd in beweging, wij zoeken samen naar oplossingen en vandaag vragen wij u als raad om hetzelfde te doen, om dit plan te omarmen en in te stemmen met deze visie zodat we samen de volgende stap kunnen zetten voor een ondernemend en toekomstgericht Wassenaar. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Den Hollander en daarna de heer Van der Holst. Kijk, er worden al leesbrillen uitgewisseld.

De heer **Den Hollander**: Een goed brilletje hoor. Goedenavond. Ik heb de definitie van een visie opgezocht en dan krijg je 'welke richting gaan we op in een bepaalde periode', een zogenaamde toekomstdroom. 'Zonder visie geen vooruitgang' zeggen ze ook wel, dus ik ben blij dat er een visie ligt en ik ben ook blij dat wordt ingezien dat bedrijven en bedrijfsleven belangrijk zijn voor een dorp als Wassenaar. Ik ben blij dat er door Wassenaar wordt gedroomd en dat er ruimte moet zijn voor bedrijven om te ontwikkelen, we willen dit tenslotte behouden voor ons mooie dorp. Tegelijkertijd moeten we ook niet vergeten dat sport en onderwijs ook belangrijke pijlers van het dorp zijn. Dit mag natuurlijk niet ten koste gaan van het een en het ander en ik vertrouw er ook op dat dit zeker niet het geval gaat zijn. Het laatste punt is verkeersveiligheid en ontsluiting. Ook dit moet hand in hand gaan met de nieuwe plannen en ontwikkelingen, we kunnen nog zulke mooie plannen met bedrijven, Defensie of scholen hebben, als die niet goed en veilig te bereiken zijn, gaat het niet goed komen. Ik zou zeggen, geef er vandaag een klap op en maak volgende week afspraken met alle belanghebbenden en eventuele gedupeerden want hand in hand staan we sterk en alle neuzen moeten de goede kant op, pas dan kunnen we dromen verwezenlijken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Van der Holst en daarna aan mevrouw Vetter. Mijnheer Van der Holst komt namens de vereniging Ondernemers Maaldrift en Ondernemend Wassenaar, ook over de Economische Visie. Goedenavond.

De heer **Van der Holst**: Goedenavond. Geacht college, geachte leden van de gemeenteraad, op 9 september jl. heb ik namens de vereniging Ondernemers Maaldrift ingesproken in de commissievergadering en daar heb ik aangegeven dat wij als ondernemers blij zijn met de Economische Visie, een visie die richting geeft aan toekomstige ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening. Die visie kan ook een andere blik op bestemmingsplannen bieden, voor de uitvoering van plannen is het echter van groot belang dat er vervangende ruimte voor herlocatie van bedrijven beschikbaar komt. In bepaalde gevallen kan dit knellen met bestaande gebruikers, toch zien wij als ondernemers voldoende mogelijkheden om tot een voor ieder goed werkbaar oplossing te kunnen komen. Zo kunnen wij sport en recreatie faciliteren en versterken en natuur opwaarderen door uitplaatsing uit de Groene Zone. Daarnaast kan de verkeersdoorstroming vanuit het dorp richting A44/N44 hierdoor aanzienlijk verbeteren. Dit sluit goed aan bij de plannen van de marechaussee voor Maaldrift. Het is een uitdaging die u als raad samen met ons moet aangaan, waar een brede consensus van groot belang is. Weet u gesteund door de ondernemers van Wassenaar die graag meedenken over een goed ondernemersklimaat maar bovenal een beter en mooier Wassenaar. Dank u wel voor uw aandacht.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Vetter over het verkeersrecht Renbaan Duindigt en ten slotte geef ik het woord aan de heer Bloem. Goedenavond.

Mevrouw **Vetter**: Goedenavond. Geachte raad, geacht college, wederom dank voor de gelegenheid om hier in te spreken namens de gebruikers en liefhebbers van Duindigt, ik blijf dit gewoon doen. Ik sta nog in een stand van bijna euforisch nagenieten na onze Derbydag op 21 september jl. en ik kan niet anders dan zo verschrikkelijk trots zijn op wat we weer hebben neergezet, onze Derbydag was in alle opzichten een groot succes. Omroep West interviewde mij kort en de vraag van de reporter was 'is dit nou misschien de laatste keer geweest?' en impulsiever dan ik van mezelf had verwacht, gooide ik eruit 'nee, dit is niet de laatste keer, niets ervan'. Ik ben zo langzamerhand best wel klaar met proberen aan te tonen dat de sport en de baan bestaansrecht hebben, dat lieten we op 21 september jl. zien op een manier die Wassenaar op zijn grondvesten deed schudden. Met een bezoekersaantal van duizenden, door alle extra invitatie en social media input, het mooi ingerichte foodtruckplein en paardensport van hoog niveau creëerden we net als in 2024 een topdag

met een topomzet en betrokkenheid van Wassenaarders in de vorm van sponsoring van tuincentrum de Schouwbrug, Wassenaarse kinderen die meeliepen in de voorstelronde van de pikeurs, de Wassenaarse stoeterij In 't Groene Hout en talloze Wassenaarse gasten in een divers publiek zoals je dat bijna nergens ziet. Het navelstaren is voorbij, het mismanagement is voorbij, Wassenaarders Edward de Kroes en Sam Gouverneur zijn opgestaan met een team van volhardende mensen om zich heen die weten hoe ze de exploitatie en de sport op Duindigt met haar imposante historie met gemak supergezond kunnen maken. Het Duindigt van nu geniet de steun van de besturen van Alkmaar en Wolvega en van de SNDR, onze sportbond. Er is een nieuwe era aangebroken, met paardensport. Wij willen het Jochems Memoriaal dat verbonden is met landgoed Duindigt verrijden en het liefst ook winnen zoals op 21 september jl. Wij willen de derby verrijden, wij willen paardensport in al haar facetten op een passievolle en verantwoorde manier bedrijven. U moet begrijpen dat mensen die zo vervlochten zijn met Duindigt als ik er gewoon deel van uitmaken en wij laten ons daar niet wegsturen. Duindigt laat niet over haar hoofd bepalen dat er kantoorgebouwen op haar bodem worden neergezet. Waar het plan van het RVB eerder nog als complottheorie werd weggezet, is nu toch wel duidelijk geworden wat er zich daadwerkelijk afspeelt. Wassenaar heeft hier toch helemaal niets aan, waar één kantoor komt, komen er altijd meer en dan zal de omgeving daar altijd veranderd zijn, dit moet gewoon hier en nu stoppen. Wees trots op Duindigt dat die ondanks eerdere chaos haar exploitatie gezond heeft gekregen want er is maar één gemeente in heel Nederland die kan zeggen dat ze een draf- en renbaan heeft en dan nog wel in zo'n mooie setting. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik als laatste het woord aan de heer Bloem, voorzitter van de buurtvereniging Rijksdorp, over het NIAS-complex. Goedenavond.

De heer **Bloem**: Goedenavond. Geachte voorzitter, geacht college, geachte leden van de gemeenteraad, begin 2025 heb ik hier ook gestaan inzake de herontwikkeling van het zogenaamde NIAS-terrein in het centrum van onze wijk Rijksdorp en ik heb toen aangegeven dat wij als buurt uiteraard voorstander zijn van een herontwikkeling van het terrein, maar wel een herontwikkeling passend binnen de schaalgrootte van onze kleine wijk. We hebben ook aangegeven dat het voorstel niet past binnen het bestaande bestemmingsplan, maar dat het voorstel helemaal is toegeschreven naar de opvang van zwaar dementerende personen met als enige reden dat het voorstel op deze wijze past binnen de vereiste categorie, ofwel sociaal-medisch. De zorginstellingen van Orpea Nederland beschikken niet over de zware hulpverlening met artsen en verpleegkundigen zodat ze dat niet kunnen realiseren. Wij herhalen nogmaals dat in alle eerdere presentaties van Thuismakers aan de gemeente en aan de buurtvereniging alleen is gesproken over hun daadwerkelijke doelgroep, te weten de dementerenden met indicatie 4 en 5. Los van het niet passen in de bestemming is de technisch-bouwkundige invulling van het project in vele opzichten strijdig met het bestemmingsplan en het gebruik van een korte procedure waar de gemeente nu op aanstuurt, kan alleen worden toegepast op het gebouw dat is aangesloten bij en dienend aan het hoofdgebouw en kan niet worden toegepast op losstaande nieuwbouw zoals in de vergunningsaanvragen wordt voorzien. Wij procederen niet graag tegen onze gemeente, maar het mogelijk verlenen van een dergelijke vergunning zou ons geen andere keuze laten temeer omdat de bereidheid om hier juridisch tegenin te gaan bij alle bewoners groot is. Onze argumenten zijn inhoudelijk gericht op alle genoemde tekortkomingen in de vergunningsaanvragen, maar ze zijn ook gericht op het feit dat de communicatie vanuit de gemeente naar ons als buurtvereniging tot op heden zwaar onder de maat is. Exemplarisch is dat er nooit, maar dan ook nog nooit vanuit de gemeente een schriftelijke reactie ofwel bevestiging op onze brieven, rondleidingen of besprekingen volgde en de gemeente gaat intussen wel zonder enig overleg met ons door en dat geldt ook voor de volstrekt onnodige en onverwacht afgegeven kapvergunning van 31 bomen op het complex. Je hoort dan achteraf wel 'sorry, sorry' en 'zo had het niet gemoeten' maar tot nu toe werden alle vormen van contact, ook over dit project en vanavond weer, eenzijdig door ons geïnitieerd, hopen op een luisterend oor van uw raad. Ik heb het ingekort. Het is zo dat Orpea er financieel heel slecht voor staat, die sluit liever vestigingen dan dat die ze opent, zeker willen ze liever niet de nieuwbouw plegen en dat betekent dat Orpea naar alle waarschijnlijkheid de grond, inclusief de vergunning voor de zwaarste categorie, dementerende personen, zal doorverkopen aan een organisatie die de zorg wel kan verlenen.

De **voorzitter**: Mijnheer Bloem, wilt u afronden.

De heer **Bloem**: Ja, dat doe ik. We hebben begrepen dat binnen een dergelijke vergunning ook vormen van verslavingszorg passen en dat brengt mij ertoe om vanavond op te roepen om vooral deze vergunningsaanvragen af te wijzen dan wel de raad over dit project te laten meebeslissen. Ik dank u voor uw aandacht.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de insprekers. Bij de griffie zijn alle contactgegevens ter beschikking, mocht u nog verder willen doorpraten. Dank u wel voor uw medewerking om het allemaal in dat halfuur te laten passen.

4. Notulen

De **voorzitter**: Dan gaan we nu naar agendapunt 4, de notulen. Het betreft de notulen van de raadsvergadering van 1 juli 2025. Wenst iemand daar nog opmerkingen over te plaatsen, kunnen we die vaststellen? Bij dezen vastgesteld. De notulen van de vergadering van 8 juli 2025. Ook allemaal mee akkoord, dan stellen we die hierbij vast en die van 20 augustus 2025. Ook geen opmerkingen, dan stellen we die notulen ook hierbij vast. Verder mevrouw Van der Marel welkom, we zijn compleet als raad.

5. Lijst ingekomen stukken

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de lijst ingekomen stukken en ik heb begrepen dat de heer Stekelenburg een vraag naar aanleiding van de afdoeningsvoorstellen heeft.

De heer **Stekelenburg**: Ja voorzitter, dank. Als Wassenaarse VVD kunnen wij instemmen met het afdoeningsvoorstel, brief 1152 inzake Jeruzalem. Wel zouden we het college willen vragen om onze raad te informeren over de wijze van afdoening.

De **voorzitter**: Ik kijk even naar het college. Over de wijze van afdoening te informeren, kan ik daar een reactie op krijgen? Het voorstel is... Er is een brief over gekomen naar aanleiding van de wijk Jeruzalem. Dat is het geval. Ik zie een positieve knik, die toezegging wordt gestand gedaan en daarmee opgeschreven. Goed dan kijk ik verder, nog opmerkingen over de lijst ingekomen stukken, kunt u verder akkoord gaan met de afdoeningsvoorstellen? Dat is het geval, bij dezen vastgesteld.

6. hamerstukken

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de hamerstukken.

6.a Verlengen bestaande contract met de huidige accountant voor de verslagjaren 2026 en 2027

De **voorzitter**: Om te beginnen 6.a, Verlengen bestaande contract met de huidige accountant voor de verslagjaren 2026 en 2027. Kun u daarmee instemmen? Dat is het geval, bij dezen besloten.

6.b Verordening Leerlingenvervoer 2025 gemeente Wassenaar en bijbehorende beleidsregels

De **voorzitter**: Verordening Leerlingenvervoer 2025 van de gemeente Wassenaar. Kunt u daarmee akkoord gaan? Dat is het geval, bij dezen besloten.

6.c Startnotitie Lokale Woonzorgvisie

De **voorzitter**: De Startnotitie Lokale Woonzorgvisie, 6.c. Kunt u akkoord gaan met de besluiten a tot en met h? Dat is het geval, bij dezen besloten.

7. Vestiging vervroegd voorkeursrecht Draf- & Renbaan Duindigt

De **voorzitter**: Dan gaan we nu naar de bespreekpunten toe, om te beginnen het vestigen vervroegd voorkeursrecht Draf- & Renbaan Duindigt. Ik heb in ieder geval gezien dat de heer Hendrickx van plan is om een motie in te dienen, dus ik neem aan dat ik u als eerste het woord mag geven en dan ga ik verder inventariseren of er nog andere sprekers zijn, ik kijk de kring rond. Dat is mevrouw Hofman als tweede en verder niemand. Prima, dan geef ik het woord aan de heer Hendrickx. Stilte graag in de zaal, het woord is aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Ja, ik ben op 21 september jl. inderdaad op Duindigt geweest, ik heb daar een groot deel van de dag doorgebracht en het was een fantastisch feestje voor iedereen die er wilde zijn. Ik begreep dat er bijna 7000 mensen waren, dat is natuurlijk een gigantisch mooi aantal en daarmee wordt aangegeven welk belang aan Duindigt mag worden gehecht. Het vestigen van een voorkeursrecht op de gronden van de SBRD. Eigenlijk een beetje

voorafgaand aan mijn inbreng wil ik aan de orde stellen dat ik tijdens de commissievergadering een behoorlijk aantal vragen hebt gesteld waarvan slechts drie à vier zijn beantwoord. Voor de goede orde, een college heeft een verplichting om alle informatie correct te verschaffen en alle vragen te beantwoorden en laat ik daaraan toevoegen dat het showelement niet te veel de overhand moet krijgen. Het college wil dat de gemeenteraad een voorkeursrecht vestigt op de gronden van Stichting Beheer Renbaan Duindigt. Het college mag het initiatief nemen, maar wanneer de gemeenteraad niet binnen drie maanden besluit dit voorkeursrecht te vestigen, bestaat het voorkeursrecht niet meer. Wij van Hart voor Wassenaar vinden dat wanneer je een voorkeursrecht vestigt er een plan aan ten grondslag moet liggen en ik heb nog niet het magerste begin van een plan vernomen. Het college noemt het het vestigen van de regie, maar dat is geen plan, verre van een plan en toch moet deze raad besluiten om het voorkeursrecht te vestigen zonder dat er enig zicht is op een plan, er is volstrekt geen planologische basis. Sterker nog, het college geeft geen enkele motivatie aan waarom het de regie wil nemen want welke noodzaak bestaat er om de regie te nemen wanneer je bezig bent met het uitvoeren van het raadsbesluit van 14 december 2021. Ging die uitvoering niet goed? Dan is de vraag, wat schuilt er achter het nemen van de regie zonder dat er een plan is, zonder dat het gemotiveerd is? Naar onze mening neemt een fatsoenlijke raad geen genoegen met de positie van het college, geen plan, geen motivatie, geen voorkeursrecht. Het klinkt zelfs heel autoritair 'we nemen de regie'. Stel je voor dat het college zoiets zegt over de wijk waarin je woont of over de woning die je bezit, de actie van het college is heel discutabel. Gelukkig is het een passief recht. Het college probeert het beeld te creëren dat het recht actief is, maar de regie nemen met een passief recht spoort niet met elkaar en daarmee gaat de geloofwaardigheid van het college onderuit, het college overspeelt in onze ogen zijn hand. Er zijn inmiddels meerdere bezwaren ontvangen door de gemeente en na bezwaren zijn er verdere juridische gangen mogelijk, maar intussen gaat het over Renbaan Duindigt, het iconische Duindigt. Al ruim honderd jaar is Duindigt er, de enorme cultuurhistorische waarde die Renbaan Duindigt vertegenwoordigt, het Duindigt van Wassenaar, een van de iconen die Wassenaar bijzonder maken en tientallen mensen verdienen er hun brood, honderden hebben er hun hobby en duizenden, zoals op 21 september jl., genieten er van hun vrije tijd. Velen denken dat het een dood terrein is, maar je moet 's ochtends de trainingsactiviteiten eens bekijken of de kindervoorstellingen meemaken. Een levendig beeld dat hoort bij een levendig dorp en let wel Prinsjesdag is niet mogelijk zonder Duindigt, Duindigt wordt uitgebreid gebruikt voor het trainen van de ME. De maatschappelijke functie is duidelijk aanwezig en bovendien, het is al gezegd, is het de enige draf- en renbaan in Nederland. Renbaan Duindigt heeft een financieel moeilijke tijd doorgemaakt, maar door het enthousiasme van een aantal mensen leeft het enorm op. Het is weer georganiseerd en de inkomsten nemen behoorlijk toe, er zijn goede kansen in de nabije en verdere toekomst, het is nu al ten minste break-even. Door dit college dreigt Renbaan Duindigt het eerste slachtoffer te worden van het voorkeursrecht, dat is wanneer de SBRD het gebied wil verkopen, maar dat wil de SBRD niet want de SBRD ziet goede mogelijkheden om financieel gezond de toekomst in te gaan en dat gaat terug naar 14 december 2021, een enthousiaste VVD ex-wethouder komt met het plan om op het terrein van Duindigt vijftig woningen en shortstayeenheden te bouwen plus een hotel met 150 tot 200 kamers inclusief een casino. Hart voor Wassenaar was hiertegen vanwege het hotel met het casino en we hebben eerder al gezegd dat de rest van het plan, met name het financiële deel, ons wel degelijk aanstond. Het raadsvoorstel is aangenomen en is nog steeds geldig als raadsbesluit.

De voorzitter: Het lijkt wel een hoorspel, maar we horen voetstappen. Een interruptie van de heer Van Smirren.

De heer Van Smirren: Ja, kan ik daar wat aan doen, ik moet helemaal omlopen. Ja, mijnheer Hendrickx, ik hoor u 'casino' zeggen, dat zei u de vorige keer ook al en ik heb de stukken erop nagekeken, in geen enkel stuk komt het woord 'casino' voor. Mijn vraag is hoe u er toch bij komt dat sprake zou zijn geweest van de vestiging van een casino.

De voorzitter: De heer Hendrickx.

De heer Hendrickx: Dat was overeengekomen tussen de investeerder en de exploitant van het casino. Ik hoef hier verder geen namen bij te noemen.

De voorzitter: Een vervolgvraag.

De heer Van Smirren: Ja, maar deze raad gaat alleen uit van wat wij aan gegevens ter beschikking hebben en onderlinge afspraken over een casino zijn wat mij betreft nooit voorbijgekomen.

De voorzitter: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dat wil niet zeggen dat het niet zo was.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, gaat u verder.

De heer **Hendrickx**: Het raadsvoorstel is aangenomen en is nog steeds geldig als raadsbesluit, sterker nog de geldigheid is benadrukt door het feit dat recent een motie werd verworpen om dit raadsbesluit om te keren en anders dan het college beweert staat het raadsbesluit dus nog steeds, volledig ondersteund door onder andere de VVD. Het plan Hoetmer viel stuk en werd snel opgevolgd door een plan van een paar enthousiaste Wassenaarders met financiële steun uit 020. Ik dacht even, een interruptie uit mijn eigen fractie, we hadden afgesproken dat we dat niet zouden doen. Met financiële steun uit 020, een Wassenaars plan door puntgave Wassenaarders. Het herstel en de renovatie van Duindigt evenals de continuïteit binnen de kaders van het raadsbesluit wordt mogelijk, maar de initiatiefnemers werden en worden door de gemeente gefrustreerd, zo niet geobstrueerd in hun planontwikkeling, de voortgang in het proces is nu alweer twee maanden nihil terwijl het plan inmiddels onder voorwaarden als wenselijk is geclassificeerd. 46 woningen op de grond van Duindigt, een bebouwde grond van 6000 m², iets minder dan 2% van het oppervlak van Duindigt. We gaan er nog steeds van uit dat het college zal voortgaan met de initiatiefnemer binnen de kaders van het raadsbesluit, vooral ook omdat dit raadsbesluit recent is herbevestigd. Als het uiteindelijke resultaat er is dan kunnen we in grote rust gewoon doorgaan met alle dingen en alle andere dingen die in ons dorp gebeuren, een mooie en actieve Renbaan Duindigt en gelukkige bewoners van 46 woningen in een mooi gebied want met het bereiken van dat doel komt ook een ander doel van Hart voor Wassenaar binnen handbereik, een voor Hart voor Wassenaar ongehooflijk belangrijk doel, en dat is het tegengaan van verdere verstedelijking, het groenhouden van het gebied tussen Wassenaar en Den Haag, het voorkomen van massieve bebouwing. We willen dat niet voor Wassenaar en zeker niet voor de Wassenaarders die daar wonen en het behoud van de leefkwaliteit en het behoud van de renbaan heeft in essentiële rol daarin. Voor de duidelijkheid, behoud van Renbaan Duindigt in particuliere handen is de beste bescherming tegen overheden, inclusief onze eigen gemeente, en er was geen reden om te interveniëren in het ontwikkelproces van Renbaan Duindigt met Villa Betty.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Hofman. Mevrouw Hofman.

Mevrouw **Hofman**: Ja, het is gelukt. U geeft aan dat u tegen verstedelijking bent. Dat is een goed streven denk ik, maar het probleem bij het plan van Villa Betty dat er nu ligt is dat juist verstedelijking gaat plaatsvinden. U zei net 46 woningen en dat is een behoorlijke hoeveelheid woningen, zou u het dan niet een betere optie vinden als Duindigt zou blijven bestaan zonder 46 woningen, maar dat er een andere vorm van financiering zou worden gevonden om er een goede businesscase van te maken?

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Het antwoord daarop is 'ja'.

De **voorzitter**: Mevrouw Hofman, nog behoefte aan een vervolgvraag? Dat is niet het geval. Mijnheer Hendrickx gaat u verder.

De heer **Hendrickx**: Om daar duidelijkheid in te scheppen. Wij zien de 46 woningen als het middel om het te kunnen financieren want anders wordt het moeilijk, maar als iemand opstaat en zegt 'ik heb hier € 10 miljoen en ga vrolijk door met je renbaan' dan is dat een prima plan en kan dat zonder verdere bebouwing. Toch intervenueert het college. Er was en is geen reden om te interveniëren in het ontwikkelproces van Renbaan Duindigt met Villa Betty, het voorkeursrecht was en is niet nodig om dit tot een goed einde te brengen. Het college moet uitvoering blijven geven aan het raadsbesluit, toch intervenueert het college en stopt het college de facto dat proces en dat doe je niet zomaar. Het college heeft alle middelen in handen om uitvoering te geven aan het raadsbesluit en om tot een wenselijk resultaat te komen en met dit besluit zal de raad een zeer groot risico op zich nemen, met het besluit dat voorligt. We hoorden het al, de risico's van schadeclaims stapelen zich op en zullen breed, duur en breed dragend zijn. Dus de boven alles uitstijgende vraag is waarom het college dit doet. Het heeft in ieder geval geen zin in het behoud van Renbaan Duindigt, zoveel is duidelijk en uitvoering van het raadsbesluit van 14 december 2021 staat ook niet voor op de agenda. Welke reden heeft het college om dit instrument in te roepen? Het college heeft inspiratie ingestraald gekregen om iets anders met het gebied te doen en deze raad weet daar niets van, maar laten we eens kijken wat zich inmiddels aan mogelijkheden voordoet. De eerste mogelijkheid is dat de gemeente de gronden koopt en een gecultiveerd natuurgebied maakt, Duindigt weg en de

gemeente moet € 15 miljoen tot € 20 miljoen investeren in de aankoop en de ontwikkeling tot natuurgebied. Daarmee wordt het gemeentegrond en het kan op enig moment weer worden verkocht, maar de gemeente kan dit niet betalen, misschien dat Dunea en/of de provincie of zelfs de gemeente Den Haag in het kader van stikstofcompensatie bijdragen. Wie is de sponsor? Als de gemeente het zelf moet opbrengen dan is het niet te doen en hoeveel beter is dat dan ook nog eens een keer in vergelijking met de huidige Renbaan Duindigt. Wij geloven niet in dit scenario want wanneer dit het echte en enige scenario is dat de gemeente voor ogen heeft dan zou het college er al veel meer richtbaarheid aan hebben gegeven, sterker nog, dit scenario zou onderdeel zijn van de motivatie om tot het besluit van het vestigen van voorkeurrecht te komen. Welke scenario's blijven dan over? De belangrijkste reden om de twee scenario's, Ontwikkeling Duindigt met Villa Betty en Ontwikkeling tot natuurgebied, als niet in de gedachte van dit college geplaatst te zien is de rol die het college voor zichzelf ziet als onderdeel ten behoeve van andere bestuurslichamen. Allesbepalend is de onvoorstelbare behoefte aan ruimte voor Den Haag en directe omgeving, het Planbureau voor de Leefomgeving heeft vastgesteld dat Den Haag tot 2060 14 km² voor wonen en werken nodig heeft, de ruimte moet simpelweg worden gevonden en dan kun je zo'n mooi stukje grond heel dichtbij voor bebouwing toch niet laten lopen. We hebben al het een en ander langs horen komen, maar wat persisteert is de actieve aanwezigheid van het RVB, ook vanavond weer. Hun plan, de vestiging van Eurojust, is 90.000 m² BVO, vijf lagen met ongeveer 6000 medewerkers en 12.000 autobewegingen per dag, dat was al ingediend voor de executoriale verkoop van de grond op 27 juli jl. en het ligt nog steeds op tafel. Het RVB is ook als we speak actief in contact met andere eigenaren en het is heel goed mogelijk dat het misschien niet om Eurojust maar om iets anders gaat, het feit dat het RVB met andere belangwekkende personen spreekt, maakt dat het RVB naar het hele gebied kijkt en dat is het gebied tussen De Landscheidingsweg, de N44 en landgoed Clingendael. We weten inmiddels ook dat het college al langer, veel langer, op de hoogte is van de belangstelling van het RVB en we denken dan niet in termen van maanden. Dan is de vraag hoe lang het college op de hoogte is. Een voorkeursrecht stel je in wanneer je planologische ontwikkelingen beoogt en zoals het college ook aangeeft, wijk je daarbij af van de bestaande functionaliteiten. Waarom wil dit college de regie? Voor Hart voor Wassenaar is de vraag wie de sponsor van het acteren van het college is en wat het doel van deze sponsor is. We nemen het het college zeer kwalijk dat het dit niet met de raad heeft gedeeld en laat ik duidelijk zijn, het college mag geen instrument worden voor andere overheden, dit college is er voor Wassenaar.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel. De heer Hendrickx, u doet in uw bijdrage nogal veel aannames, u zaait nogal veel wantrouwen over alle beweegredenen en dat de gemeente Wassenaar en het college aan de leiband lopen.

De **voorzitter**: Mijnheer Krabbendam. Mijnheer Hendrickx, zou u uw microfoon willen uitzetten?

De heer **Krabbendam**: Dank u. En dat bevreemdt mij toch want u hebt nog geen snippet bewijs van al uw stellingen hier aangeleverd en u doet echt heel grote uitspraken. Het zou u eigenlijk siëren als u in ieder geval een eerste aanzet doet van wat u allemaal stelt, dat u hier ook nader toelicht waar u die informatie vandaan hebt want u kunt het niet zomaar roepen in het publieke debat zonder dat te kunnen aantonen.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Kunt u een voorbeeld noemen?

De **voorzitter**: De heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dat zie ik dan niet als mijn tweede ronde.

De **voorzitter**: Nee, het is een aanvullende vraag, dat klopt.

De heer **Krabbendam**: Dank u voorzitter. U riep net dat het college kennelijk een andere motivatie heeft, al veel langer met het RVB in gesprek is, er een sponsor is waarvan u aanneemt dat dit andere overheden zijn en zo kan ik nog wel even doorgaan. U doet allerlei aannames zonder ze echt in te vullen en ik maak daar bezwaar tegen. Het lijkt mij goed dat u het met voorbeelden onderbouwt als u dat hier in het publieke debat wilt stellen, dat u komt met voorbeelden van wat u weet, dat u die met ons deelt, anders is het voor de Bühne en dan hebben we er in dit huis helemaal niks aan.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, zoals gewoonlijk komt de heer Krabbendam met heel stevige woorden over een opposerende partij, we zijn dat van hem gewend.

De heer **Krabbendam**: Voorzitter, ik maak hier wat bezwaar tegen, het zijn de grote woorden die eerst van die kant komen en daar maakte ik bezwaar tegen, dat is iets heel anders.

De **voorzitter**: Helder. Dat is helder, zullen we gewoon op elkaars vragen reageren.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, dit is mijn antwoord, ik ga over mijn woorden, dat is de regel in dit huis en dat de heer Krabbendam op zijn bekende wijze weer intervenieert om daar een spelletje mee te spelen, dat is aan hem, daar doe ik niet aan mee.

De **voorzitter**: Laten we naar de inhoud gaan. Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Daar was ik mee bezig, maar ik kreeg weer een interruptie. U noemt als voorbeeld, en dan moet ik nog heel even want ik ben het nu weer kwijt... Ja, de sponsor. Een paar dingen. 1, logisch nadenken, en ik zal nu even geen cynische opmerking maken zoals u dat doet, en je gewoon afvragen waarom het college dit doet, heel simpel. Dan heb je een aantal scenario's en in die scenario's komt een aantal dingen voor waar het college niet voor kiest en je krijgt een heleboel bewegingen eromheen. Als je je huiswerk doet, kun je daaruit je conclusies trekken en ja, wij hebben ons huiswerk gedaan en we komen tot dit soort verwachtingen c.q. scenario's. Dus u moet mij niet verwijten dat wij nadenken over de dingen die gebeuren, zoals we die observeren, u moet mij niet verwijten dat, wanneer er een raadsbesluit van 14 december 2021 ligt en er een voorkeursoptie komt, dit sowieso al niet met elkaar spoort en dan ga je je afvragen waarom het college dit met het raadsvoorstel dat er ligt toch gaat doen. Nou ja en dan kom je een stap verder.

De **voorzitter**: We hadden afgesproken dat we interrupties in een minuut zouden doen. Nog een vervolgvraag van de heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel. Ik stel alleen vast dat ik nog geen snippetje van bewijs heb gezien van alle stellingen die net zijn gesteld. Het is prima dat u dat zelf invult, dat geeft u zelf net ook toe, dat u zelf aan het nadenken bent geslagen en dat u allerlei aannames hebt gedaan, dat is prima, dat is uw goed recht maar antwoord geven op mijn vragen doet het niet. Nog even iets uit uw eerdere bijdrage, om daar nog dan op in te haken want u refereerde daar net zelf ook aan. Het raadsbesluit dat is genomen is niets anders dan het ter beschikking stellen van ontwikkelkaders die op basis van wat de initiatiefnemer wilde..., dat is niet het plan van het college, het is het ter beschikking stellen van kaders om een ontwikkeling eventueel mogelijk te maken. Dat is iets heel anders dan dat hier een vorige wethouder met een plan is gekomen. Dat was toen van de ontwikkelaar en u draait het om, alsof de wethouder van toen inderdaad met een casino naar de raad is gekomen, dat was niet het geval.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, hebt u nog behoefte om hierop te reageren?

De heer **Hendrickx**: Jazeker. Ik heb in de bijdrage van de heer Krabbendam niets gehoord wat iets bijdraagt aan het debat dat hier plaatsvindt. Zoals vaak komt hij met beschuldigingen en aannames zonder over de inhoud te willen nadenken. Dat neem ik u kwalijk, maar dat moet u vooral blijven doen. Het tweede is, we hebben het over kaders, kaders die worden gecreëerd, en binnen die kaders is het aan particulieren om een initiatief te nemen. Punt, dat is zo. Een vorige wethouder was nadrukkelijk op de hoogte van het vestigen van een casino in dat hotel. Dat weet ik, heb ik het zwart op wit staan? Nee, maar u bent het type die dat dan zwart-op-wit wil zien en vervolgens stelt dat het niet waar is als het niet zwart-op-wit staat maar ja goed, gelukkig ga ik iets goedgeloviger door het leven dan u en dat vind ik wel aangenaam, laat ik het zo maar formuleren.

De **voorzitter**: Helder.

De heer **Krabbendam**: Voorzitter dank. Ik maak...

De **voorzitter**: Een interruptie is in tweeën.

De heer **Krabbendam**: Ja dat weet ik, maar toch neem ik een kleine ruimte als u mij dat toestaat. Ik vind de manier waarop mijn bijdrage door de heer Hendrickx wordt gekwalificeerd jammer, maar dat is zijn goed recht, dat moet hij zelf weten. Dat is ongeveer hetzelfde als wat hij net tegen mij net zei, dus dat is jammer, maar nog even over het punt van het casino. Ja, dat staat gewoon niet in het ontwikkelkader dat ter beschikking is gesteld en dat er dan een wens bestaat, dat is helemaal prima maar dat is niet waarvoor wij hier als raad ooit in 2021 de ruimte hebben gegeven. Dus ja, daarin schildert u de zaken toch echt anders af. Dank.

De **voorzitter**: Helder, dat is uitgewisseld. We gaan naar mevrouw Hofman.

De heer **Hendrickx**: Sorry voorzitter, ik wil hier even op reageren.

De **voorzitter**: Mag.

De heer **Hendrickx**: Het gaat op en neer. Ja weet u, ik hoop iedere keer opnieuw dat u een bijdrage aan het debat levert.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, wilt u op dat laatste punt ingaan.

De heer **Hendrickx**: Sorry, ik ga over mijn eigen woorden voorzitter.

De **voorzitter**: Ja, maar...

De heer **Hendrickx**: Ik ga over mijn eigen woorden.

De **voorzitter**: Gaat uw gang.

De heer **Hendrickx**: Dat is de afspraak in dit huis en u hebt niets te beïnvloeden op mijn eigen woorden, dat willen we wel zo houden. Wat de heer Krabbendam zegt over wat ik inbreng, ik bespeur geen enkele positieve bijdrage van zijn kant in dezen, net zo goed als hij mij verwijt dingen niet te kunnen bewijzen maar goed, it walks like a duck, it talks like a duck, it flies like a duck. De meeste mensen denken dan dat het een eend is en niet dat het een paard is. Nog één opmerking over het casino, ik heb nog 22 seconden, één opmerking over het casino. Ik heb net al gezegd 'ik weet het' en dat dit een afspraak was tussen een partij en de ontwikkelende partij met volgens beider inschatting een grote kans van slagen dat moet u dan maar aannemen, maar het is in ieder geval zeker aan de orde geweest.

De **voorzitter**: Mevrouw Hofman.

Mevrouw **Hofman**: Ja, dank u voorzitter. Mijnheer Hendrickx, u hebt het over logisch nadenken en dan tot een bepaalde conclusie komen. Dat heb ik ook gedaan en als je dan even teruggaat naar hoe het precies is verlopen dan was er op een gegeven moment bij Duindigt sprake van een open inschrijving en als het bod niet werd geaccepteerd, zou er vervolgens eventueel een executoriale verkoop plaatsvinden. Wat naar mijn idee een mogelijkheid is geweest, als u ook zegt dat het college al contact met het RVB heeft gehad, is dus dat het RVB anders gewoon al op de open inschrijving een bod heeft gedaan of bij de executieveiling een bod zou hebben gedaan dat waarschijnlijk vele malen hoger zou zijn geweest dan een andere partij dat zou kunnen betalen. Dat kan misschien ook wel de reden zijn geweest dat het college een voorkeursrecht heeft geplaatst.

De **voorzitter**: Wilt u tot uw vraag komen.

Mevrouw **Hofman**: Om te voorkomen dat het RVB de grond zou kopen. Is dat voor u ook niet een logische conclusie?

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja, zou dat een logische conclusie zijn? Nee, dat zou geen logische conclusie zijn, dit is ver van iedere logica verwijderd, dit is een beetje grijpen uit de lucht. Ik weet dat er op 8 juli jl. een onderhandse aanbesteding zou hebben plaatsgevonden en dat er op 27 juli jl. executoriaal verkocht zou worden. Nu is het in de spelregels zo dat partijen zich inschrijven bij de notaris die het dan allemaal regelt, maar overheidsorganen hoeven niet onder naam een bod te doen, dus het is onbekend wat het bod van het RVB is geweest. Het is er geweest, maar het is onbekend wat

het bod van het RVB op 27 juli jl. is geweest, ik kan er alleen maar naar gissen, net als u overigens.

De **voorzitter**: Een vervolgvraag van mevrouw Hofman, gaat uw gang.

Mevrouw **Hofman**: Het RVB kennende zal dat niet een karig bod zijn geweest, waarschijnlijk dusdanig dat het RVB als winnaar uit de bus zou zijn gekomen, dus juist door het voorkeursrecht te vestigen wordt dat voorkomen, dat is mijn conclusie.

De **voorzitter**: Wilt u daar nog op reageren? Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja. Uw aanname dat het RVB het hoogste bod zou hebben uitgebracht is, ja, ik zou niet het woord onzinnig willen gebruiken, maar u noch ik weten dat tenzij u daarover inside information had en deze aanname met deze stelligheid kunt neerzetten. Niemand weet dat en het enige wat de conclusie is, is dat het RVB al in een vroeg stadium, en wij weten inmiddels minimaal twee jaar geleden, overleg over dit gebied heeft gehad, dat hun belangstelling voor dit gebied aanwezig was en dat een van de mogelijkheden voor hen was om deel te nemen aan de executoriale verkoop, so be it. Dat zijn de dingen zoals ze voor me liggen en wat de uitkomst daarvan zou zijn geweest, is een vraag. Nog één opmerking, de executoriale verkoop kan nog steeds plaatsvinden, die kan nog steeds plaatsvinden en dan gaat die voor het voorkeursrecht dat de gemeente heeft gevestigd.

De **voorzitter**: De heer Stekelenburg.

De heer **Stekelenburg**: Ja dank voorzitter. Wij als Wassenaarse VVD hadden ons vanavond eigenlijk niet te veel in dit debat willen mengen, we hebben immers op 20 augustus jl. een avondvullend debat over dit onderwerp gehad. Het is een onderwerp dat ons allemaal aan het hart gaat, Duindigt hoort bij Wassenaar en dat willen we natuurlijk met allen zo graag mogelijk behouden, maar als u hier vanavond in dit huis van lokale democratie een beeld schetst dat geenszins recht doet aan de werkelijkheid, dat een beeld schetst over het college.... Ik noem het eigenlijk een complottheorie want dat is eigenlijk wat u aan het doen bent terwijl een raadsmeerderheid van ruim twee derde, een tweederderraadsmeerderheid op 20 augustus jl., in een motie heeft gezegd 'college, kom nou met drie opties, kom nou met de menukaart om het gebied voor Wassenaar toekomstbestendig en duurzaam in te richten'. Wat doet u nu vervolgens, u komt met complottheorieën, u beschuldigt het college van allerlei zaken die nergens op zijn gebaseerd, u komt niet met feiten en ik wil het eigenlijk gewoon niet toestaan. Dus ik wil eigenlijk ook via u voorzitter vragen, dit is geen weergave van feiten, u kunt over uw eigen woorden gaan, maar dit doet totaal geen recht aan de werkelijkheid. Ik stel vast dat u ook voor verstening bent, u bent tegen verstening, maar u wilt huizen bouwen terwijl u tegen verstening bent, hoe kunt u daar als Hart voor Wassenaar zo voor blijven uitkomen?

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, de afgelopen weken...

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel, sorry. Ik heb de heer Stekelenburg de afgelopen weken beter leren kennen en vooral het belang dat hij aan het huis van de democratie hecht. Daar hebben we wat e-mailwisselingen over gehad en dat komt gelukkig op 14 oktober a.s. aan de orde. Het enige wat ik van u hoor, zijn allemaal kreten, 'niet dit en niet dat en niet zus en niet zo' en laat ik heel duidelijk zijn over wat er vandaag gebeurt, vandaag gaat deze raad met alles wat eraan vooraf is gegaan over het voorkeursrecht beslissen. Wat wij weten, ik kan helaas niet alles wat ik in ieder geval weet met u delen, maar ik weet één ding zeker, het college deelt niet alles met ons en dat komt omdat ik dingen weet die u niet weet en waarvan ik weet dat het college die weet. Dat is een hele lastige, dat is een hele lastige en nu met de reacties van de publieke tribune, u weet dat ik... Ik doe het wel hierin.

De **voorzitter**: Dank u wel. Heeft de heer Stekelenburg nog behoefte aan een vervolgvraag?

De heer **Stekelenburg**: Ja voorzitter, ik constateer dat de heer Hendrickx....

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, zou u uw microfoon willen uitzetten.

De heer **Stekelenburg**: Ik constateer dat de heer Hendrickx geen antwoord geeft, in ieder geval geen reactie op mijn punt geeft en ik constateer dat u eigenlijk met een complottheorie aan de

gang blijft om toch weer te bekijken of u uw zin kunt doordrijven. We hebben op 20 augustus jl. het debat gehad, we hebben daar als raad met tweederdemeerderheid, een ruime tweederdemeerderheid, een besluit genomen dat we een motie willen, een motie, dat we met een aantal opties willen kijken hoe we een duurzaam toekomstbestendig Duindigt voor Wassenaar kunnen behouden, dat een bestemming agrarisch, niet agrarisch, dat een bestuur natuur en hippisch heeft, als plan, en wat u nu doet, u blijft als Hart voor Wassenaar pleiten voor Duindigt, u probeert eigenlijk een werkelijkheid te creëren die niet bestaat door te suggereren dat we het gebied zo kunnen behouden zonder dat we daarvoor een prijs betalen. U wilt daar woningen bouwen, u blijft daar eigenlijk voor pleiten, dus ik stel gewoon vast dat dit geen recht aan de werkelijkheid doet.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx, wilt u daar nog op reageren?

De heer **Hendrickx**: Nou eigenlijk niet.

De **voorzitter**: Oké helder, gaat u dan verder met uw betoog.

De heer **Hendrickx**: Eigenlijk niet, maar toch wel zeg ik dan op een gegeven moment.

De **voorzitter**: Dan gaan we toch weer naar de interruptie. Ja.

De heer **Hendrickx**: Ja, dat ga ik voorzitter. Ja, een complot en dat soort dingen, er worden allerlei kreten gegeven om te kwalificeren wat ik inbreng. Ja, ik kan tegen de mensen die daar geen vragen over stellen zeggen: waarom vraagt u zich niet af wat het doel is van de regie nemen, waarom vraagt u zich niet af waarom het college niet doorgaat met het vergunningsproces dat onderhanden is, waarom vraagt u zich niet af wat er zou kunnen gebeuren en wat ook gaat gebeuren met een eventuele koper? U bent helemaal korte termijn gericht, we willen dat het college de regie pakt, zonder een doel, zonder motivatie. Als u veel kabaal gaat maken dan weet ik dat ik meer gelijk heb want dan wordt het inhoudslozer en dat vind ik heel jammer. Twee seconden nog. Ik had gehoopt op een debat want vanavond wordt de definitieve beslissing over het voorkeursrecht genomen, maar dat durft u niet aan en dat vind ik toch wel jammer.

De **voorzitter**: Dat was het geval. Gaat u verder.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Ik was zo ongeveer klaar met mijn tekst. We hebben een motie ingediend en die motie is als volgt. Constaterende dat een voorstel voorligt dat jaarlijks aan jaarlijkse lasten... Oh, dat is de Warenar. Constaterende dat het raadsbesluit Ontwikkelkader revitalisering Duindigt de basis is voor initiatieven van partijen, dus niet dat de gemeente iets doet, maar het creëert de mogelijkheid dat ontwikkelingen plaatsvinden en dat is wat het raadsbesluit inhoudt, en de gemeente dan ook uitvoering dient te geven aan dit raadsbesluit, namelijk het gelegenheid geven aan initiatiefnemers om daar op een fatsoenlijke manier met de gemeente over te kunnen spreken. Overwegende dat de gemeente niet adequaat omgaat met het proces dat behoort te leiden tot een vergunning, het proces inmiddels de facto is stilgelegd terwijl het raadsbesluit nog steeds zijn geldigheid heeft, er schadegevolgen ten laste van de gemeente zijn ontstaan en in snel tempo oplopen. Draagt het college op voortgang te maken met het vooroverleg en de uiteindelijke vergunningsaanvraag betreffende de initiatieven die binnen het kader van het raadsbesluit van 14 december 2021 worden ontwikkeld en zich vooral te gedragen als een betrouwbare overheid.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is hierbij de motie ingediend en maakt hij onderdeel uit van de beraadslaging. Dan geef ik als tweede spreker het woord aan mevrouw Hofman.

Mevrouw **Hofman**: Ja, dank u wel voorzitter, ik wil het kort houden want zoals inderdaad gezegd, hebben we er al vele avonden aan besteed. Ik was op 21 september jl. trouwens ook op Duindigt, het was inderdaad heel druk en heel gezellig en wat mij wel opviel, is dat toch een hele grote groep van deze bezoekers niet naar de wedstrijden keken, maar gezellig met elkaar zaten te eten en te drinken. Toen dacht ik, misschien zijn die wedstrijden niet eens zo ontzettend belangrijk voor het publiek, maar goed daar kunnen we altijd nog nadere invulling aan geven. Wat ik nog met name zou willen benadrukken, is dat wij in een motie die we op 20 augustus jl. hebben aangenomen het college ook echt verzoeken om met plannen te komen en ook wel snel te komen want er moet wel snel worden gehandeld en mijn grote zorg is dat we weer maanden bezig gaan over wat dan de mogelijke opties zijn. Waarbij ik nu alvast sowieso aan het college zou willen meegeven dat het toch wel duidelijk is dat de optie van het RVB een no-go is. Dus ik weet niet hoe dat... Tenminste, ik neem aan dat ik voor de meerderheid van de raad praat dat drie kantoorgebouwen daar absoluut niet in Frage zijn. Ik begrijp ook dat het college dat niet wil, dus dat moet eigenlijk al een gelopen race zijn. Mijn vraag is of het college dat ook zwart-op-wit aan het RVB kan mededelen

want dan hoeft die er verder ook geen tijd aan te besteden. Dan heb je eigenlijk nog twee opties over en dat zijn misschien het plan van Villa Betty en het plan van de buurtvereniging en ik zou ook zo graag eens willen kijken of er een mogelijkheid is om dat samen op te pakken, samen uit te werken, te kijken wat er voor opties zijn om het uit te voeren met het gegeven... Want wij praten hier eigenlijk alleen maar over Duindigt vanwege die 46 woningen, als die woningen er niet waren dan hadden we hier überhaupt geen discussie over Duindigt, dan werd Duindigt al dan niet opgeknapt door degene die daar inderdaad geld aan wilde besteden. Nu is het zo dat het wat veel is en dus zeggen ze 'wij zouden graag een gedeelte terug willen verdienen door de bouw van huizen' en als dat op een andere manier zou kunnen, is dat ook een optie of ze zeggen 'nou, misschien...'

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, een punt van orde. Ik neem het fatsoen als ik iemand... Ik neem het fatsoen, punt van orde. Ik neem het fatsoen wanneer ik zie dat iemand een interruptie wil plegen, dat ik dan op enig moment stil ben en u... Ik heb het tegen de voorzitter, niet tegen u en een punt van orde. Dat betekent dat ik niet wens één minuut en acht seconden te wachten voordat u mij een interruptie toestaat. Op enig moment mag van u worden verlangd dat u de interrupteur de gelegenheid geeft om te interrumperen.

Mevrouw **Hofman**: Mag ik daar even op reageren? Meestal is het de gewoonte dat...

De **voorzitter**: Liever niet, ik neem er ook gewoon kennis van. Mijnheer Hendrickx, u wilt een interruptie plaatsen, gaat uw gang.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Dat krijg je als er zoveel tijd verloopt, als je ouder bent dan ben je vergeten waar je die interruptie over wilde plegen, maar ik weet het weer. U verzoekt het college een brief te schrijven naar het RVB waarin staat dat drie kantoren bouwen niet de wens van de meerderheid van deze raad is. Dat dit niet de wens is van de meerderheid van deze raad dat voelt u natuurlijk op uw klompen aan, maar waarom vraagt u niet om een toezegging of doet u niet een motie hierover in plaats van slechts deze suggestie aan de raad te doen?

De **voorzitter**: Mevrouw Hofman.

Mevrouw **Hofman**: Ik wil in ieder geval eerst even de reactie van het college hierop hebben en ik hoop dat het daar een toezegging op geeft, dat het er inderdaad een brief over schrijft. Even tussendoor, ik praatte achter elkaar door, ik zette geen punt en dat was de reden waarom de burgemeester nog geen interruptie toestond. Ik zal voortaan wat kortere zinnen maken, dan kunt u eerder inbreken.

De **voorzitter**: Helder. Hebt u nog behoefte aan een vervolgvraag?

De heer **Hendrickx**: Ik hou niet van dit soort wisselingen, het is niet aan mevrouw Hofman-de Raad om voor u te zeggen wat u als voorzitter van deze raad moet doen.

De **voorzitter**: Dat bepaal ik zelf. Mijnheer Hendrickx, gaat u verder. Mevrouw Hofman nee, we hebben dit punt behandeld, mevrouw Hofman gaat u verder met de inhoud.

Mevrouw **Hofman**: Ik ga even verder, maar ik was min of meer klaar. In feite is mijn oproep om in ieder geval het pad van het RVB even af te sluiten, dan zijn we daar ook niet meer ongerust over want dat moge duidelijk zijn. Dan heb je nog twee opties over, het plan van Villa Betty en het plan van de buurtgemeenschap samen met de Natuur en Milieufederatie. Dat komt in bepaalde delen ook weer overeen en er moeten mogelijkheden zijn, er moeten opties zijn om dat samen te voegen om daar met een goed plan uit te komen, waarmee iedereen blij is en kijk dan waar die financiën vandaan komen. Dat moet dan denk ik ook wel lukken, maar doe het in ieder geval snel want elke keer dat er uitstel komt, is dat voor iedereen vervelend. Dat is ook mijn oproep aan het college en hopelijk krijgen we daar een toezegging over om inderdaad de motie van 20 augustus jl. met rasse schreden, in volle galop, uit te voeren. Dank u wel.

De **voorzitter**: Kijk eens aan, de paardenmetaforen vliegen hier in de rondte. Het woord is aan het college met de reactie op eigenlijk niet heel veel vragen, maar zeker ook wel een appreciatie op een motie.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, voorzitter dank en dank aan de leden voor de bijdrage. Ik denk dat het de vierde of vijfde keer is dat we in deze raadzaal op korte termijn praten over de Draf- & Renbaan Duindigt. Zoals al eerder met u gewisseld, is het voorkeursrecht inderdaad hét instrument om nu in te zetten. Wanneer zet je het voorkeursrecht in? Sinds de openbare executieveiling is

aangekondigd, merkten we dat er heel veel interesse was van allerlei partijen, die ook net in het debat door u zijn genoemd, die allemaal interesse hebben in een uniek perceel van 25 hectare en die daar buiten het bestemmingsplan grondwaarde willen vermeerderen en nieuwe activiteiten willen ontplooiën. Dat is nou typisch een reden waarom je als gemeente het voorkeursrecht kunt opleggen, je wilt grondspeculatie tegengaan en niet alleen afhankelijk zijn van de ruimtelijke procedure die je hebt, zeker niet als je ziet dat er heel veel agressiviteit in het verkrijgen van de gronden is omdat ruimte in deze regio heel schaars is en wij die voor Wassenaar willen behouden.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik had verwacht dat de heer Krabbendam zou opspringen met een reactie op alle aannames die we nu horen. U doet ook nu een aantal aannames waarvan u nog nooit hebt gemeld dat die correct zijn. Als wethouder hebt u de verplichting, als voorzitter, nee als lid van het college, namens het college, hebt u de verplichting om alle informatie aan de raad ter beschikking te stellen en dat doet u niet, alleen maar aannames, alleen maar ideeën over wat er allemaal zou kunnen gebeuren. Ik heb nog geen greintje van een plan of een greintje van iets van wat u te zeggen hebt te horen gekregen.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Dan stel ik voor dat u nog heel eventjes luistert. U bent al maanden bekend met de plannen van Villa Betty, zo niet jaren. Dat is een plan dat buiten het bestemmingsplan gaat, buiten het bestemmingsplan dat het nu heeft, en u hebt ook al maanden de brochure van het RVB in uw bezit, daarin kunt u heel gedetailleerd zien wat... Jazeker, al sinds de zomer heeft het college dat aan u gemeld en het RVB heeft uw vragen ook beantwoord, het RVB heeft namelijk op een vraag van u in de commissie zelf aan u bevestigd dat zij contact hebben gezocht met het college naar aanleiding van de executieveiling die was aangekondigd. Dat weet u sindsdien ook, dat heeft in meerdere raadsinformatiebrieven gestaan, tot en met uiteindelijk het volledige plan van het RVB. We hebben ook altijd gezegd, dat is een antwoord op de vraag van mevrouw Hofman-de Raad, laten we het RVB-blokje direct samenvatten, er is altijd gecommuniceerd dat het huidige bestemmingsplan en planologisch kader leidend zijn bij de ontwikkeling, dus er zit geen woord Spaans bij en ik doe graag... Als ik dat even mag afmaken voorzitter.

De **voorzitter**: Nou we zitten nog in de interruptie van de heer Hendrickx, dat kunnen we dan zo weer oppakken. De heer Hendrickx, hebt u nog een vervolgvraag?

De heer **Hendrickx**: Jazeker. De wethouder spreekt over het bestemmingsplan, maar we hebben het hier toch over een raadsbesluit van 14 december 2021 dat de ruimte heeft gekregen om zich te ontwikkelen, waarbij van tevoren bewust de wetenschap bestond dat, hoe heet het, daarmee buiten het bestemmingsplan zal worden getreden, laat ik het zo formuleren, dat is 1. 2, als u spreekt over het plan RVB dan ga ik ervan uit dat u spreekt over niet later dan eind juni 2025, dat dit bekend zou moeten zijn. De derde vraag die ik heb, vormt het plan van het RVB een van de opties waarmee u later in 2025 naar de raad zult komen?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja voorzitter, wat betreft het eerste punt en dat blijft iets wat voortdurend terugkomt en dan komt ook voortdurend hetzelfde antwoord want het antwoord kan niet wijzigen. Ik lees het nog één keer voor, het is ook in augustus jl. aan uw raad geschreven: 'het stedenbouwkundig plan van eisen', waar de heer Hendrickx over praat en dat inderdaad in 2021 is vastgesteld, 'kwam destijds voort uit een intentieovereenkomst die was gesloten met de vorige initiatiefnemer. Deze intentieovereenkomst is ongebruikt verstreken en heeft niet geleid tot een anterieure overeenkomst en een wijziging van bestemmingsplan. Derhalve is het bestemmingsplan nu leidend'. Daar staat ook letterlijk bij 'zodoende kunnen aan het stedenbouwkundig plan van eisen juridisch geen rechten ontleend worden'. Punt, ik kan het niet heel veel duidelijker zeggen dan dat en het antwoord op de vraag is dus 'nee'. Dat geldt ook voor....

De **voorzitter**: Ja, als u ook die andere twee vragen beantwoordt dan geef ik de heer Hendrickx nog eenmaal de gelegenheid om daarop nog nadere vragen te stellen. De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Het antwoord op vraag 2 was 'ja' en het antwoord op vraag 3 is: u hebt een motie ingediend, niet u persoonlijk maar de raad heeft half augustus jl. een motie ingediend die breed is aangenomen waarin wordt gevraagd om scenario's en die zouden we voor het einde 2025 aan u presenteren. Intussen worden het voorkeursrecht en alle juridische stappen die

daarbij horen gewoon uitgelopen, dat staat ook in die motie, en dan zal er een appreciatie komen alleen maar, een formele appreciatie, van het plan van het RVB. Het college heeft al heel vaak gezegd 'het is voor het college niet het scenario waar we voor gaan', dus ik ben ook heel erg bereid.... Ik ben blij dat mevrouw Hofman die vraag aan mij stelt, ik wil graag nogmaals, maar het RVB weet, ze komen niet voor niets bij u inspreken, in plaats van bij mij, dat dit niet een voorkeurscenario van de raad is. U heet ook De Raad, dus als de rest van de raad het ermee eens is, breng ik die boodschap graag over, maar dat laat ik verder aan u.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Hendrickx nog een afsluitende vervolgvraag.

De heer **Hendrickx**: Het raadsbesluit staat nog steeds. U hebt de vorige keer ontkend dat het nog gelding had en u komt op het stedenbouwkundig plan terug. Dat is iets wat opnieuw ontwikkeld kan worden, maar intussen staat het raadsbesluit nog steeds en u mag en kan dat niet ontkennen. In tweede plaats heb ik geen duidelijk antwoord gehoord op mijn vraag aan de wethouder of het plan van het RVB, en dan misschien niet letterlijk dat plan, een onderdeel is van de scenario's die we straks te zien krijgen want als u dat nu nog niet weet dan zou ik erg verrast zijn als het er later wel in zit.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ik heb net volgens mij vrij duidelijk gezegd dat het geen voorkeurscenario is. Er is geen enkel complot hier, laten we daar ook over ophouden. Ik ben blij dat de heer Krabbendam het zei, er is niemand hier die het RVB-plan mogelijk wil maken, dat deden we de afgelopen jaren niet en nu ook niet. Het enige wat je doet is er gewoon een appreciatie van geven want het zijn hele complexe plannen, that's it.

De heer **Hendrickx**: Maar als het niet gewenst is? Ik wil toch als u het goedvindt wethouder, ik krijg geen echt antwoord op mijn vraag. Eigenlijk zegt u 'het is een onderdeel van de scenario's die we gaan presenteren', maar u zegt dat het niet het gewenste scenario is. Is het een van de scenario's die aan de orde gaat komen of niet want dan kom ik op de vraag van mevrouw Hofman, wat is uw antwoord op de vraag of daar inderdaad grote kantoor van het RVB gaan komen? In andere woorden stel ik die vraag ook nu: komt er een voorstel van het RVB?

De **voorzitter**: U vraag is: zit het RVB-plan in de scenario's?

Wethouder **Van Doeveren**: Nee, voor ons is dat geen voorkeursscenario om uit te werken. Het antwoord op de vraag van de heer Hendrickx is kortweg 'nee', ik wil namelijk niet de indruk wekken, want dat gaat anders gebeuren, dat het college daar voorstander van is, dat is niet het geval.

De **voorzitter**: Dan gaan we nu naar de heer Krabbendam want die staat ook te wachten.

De heer **Krabbendam**: Ja, dank u voorzitter. Om op dat punt door te gaan want als ik de motie nog een keer lees en dan onder het derde punt... Volgens mij hebben wij als raad, en dan vraag ik aan u of u die uitleg deelt, gevraagd 'zet u nou eens op een rijtje wie zich allemaal hebben gemeld en breng dat in kaart' en scenariodenken is volgens mij ook gewoon kijken wat de toekomstige mogelijkheden zijn en daarop anticiperen. Dat wil helemaal niet zeggen of dat een voorkeurscenario is, we hebben ook scenario's voor klimaat en niet dat alle scenario's die we op een rijtje zetten daarmee ook de gewenste klimaatuitkomsten zijn, maar je zet ze wel op een rijtje om een goed beeld te hebben van wat de toekomst ons zou kunnen brengen. Dat hebben we u volgens mij gevraagd.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, dat is ook hoe het college de motie leest, alle zaken inclusief het ontwikkelplan van de buurt, het openbaar groen, de afwikkeling van het verkeer en welke oplossingen daarvoor zijn worden meegenomen in de informatie die u krijgt en dan heeft de raad er uiteindelijk het laatste woord over, maar ik wil aan de voorkant zeggen dat... Er wordt hier gesuggereerd alsof we heel lang zouden meewerken aan een plan van het RVB en dat is geenszins het geval, sterker nog het is juist een van de argumenten om ook de regie naar de gemeente toe te halen, gegeven de zwaarte van de mensen die daar belangstelling voor hebben.

De **voorzitter**: Een vervolgvraag van de heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Is het terecht als ik concludeer dat ook de huidige initiatiefnemer Villa Betty in dat rijtje thuishoort, met de scenario's, net als de Natuur en Milieufederatie die zich bij u

heeft gemeld, dat al die partijen waarvan we ook allemaal plannen hebben gezien tot ons komen, klopt dat?

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Dat laatste klopt, we hebben ook tegen de buurtvereniging, de natuur en Milieufederatie Zuid-Holland en alle andere partijen gezegd dat alle ideeën worden meegewogen en aan u gepresenteerd om de beste afweging te kunnen maken. Dus natuurlijk.

De **voorzitter**: Mevrouw Hofman, een interruptie.

Mevrouw **Hofman**: Ja, ik ben dan toch ook nog wel een beetje benieuwd of u dit in uw contacten met het RVB hebt aangegeven want dit is niet waar wij van uitgaan, van het plan van het RVB, en wat was hun reactie daarop, zeggen ze 'Oh nou ja jammer dan, dan gaan we ergens anders kijken' of hoe werkt dat?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, dat is een goede vraag, ik ben natuurlijk niet de woordvoerder van het RVB, dus ik voel me altijd een beetje bezwaard om voor andere overheden te praten want wij zijn hier alleen de gemeente Wassenaar en doen wat het beste is voor Wassenaar en het RVB heeft een hele andere doelstelling en een andere rol. Er is altijd gecommuniceerd, ook op schrift, dat het huidige bestemmingsplan en planologisch kader voor het gemeentebestuur leidend is, maar het heeft het RVB er niet van weerhouden om toch op de grond te bieden. Dat is gewoon wel wat wij weten, maar ik wil daar verder niet te veel over kwijt want het is niet aan mij om te vertellen wat de positie van het RVB is.

Mevrouw **Hofman**: Mag ik nog even een vervolgvraag stellen?

De **voorzitter**: Als ik u het woord geef. Een vervolgvraag, gaat uw gang.

Mevrouw **Hofman**: Mag ik een vervolgvraag?

De **voorzitter**: Dat is het geval.

Mevrouw **Hofman**: Dus ik begrijp uit uw woorden dat het RVB nog steeds de stille hoop heeft dat linksom of rechtsom die Eurojust er komt want u zegt 'ons bestemmingsplan is leidend' maar wat dat betreft ben ik het met de heer Hendrickx eens, dat is natuurlijk niet een afwijzing, 'wat er ook gebeurt, u gaat het niet krijgen', ik verwacht eigenlijk van het college dat het dit met het RVB communiceert, kunt u die toezegging doen?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, hoor die toezegging kan worden gedaan. Het RVB heeft natuurlijk zelf in de laatste commissievergadering ingesproken en het stelde mij gerust dat zij zelf hebben gezegd dat zij de afweging van Wassenaar zouden respecteren. Met andere woorden, zij zouden zich neerleggen bij de uitkomst van de scenario's en waar de gemeenteraad uiteindelijk voor kiest. Als ik het RVB mag geloven, en daar ga ik van uit want dat is in het openbaar gewisseld, zou het nu geen activiteiten meer moeten ondernemen die daar haaks op staan, laat ik het dan even heel netjes vanuit mijn rol formuleren.

De **voorzitter**: Dank u wel. Toch een interruptie van de heer Hendrickx, gaat uw gang.

De heer **Hendrickx**: Ja. Het is terecht dat de heer Van Doeveren zegt dat hij niet namens het RVB spreekt en ook niet namens het RVB uitspraken kan doen, maar hij kan en zou datgene wat hij weet wat het RVB naar hem toe heeft uitgesproken hier moeten delen. Dus er zitten twee verschillende dingen in en ik hoor dat het ene wordt gebruikt om het andere te voorkomen. Wat weet de heer Van Doeveren van de belangstelling van het RVB voor dit terrein, wat is hem medegedeeld, en wat zijn de zaken die hij nog niet met de raad heeft gedeeld?

De **voorzitter**: De heer Van Doeveren, de wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ik kan niets relevants bedenken. De hele studie, inclusief het hele plan, ligt gewoon bij de gemeenteraad. Het RVB heeft dat hier ook zelf toegelicht en ik denk dat u daarmee vrij volledig over alle relevante feiten bent geïnformeerd.

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de motie.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, dan pakken we die er even bij. Ja, de motie gaat uit van het... Ah, hier is hij. Ja, de motie gaat uit van... Een paar zaken, we verschillen in ieder geval van mening. Het is gewoon een juridische kwestie over de waarde van het stedenbouwkundig kader van de vorige initiatiefnemer met de anterieure overeenkomst die is verlopen bij de toenmalige initiatiefnemer. 'Voortgang te maken met het vooroverleg'. Ja, maar wel binnen de mogelijkheden die we hebben. We gaan in ieder geval niet een half plan accorderen of naar u toesturen, de wezenlijke zaken die moeten worden uitgewerkt, moeten worden uitgewerkt, dat geldt voor elk initiatief, dat wordt bij elk vooroverleg gemeld en in de scenariostudie die is gevraagd voor de bredere afweging zal de informatie worden meegewogen. Er is nog geen vergunningsaanvraag ingediend, dus daar kunnen we ook geen voortgang op boeken. 'Zich te gedragen als een betrouwbare overheid'. Ja, dat spreekt vanzelf. Ik denk dat de punten over verkeersafwikkeling, de duurzame exploitatie, punten zijn die de afgelopen twee jaar heel vaak zijn gemeld en nogmaals, voor iedereen die Duindigt een warm hart toedraagt, ik ben blij dat het op 21 september jl. een groot succes was. Ik zag ook dat het Algemeen Dagblad stelde dat er 4000 bezoekers waren, dus dat is hartstikke mooi. Iedereen die Duindigt wil opknappen, kan daar morgen mee beginnen en we zijn blij dat daar een begin mee is gemaakt. Daar gaat de gemeente niet over, het gaat puur over het mogelijk maken van initiatieven buiten het bestemmingsplan en hoe we goed met die 25 hectare omgaan. Deze motie interfereert eigenlijk met de motie die half augustus jl. is ingediend, we stellen voor om die route uit te lopen en daarmee wordt deze motie ontraden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Nog een vervolgvraag van de heer Hendrickx, gaat uw gang.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dat is toch heel vreemd. Ik weet dat al twee maanden niet gesproken wordt tussen partijen, maar nogmaals u gaat eromheen, u draait eromheen of wat dan ook. Er ligt een raadsbesluit van 14 december 2021, dat ligt er gewoon. In dat kader is tot twee maanden geleden vooroverleg gepleegd, er is in dat kader een aantal onderwerpen doorgeschoven naar een later moment in het hele proces en daar is men nog niet aangekomen. U beweert dat daarover nog geen afspraken zijn gemaakt. Nee, die zijn er niet vanwege het feit dat die afspraken nog niet aan de orde zijn geweest en later in het proces aan de orde zouden komen. U heeft het proces gestopt, althans het college heeft het proces gestopt. Waarom stopt u dit proces en waarom ondersteunt u deze motie niet vanuit de gedachte dat het een juridisch juiste motie is?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Met dat laatste zijn we het evident niet eens. Ik heb meerdere keren toegelicht waarom het stedenbouwkundig plan van eisen van 2021 dat door de raad is vastgesteld nu geen waarde meer heeft. Dat lijkt me ook logisch, het is gewoon een intentieovereenkomst die ongebruikt is verstreken en niet tot een anterieure overeenkomst heeft geleid. Desalniettemin zijn we in vooroverleg gegaan, maar zolang er geen duidelijkheid over de verkeersafwikkeling, de duurzame exploitatie is kan het plan er niet doorheen worden gedrukt en zullen we in ieder geval de scenario's die door de raad zijn gevraagd eerst uitwerken.

De **voorzitter**: De afrondende interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: De wethouder begeeft zich op gevaarlijk terrein. Wettelijk staat er nog altijd een raadsbesluit, dat is 1. en 2, als er geen stedenbouwkundig plan is omdat het verlopen is of wat dan ook dan kan er een nieuw stedenbouwkundig plan zijn, dat is zelfs onderdeel van het proces, maar dat is met de ambtenaren afgesproken op een latere termijn dan nu en pas dan wordt een vergunningsaanvraag gedaan. Het is niet voor niets zo dat de uitspraak is geweest 'wenselijk onder voorwaarden' en die voorwaarden stelt u nu als niet aan voldaan, maar die zijn nog aan de initiatiefnemer om aan te voldoen. U begeeft zich op gevaarlijk gebied, dat vind ik ernstig en ik zou willen dat u heel goed nadenkt over én de appreciatie van deze motie en de handelingen die het college verder verricht ten aanzien hiervan.

De **voorzitter**: Wethouder, nog behoefte om hierop te reageren?

Wethouder **Van Doeveren**: Nee, de appreciatie is gegeven.

De **voorzitter**: De heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dank u voorzitter. Ja, de motie die ik een tijd geleden heb ingediend, ik zou hem bijna weer opnieuw indienen, maar laten we dat vanavond niet doen, maar dan wel een vraag aan de wethouder. Die ontwikkelkaders die in 2021 ter beschikking zijn gesteld, bevatten toch een aantal voorwaarden die essentieel zijn voor het wel of niet met de plannen akkoord kunnen gaan? Er wordt nu net gedaan of die er niet toe doen of in een latere fase aan bod kunnen komen maar, dit is een interruptie van mij, ik zag u al de neiging maken. Dat is toch vreemd, het moet toch aan de voorkant duidelijk zijn of aan die kaders die best wel strak zijn, aan die twee essentiële voorwaarden, wordt voldaan. Ik snap hem gewoon niet meer, hoe die nu in het debat naar voren komt, maar misschien kunt u mij helpen in mijn richting hoe u naar die twee essentiële randvoorwaarden kijkt.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Het klopt, concreet als we het natuurlijk hebben over de verkeersafwikkeling voor de buurt en het andere wat hij noemt dan is, dat is destijds ook expliciet in het raadsdebat besproken, altijd gezegd dat dit hele belangrijke voorwaarden bij de uitwerking van welk initiatief dan ook zijn, dus in die zin geef ik de heer Krabbendam gelijk. We zeiden toen ook niet iets wezenlijk anders dan nu, vandaar dat ik onszelf wat betrouwbaarder vind dan soms wordt gesteld. Dat zijn voor de gemeente wezenlijke punten. Ja en verder... Nee, dat is eigenlijk het antwoord op de vraag.

De **voorzitter**: Dat roept nog een laatste interruptie van de heer Hendrickx op. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, het is dat de heer Krabbendam inhoudelijk wat meer ingaat op het besluit van 14 december 2021. Er is een heel belangrijk iets in dat besluit opgenomen wat ook de flexibiliteit voor de toekomst bepaalde en dat was dat wijzigingen ten opzichte van het raadsbesluit toen gemotiveerd genomen kunnen worden en er is in dat raadsbesluit ook niet vastgelegd dat er maar één partij was met wie mocht worden gesproken. Dat is essentieel aan het raadsbesluit van toen, twee hele essentiële dingen waar u erg makkelijk aan voorbijgaat. Het is jammer dat ik de enige ben die deze elementen nog weet, maar ja goed dat is zoals het is, maar het zijn wel de essentiële onderdelen van dat raadsbesluit en hoe u dat ook wenst, je kunt een raadsbesluit niet zonder meer van tafel vegen, het staat, juridisch staat dat raadsbesluit volledig, ontkenning heeft geen zin.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Een korte reactie nog. Het stedenbouwkundig plan van eisen uit 2021, waaraan de heer Hendrickx refereert, kwam voort uit een intentieovereenkomst die toen met de toenmalige initiatiefnemer was gesloten. Die intentieovereenkomst is ongebruikt verstreken en heeft niet geleid tot een anterieure overeenkomst en een wijziging van het bestemmingsplan. Ja, dat is zeker relevant en dan zal ik het anders...

De **voorzitter**: Dit gaat nu buiten de microfoon, gaat u verder wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Het laatste wat ik erbij zeg is dat de eisen die ook toen zijn gesteld, waaraan de heer Krabbendam refereerde, dat ook nu zijn en je kunt niet op basis van de feiten die wij nu hebben zonder dat de duurzame exploitatie voor de komende generaties helder is of de verkeersafwikkeling in orde is, vragen om een positief besluit ten aanzien van 46 villa's in groen gebied.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dat was de beantwoording. Is er nog behoefte aan een tweede termijn aan de zijde van de raad? Bij de heer Hendrickx wel, bij mevrouw Hofman niet. De tweede termijn, de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, tijdens de behandeling in de commissie heb ik aan het eind gezegd dat ik toen 27 vragen had waarvan er na het af luisteren van de band, het bekijken van de band, welgeteld drie of misschien vier zijn beantwoord. Ik had mij voorgenomen om de eerste termijn te laten lopen om te kijken wat er aan opmerking en vragen kwamen. Ik heb toen ook gezegd dat ik mijn vragen van toen tijdens de raadsbehandeling opnieuw zou stellen. Ik heb ze hier op papier, ik wil ze aan de wethouder geven en dan wil ik hem verzoeken de vragen te beantwoorden. De meeste vragen zijn al tijdens de commissieavond gesteld, de meeste vragen zijn niet beantwoord in de commissievergadering en de meeste vragen zijn ook nu niet beantwoord.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, ik heb even met de griffier overlegd. De rest van de raad weet nu niet wat die vragen zijn, dus het zou vanuit de transparantie wel goed zijn als die via de griffie kunnen worden verspreid.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, een prima plan. Ik wil ze ook wel voorlezen hoor.

De **voorzitter**: Dat lijkt me tijds technisch.... want kennelijk heeft de wethouder ze wel. Wacht even, ik tast nu even in het duister, maar we hebben terecht altijd het belangrijke punt Gelijkheid van informatie aangegeven, dus het is ook normaal, vraagverkeer tussen het college en de raad loopt altijd via de griffie. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Dat vind ik zonde gegeven de enorme agenda die we hebben. Nee, wij gaan zorgen dat de vragen worden gescand. We gaan eerst door naar de Economische Visie want dan kunnen we gewoon doorgaan met de vergadering, dan kunnen ze worden verspreid en dan ga ik de... Ja, dan krijgt u daarna het woord voor de tweede termijn, is dat een voorstel?

Wethouder **Van Doeveren**: Nee. Voorzitter, ik zou graag...

De **voorzitter**: Kennelijk niet.

De heer **Krabbendam**: Nee, ik zou er toch de voorkeur aan geven om heel even te schorsen om kennis van de vragen te kunnen nemen want dit debat is een geheel en als er kennelijk vragen zijn die daarmee in verband staan dan zou dat het voorstel zijn.

De **voorzitter**: Prima, ik zie aan uw reacties dat dit het geval is, dan schors ik de vergadering. Dan worden ze nu gescand en aan de stukken in iBabs gehangen.

De heer **Paulides**: Voorzitter, ik wil toch nog eerst even reageren. Ik heb een ordevoorstel want ik zou tot afronding van dit agendapunt willen komen. Het gaat over ja of nee instemmen met het vestigen van het voorkeursrecht en we gaan weer een hele discussie doen. Die discussie hebben we gehad en die gaat er nog aankomen, houd je nou alsjeblieft een beetje bij het agendapunt en laten we er een stemming over doen. Ja of nee en als mijnheer Hendrickx het er niet mee eens is, mag hij in zijn stemverklaring aangeven waarom en dat is een korte verklaring, daar gaan we geen anderhalf uur over doen.

De **voorzitter**: We hebben kennisgenomen van uw opinie. Ik zag de heer Stekelenburg staan.

De heer **Stekelenburg**: Ja voorzitter, mijn ordevoorstel is in lijn met dat van de heer Paulides, maar wel ook het college de gelegenheid geven om de vragen die de heer Hendrickx nog heeft nu terstond mondeling te beantwoorden.

De **voorzitter**: Jazeker, maar we gaan wel even schorsen zodat u ook allemaal over de informatie beschikt. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, het komt uiteindelijk op een stemming neer maar het kan niet zo zijn dat per stemming wordt bepaald hoeveel tijd iemand aan zijn inbreng mag besteden, dus het ordevoorstel van de heer Paulides raakt kant nog wal.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Smirren, hebt u nog behoefte om te reageren?

De heer **Van Smirren**: Ja, wat een stijlfiguren komen hier voorbij, ik moet even mijn gedachten oriënteren want ik vind eigenlijk dat het debat op deze manier op een bijzondere manier wordt gefrustreerd. Het gaat om het voorkeursrecht, wat dat betreft ben ik het helemaal met collega Paulides eens. Ik zou zeggen, laat de heer Hendrickx de vragen stellen, wij kunnen daar dan kennis van nemen, laat de wethouder ze zo kort mogelijk beantwoorden en daarna overgaan tot stemming. Dank u wel.

De **voorzitter**: Goed, de vragen worden straks aan iBabs toegevoegd zodat u ze allemaal kunt volgen. Als u van mening bent dat we gewoon doorgaan dan gaan we de heer Hendrickx nu de gelegenheid geven om die vragen te stellen en dat zie ik...

Wethouder **Van Doeveren**: Ik kan ze nu gewoon beantwoorden voorzitter, dus...

De **voorzitter**: U hebt ze gewoon.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja ze zijn voorbereid, alles is voorbereid. Mochten ze nog komen, stonden ze al in de coulissen klaar. Gewoon beantwoorden.

De **voorzitter**: U bent alleen één ding vergeten en dat is om de griffie en uw voorzitter te informeren. In het vervolg zou het bij dit soort debatten wel prettig zijn om dat wel te doen.

Wethouder **Van Doeveren**: Voor de duidelijkheid, het is toch aan de heer Hendrickx om de vragen te stellen. Wij als college vonden dat in de commissie alles is beantwoord, dus het is niet aan mij om aan te geven dat er vragen moeten worden beantwoord. De heer Hendrickx heeft ze nu in de eerste termijn niet opnieuw gesteld, maar als hij dat wil, hier heb ik ze nog van de commissiebehandeling, dan gaan we ze nu gewoon behandelen. Dat vind ik prima, maar het is niet aan mij om dit aan te geven voorzitter, met alle respect. Dus ik stel voor dat ik ze nu beantwoord, mijn procedurevoorstel is: ik beantwoord ze nu direct en dan kunnen we door. Klaar.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, daar gaat de wethouder absoluut niet over.

De **voorzitter**: (even buiten de microfoon)... niet het woord maar ik wil wel even crosschecken of nu dezelfde vragen die u hebt ingediend beantwoord gaan worden, dat u wel antwoorden gaat geven op dezelfde vragen.

De heer **Hendrickx**: Nou voorzitter, om te beginnen had hij in de eerste termijn de kans, ik ben degene die het in de tweede termijn heeft aangegeven en dan is de wethouder namens het college bereid om mijn vragen te beantwoorden. Dat heeft hij niet gedaan, dus in die zin is het al een volstrekte stijlfout dat hij het zo wil spelen. Het tweede, de vragen die ik heb gesteld, heb ik op papier gesteld en ik hoop dat die onder de raadsleden worden verdeeld, maar het waren natuurlijk vragen die in de commissie al hadden moeten worden beantwoord en niet nadat we een tweede termijn aanvragen. Dus ik verwerp dat wat de wethouder zegt volkomen bij mij vandaan. Ik kan de vragen voorlezen zoals te doen gebruikelijk is of ze worden op papier verspreid en dan kan de wethouder ze gaan beantwoorden.

De **voorzitter**: Nou dat laatste wordt verkozen, zullen we daar maar gewoon aan beginnen. Mijnheer Van Smirren, wilt u daar nog iets aan toevoegen?

De heer **Van Smirren**: Ik wil graag mijn voorstel van net herhalen. De heer Hendrickx gaat de mondelinge vragen die hij ook op schrift heeft gesteld stellen, de wethouder gaat ze beantwoorden en ik wil graag dat u dat nu in stemming brengt voorzitter.

De **voorzitter**: Een ordevoorstel van de heer Van Smirren dat de vragen worden voorgelezen door de heer Hendrickx, waarna het college ze beantwoordt. Bent u daarvoor? Het is een stemming, mag ik de handen van de leden zien? Ja. Dan gaan we even gewoon de fracties langs. Wie is er voor? Het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks. Mag ik... Het is een stemming, mag ik handen zien? Ik zie bij de VVD... VVD, D66 en één lid van Lokaal Wassenaar! Wie is ertegen? Niemand. Dan is volgens mij in ieder geval een meerderheid daarvoor. Dan is het woord nu aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja, ik zal ze heel snel voorlezen, de wethouder heeft de schriftelijke uitvoering ervan. Er wordt invulling gegeven aan het raadsbesluit van 14 december 2021. Hoe gaat het college in de nabije toekomst om met het bestaande raadsbesluit van 14 december 2021? Vraag 2, hoeveel bezwaren zijn er ingediend, is het college gerechtigd te handelen, ook wanneer bezwaren zijn ingediend? Na afwijzing van een bezwaar staat de weg naar de Raad van State open, hoeveel tijd denkt het college dat zo'n procedure gaat kosten, hoe zal het college omgaan met een mogelijke voorziening die wordt gevraagd, welke financiële risico's loopt de gemeente wanneer dat raadsvoorstel wordt aangenomen, wat betekent voor het college de status 'wenselijk onder voorwaarden', welke informatie heeft het college nog niet van de projectontwikkelaar ontvangen? Zo wordt genoemd verkeersafwikkeling, is de informatie die nog niet is ontvangen wel in het proces gepland? Welke van deze informatie is gepland om in een later stadium van het proces beschikbaar te komen? Per saldo, zal alle informatie waarover de gemeente wil beschikken in het proces ter beschikking komen? Vraag 6, waarom wil het college dat er tachtig woningen worden gebouwd in plaats van 46 woningen waarvan tot nu toe sprake was? Vraag 7, wat betekent het wanneer toch wordt overgegaan tot executoriale verkoop op korte termijn, bij wijze van spreken morgen, en is het daadwerkelijk zo dat het college met dit in gedachten de regie niet heeft en sterker nog de regie uit handen geeft? Vraag 8, aangegeven is dat door het vestigen van het voorkeursrecht de huidige functionaliteiten Sport, Hippisch, Natuur en een beperkt deel Wonen zullen moeten veranderen. Kennelijk heeft het college al enige gedachten over de toekomst want het vestigen van een voorkeursrecht doe je met functiewijziging

in het achterhoofd. Wat zijn de gedachten in het achterhoofd? Vraag 9, welke gevolgen zal dit handelen van het college hebben op de betrouwbaarheid van dit college, maar vooral ook van de gemeente Wassenaar? Vraag 10, waarom wilt u de facto de ontwikkeling van Renbaan Duindigt en Villa Betty voorkomen? Vraag 11. Het college schermst met algemeen belang, kan het college het algemeen belang duidelijk maken? Vraag 12, hoe gaat het college zich inspannen om Renbaan Duindigt te behouden?

De **voorzitter**: De heer Hendrickx, gaat u rustig verder.

De heer **Hendrickx**: Ik wil even aangeven, de onbeschikbaarheid van een aantal raadsleden om uit de zaal weg te lopen terwijl ik mijn vragen stel.

De **voorzitter**: Het is verder aan eenieder om daar... Gaat u verder.

De heer **Hendrickx**: Ik wil alleen maar de onbeschikbaarheid van hen aangeven. Vraag 10, waarom wilt u de facto...

De **voorzitter**: Ik hoor allerlei geluid op de gang, mag het alsjeblieft stil zijn in dit huis. Als de deuren dicht kunnen, ik wil graag aandacht voor de vragen van de heer Hendrickx in de tweede termijn en ik wil ook alle leden oproepen om zo zachtjes mogelijk te zijn want dit verstoot de vergadering. De heer Hendrickx, gaat u verder. Overigens zijn de vragen inmiddels ook op iBabs gepubliceerd, dus u kunt ze ook meelesen.

De heer **Hendrickx**: Weet u wat, dan hebben we het ordevoorstel dat ze van verder van iBabs worden gelezen en dat de wethouder alle vragen beantwoordt.

De **voorzitter**: De wethouder zei dat hij er klaar voor was. Dan gaan we naar de wethouder, gaat uw gang. Dit was overigens de tweede termijn, dat was de inbreng en nu de tweede termijn aan de zijde van het college, de wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Voorzitter, dank en dank aan de heer Hendrickx. Vraag 1 is denk ik wel echt al voldoende beantwoord, we hebben de status van het stedenbouwkundig kader voldoende met elkaar gewisseld. Hij vroeg hoeveel bezwaren er zijn ingediend. Vier. Wat is de route verder naar de Raad van State na het bezwaar? Nou hopen dat het niet zover komt, maar eerst is de Bezwaarcommissie aan zet, vervolgens de rechtbank en uiteindelijk de Raad van State, dat kan drie jaar duren, bij dezen. Is het mogelijk om een voorziening aan te vragen bij de rechtbank die uitvoering van het raadsbesluit tegenhoudt? We hopen uiteraard niet dat dit tegen een democratisch genomen besluit gebeurt, maar de kans... Ja, je kunt natuurlijk altijd een voorziening aanvragen, de kans dat die wordt toegewezen lijkt ons echter extreem klein. Juridische financiële risico's zien we op dit moment niet, dat zou echter pas kunnen als we in het prijsvaststellingsprocedure zitten maar daar zitten we voorlopig nog helemaal niet. 7, vroeg hij. Het raadsbesluit in het kader van het plan met Villa Betty. Ja, het plan zoals door het RVB is ingediend, is een ander plan dan in 2021 is ingediend. Zoals de wenselijkheidsscan heeft aangegeven, is helder wat nog moet worden uitgewerkt en er staat ook heel duidelijk in de wenselijkheidsscan 'je kunt daar als initiatiefnemer nooit recht aan ontlelen', dat staat echt onderaan elke scan, het gaat altijd langs de IO en de Omgevingstafel. Welke informatie moet nog komen? Ja, informatie over duurzaamheid, verharding, verkeersafwikkeling en een duurzame exploitatie, dat is ook echt al heel vaak met elkaar gewisseld, inclusief de initiatiefnemer. Zou de gemeente meer dan 46 woningen willen? Nee, dat is niet... Een wenselijkheidsscan is geen collegestandpunt of een collegebesluit, dus daar kan niemand enig recht aan ontlelen en daar is het college ook zeker niet op aanspreekbaar want het is geen collegegedoelstelling. Verkeersafwikkeling. Nee, we zijn nog bezig met de afwikkeling daarvan. Dan vroeg hij: in welke mate heeft regie en vooral controle wanneer het voorkeursrecht op verdere ontwikkelingen wordt gevestigd? Een nieuwe koper, wie dat ook is, ook voor de toekomst en niet alleen voor nu, dat is wel goed om te zeggen, heeft altijd te maken met het voorkeursrecht als de raad dat bekrachtigt, dus dat gaat echt veel verder dan alleen de situatie waarin we nu zitten en ook bij een executieverkoop, als die onderhands is, moet het nog steeds eerst aan de gemeente worden aangeboden. Het gaat alleen om een veiling waarin dat niet zo zou zijn, maar dan heeft de gemeente natuurlijk ook de kans om mee te bieden indien ze dat zou wensen en zo niet dan komt altijd eerst de checkvraag bij de gemeente. Dan wijzigen van functionaliteiten. Nee, het huidige bestemmingsplan is altijd het uitgangspunt geweest. Wel is het natuurlijk zo dat je bij elk initiatief dat voorlag of voorligt, zowel in het verleden in 2021 als nu, een wijziging van het bestemmingsplan nodig hebt. De vraag wat het effect van deze maatregel op grondbezit van ondernemers is, heb ik echt in de commissie beantwoord, ik kan me nog goed herinneren dat we daar toen een gesprek over hebben gehad. Het college denkt dat dit een vrij unieke casus is met 25 hectare uniek

gebied, het laatste stukje tussen Wassenaar en Den Haag waarvoor we vechten om het groen te houden. Dus nee, wij zien daar geen precedentwerking naar andere grootgrondbezitters met dergelijke plannen bij een renbaan en nee, het is nooit de ambitie geweest om de planvorming überhaupt stop te zetten, maar het is ook niet zo dat je op basis van de informatie die we nu hebben kunt verwachten dat de gemeente groen licht geeft voor villa's, en de financiële redenen die daarmee samenhangen. 'Wat is het algemeen belang?' vroeg de heer Hendrickx, 'welk algemeen belang rechtvaardigt het ingrijpen?' Dat is de Omgevingswet en voorspeculatie met gronden. Het voorkeursrecht is ook een relatief bescheiden maatregel als je die afweegt tegen het eigendomsrecht. Zoals hij zelf stelde, gaat het hier om een passief instrument. Het overleg met het RVB gaat terug tot en met eind juni jl., dat heb ik al gezegd en dat staat ook in raadsinformatiebrief 171. De executoriale verkoop heb ik toegelicht. De berekening van de kosten, of dat € 15 miljoen kost, daar zullen we onze eigen taxatie voor laten uitvoeren. Als de heer Hendrickx weet dat het € 15 miljoen kost, nemen we daar kennis van, maar we laten dat te zijner tijd graag zelf taxeren. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel voor de beantwoordingen en daarmee ronden we af. Ik roep ook dat iedereen, ook alle leden, het horen want we gaan over naar de stemmingen, dus als daar... In de Tweede Kamer laat je dan een bel klinken maar dat is hier niet het geval, dus als alle leden terug zouden kunnen komen dan gaan we richting de stemming en voor ligt het besluit 1 tot en met 5 over het vestigen van het voorkeursrecht. Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval, dan breng ik het voorliggende besluit over de Vestiging vervroegd voorkeursrecht Draf- & Renbaan Duindigt nu in stemming. Wie is daarvoor? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD, D66 en Lokaal Wassenaar! Wie is daartegen? Dat is de fractie van Hart voor Wassenaar en daarmee is het besluit genomen.

Motie: Duindigt Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op maandag 22 september 2025;

constaterende dat:

- het raadsbesluit Ontwikkelkader revitalisering Duindigt de basis is voor initiatieven van partijen;
- de gemeente uitvoering dient te geven aan dit raadsbesluit;

overwegende dat:

- de gemeente niet adequaat omgaat met het proces dat behoort te leiden tot een vergunning;
- het proces inmiddels de facto is stilgelegd, terwijl het raadsbesluit nog steeds zijn geldigheid heeft;
- schadegevolgen ten laste van de gemeente zijn ontstaan en in snel tempo oplopen;

draagt het college op:

- voortgang te maken met het vooroverleg en de uiteindelijke vergunningsaanvraag betreffende de initiatieven die binnen het kader van het raadsbesluit 14 december 2021 worden ontwikkeld;
- zich te gedragen als een betrouwbare overheid;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de motie Duindigt, ingediend door de fractie van Hart voor Wassenaar. Wie is er voor de motie? Dat is de fractie van Hart voor Wassenaar. Wie is ertegen? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD, D66 en Lokaal Wassenaar! Daarmee is de motie verworpen.

8. Economische Visie Wassenaar 2025

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de Economische Visie Wassenaar en dan ga ik inventariseren wie daar het woord over wil voeren. Dat is de heer Gankema. Ik kijk verder. Ik zag de heer Van Smirren, ik zag de heer Paulides, ik zag de heer Stallinga, mevrouw Van der Marel is dan nummer 5. Ik kijk verder nog even rond. Mevrouw Wuite, dat is 6 en de heer Nijman is nummer 7. Goed, als iedereen op de publieke tribune in stilte het pand of in ieder geval de zaal zou willen verlaten dan geven we nu het woord en alle ruimte aan de heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja voorzitter, dank u wel. Ik voel me een beetje schuldig dat we het hier nu over gaan hebben, maar ik begrijp dat er nog heel veel andere sprekers zijn. Ik dacht dat ik wel ongeveer de enige zou zijn omdat we hadden aangekondigd dat we misschien met een amendement zouden komen maar goed, laat ik dan maar bij het begin beginnen. Nogmaals, wat ons betreft is deze Economische Visie een hamerstuk, dus die kunnen we gewoon wegtikken, dan hoeft u ook niet allemaal te komen inspreken want we hebben tijdens de commissie al gehoord wat u vond. Waarom ik dit toch eventjes nog ter sprake wil brengen, het gaat over het stukje Maaldrift III. Tijdens de commissievergadering stipten onder andere PvdA en DLW ook al aan dat het toch een beetje gek is dat hier al een soort uitvoeringsplan Maaldrift III ligt en wat heeft het nou voor consequenties als wij instemmen met het raadsbesluit dat hier voorligt? Ik voelde zelf ook aan mijn water dat er procedureel iets niet helemaal goed ging. Laat ik ook zeggen dat ik de insprekers van vanavond heb gehoord en ik wil de insprekers ook bedanken voor de coöperatieve toon want ik hoorde ook bij veel ondernemers zelf al dat zij zagen dat dit vraagstuk breder is dan alleen het belang van de ondernemers, het gaat ook over verkeer, het gaat over ruimtelijke ordening en dergelijke. Ook dank aan de inspreker van de ASH, ik bemerkte daar zelf ook wel het gelijk dat ik had op die avond in de commissie dat ik dacht, zit dit nou wel helemaal snor, hebben we hier al participatie gepleegd, is dit al for sure de richting die we willen opgaan? Ik heb die avond ook aan de wethouder gevraagd 'als wij hier straks als raad mee instemmen, hoe moet ik dat zien?' en de wethouder enthousiast als die altijd is met zijn projecten zei 'ja dit gaan we toch wel doen, dit is het ambitieniveau dat we moeten hebben'. Dat kan zijn, maar wij hebben bredere belangen af te wegen en het is natuurlijk niet voor niks dat wij het over de Noordvisie hebben, we hebben het over de Omgevingsvisie en dergelijke en dat zijn bredere aspecten die we hierin moeten meenemen. Dat wilde ik vanavond eigenlijk alleen maar zeggen, dat we wel gaan instemmen met de Economische Visie, ik denk dat we het daarover allemaal eens zijn, maar het is niet meteen gezegd dat we dan morgen ook piketpaaltjes gaan slaan in het gras van de ASH. Oh ja, er zei ook iemand bij de insprekers 'soms duren dingen wel vijftien jaar in Wassenaar', daar moest ik wel even over denken en toen dacht ik, ja hoe komt dat? Dat komt omdat we de verkeerde besluiten nemen en ik noem ze even op. Waar hebben we het vanavond over? Over Duindigt. Ja, drie jaar geleden was er een besluit van de raad en dat was misschien een goed besluit, maar je kunt er een heleboel vergaderingen mee vullen. De Economische Visie gaat uit van zes ambities. Ja, hoe moet je die interpreteren? Dat staat in het besluit, we stemmen in met de Economische Visie, waaronder zes ambities maar wat betekent dat dan precies, ga je die uitvoeren of is dat een ambitie? We hebben het over De Paauw, daar gaan we het straks nog over hebben, ook zo'n besluit, we gaan onderzoeken of we een restaurant doen, daar kunnen we avonden over praten. De Warenar, je voelt het straks aan je water. Verkeer, de Verkeersvisie, 30 km per uur. De Strandvisie. Nou ja goed, dat geeft een beetje aan dat we vaak besluiten nemen waarvan we net niet helemaal weten wat we er nou zelf mee willen. Wat mij betreft is de Economische Visie gewoon de Economische Visie zoals die er ligt en het is trouwens ook wel leuk, we hebben op school geleerd over de primaire, de secundaire, de tertiaire en de kwartaire sector en ze komen alle vier in dit stuk terug, we hebben dat toch niet voor niks geleerd. Nog even een citaat van de wethouder dat ging over Wassenaar, 'er is heel veel agressiviteit bij het vinden van gronden in de Wassenarsse omgeving', dat zei hij vanavond nog, 'er is veel agressiviteit bij het vinden van gronden'. Nou, laten we proberen het op een beschaafde manier op te lossen en ik geef nu het woord terug aan de voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voorzitter. Goh mijnheer Gankema, het wordt nog wat tussen ons als u in de commissievergadering zo goed luistert, het zijn meestal verstandige woorden van ons en ik ben het ook met u eens dat het wellicht een hamerstuk had kunnen zijn, ware het niet dat wij toch vinden dat we ook met betrekking tot Maaldrift III toch extra aandacht willen vragen en dat ook willen terugzien in het verslag van deze raadsvergadering. Niettemin danken we het college voor de Economische Visie, een visie die richting geeft aan hoe de gemeente zoveel mogelijk zorg kan dragen voor een goed economisch vestigingsklimaat in Wassenaar. De Economische Visie zoals die nu voor ons ligt, kan in grote lijnen op de instemming van onze fractie rekenen. De belangrijkste en wellicht ook, en daar komt hij, de controversiële ontwikkeling die in de visie staat, is de ruimteclaim voor bedrijven op de nog bestaande sportvelden van de ABF. Wat de PvdA-fractie betreft, zal zeker moeten worden gesproken over een deel van het ABF-veld en we vinden dat wellicht ook een goede optie, maar wel in goed overleg met de ABF en de ASH die hier ooit op verzoek van de gemeente zijn neergestreken om elders plaats te maken, toen om ruimte te maken voor woningbouw in het Weteringpark. Daar gaat de heer Hendrickx toch weg. Dat mogen we wat ons betreft ook niet vergeten en dat betekent dat je als gemeente zorgvuldig jegens een bestaande huurder handelt. Daarbij is het ook een gegeven dat de ASH een belangrijke economische factor in ons dorp is, niet onbelangrijk om te constateren als we het hebben over het

economische vestigingsklimaat. Alle ontwikkelingen in dit gebied moeten wat ons betreft in samenhang worden gezien, de leefbaarheid en verkeersveiligheid moeten goed in kaart worden gebracht en integraal worden bekeken voordat we tot definitieve besluitvorming kunnen overgaan. Ondanks dat het college ook in de commissievergadering heeft aangegeven in de Economische Visie geen besluitvormend document te zien, vindt onze fractie het belangrijk om dit vanavond nog eens goed te benadrukken want voor je het weet doen er in ons dorp allerlei verhalen de ronde, dit is een visiedocument en het is niet besluitvormend. Graag een bevestiging van het college. Wij vinden dan ook dat alle ruimtelijke procedures zorgvuldig moeten worden doorlopen en zien eventuele voorstellen graag terug in onze raad. Onze fractie kijkt dan ook positief naar de uitgangspunten van de Economische Visie en zal voor de visie stemmen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Op zich kunnen we ons vinden in het feit dat er eindelijk weer een concept Economische Visie voorligt, maar de weg daar naartoe baart ons toch wel wat zorgen en met name de situatie rond Maaldrift, die hoort thuis in de Omgevingsvisie, het is uit het programma Noordrand geschrapt en we krijgen het via een omweggetje op deze manier terug. Dat niet alles verloopt zoals het zou moeten, blijkt ook wel uit de bijdrage van de ASH over het ABF-terrein. De raad is hierover ook niet door het college geïnformeerd en we zouden graag een reactie krijgen op de door hen geuite kritiek. Ik vind het wel heel opvallend dat ook in die brief staat dat tegen de ASH is gezegd 'je kunt dat terrein wel bij de Deijlerhoeve gaan vestigen'. Dat is de volgende vraag die eigenlijk opkomt. In het gebied staat heel erg veel te gebeuren. Normaal gesproken maak je met een visie plannen voor wat je graag zou realiseren, als de raad instemt, is de volgende fase dat er een programma komt, dat wordt door het college vastgesteld en als er een programma komt dan volgt er een ruimtelijke procedure, met andere woorden een aanvraag voor alles wat er in het gebied gebeurt. De nieuwe Gemeentewerf, de verplaatsing van Van den Dool en Avalex, afval en milieu, de uitbreiding van het complex Maaldrift, de uitbreiding van het Valkenburgse Meer, uitbreiding van de ASH, uitbreiding van het industrieterrein Maaldrift III en niet vergeten dat dit de ecologische verbindingzone is en de faunapassage aantast. Al deze bestemmingen staan in de startblokken en het instemmen met deze visie maakt dat we met oogkleppen op een zeer belangrijk groen gebied met een simpel besluit opofferen en de Noordrand laten dichtslippen. De voornemens zijn te resoluut genomen, de enige voorwaarde die tot op heden geldt, is dat het verkeer niet meer problemen mag veroorzaken. Dat is nogal wat en vandaar dat wij alles rond Maaldrift eigenlijk uit deze visie zouden willen hebben. Het kan niet allemaal op dat gebied gebeuren, je moet daar een keuze in maken en als we deze visie op deze manier zouden vaststellen dan krijgen we alles op enig moment voor onze kiezen en ik geloof niet dat dit de bedoeling is. Ik vind het heel moeilijk om een amendement te maken want die tekst over Maaldrift staat zo verdeeld over het stuk en ik weet de oplossing eigenlijk niet, maar ik zou eigenlijk de overige raadsleden willen vragen hoe we er nou mee omgaan, dat we niet al deze stukken nu zomaar klakkeloos aannemen en we op een gegeven moment dat hele mooie groene gebied zien volvoorbouwen terwijl we tegen Katwijk zeggen 'denk erom, je mag niet te veel huizen bouwen bij ons in de buurt' en misschien moeten we daar een schorsing voor doen. Ik wilde het hier even bij laten.

De **voorzitter**: Er is nog een interruptie van de heer Gankema. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja u stelt eigenlijk ook de vraag hoe we hier nou mee omgaan. Ik denk ook dat we vanavond in onze inbreng vanuit meerdere fracties het signaal aan het college afgeven 'oké, de Economische Visie dat is één ding, maar we komen toch nog eens bij elkaar voor het ruimtelijke-ordeningsvraagstuk' wat u net zelf ook al schetste, 'misschien wel vaker dan één keer' en dat we daarmee ondervangen dat het niet een gelopen race, of nou een gelopen race is een verkeerde uitdrukking, maar dat het vraagstuk later inderdaad nog een keer bij ons terecht moet komen.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik vind 'een gelopen race' voor vanavond wel een mooie opmerking. Het ligt toch iets anders, die ruimtelijke ordening, dat vraagstuk, komt er gewoon aan. De visie wordt vastgesteld en, ik heb het al vaker in deze gemeente meegemaakt, dan wordt gezegd 'u hebt ingestemd met de visie, dit is het beleid, we gaan het uitvoeren'. Dan krijg je al die besluiten stuk voor stuk voor je kiezen en dan wordt het wel heel moeilijk om te zeggen 'ja maar wacht eens even, als je dat doet en je doet dat tegelijk, dat kan niet allemaal tegelijk', dan staan we echt 4-0 achter, dat is mijn grote zorg. Je kunt dit over Maaldrift eigenlijk niet in een Economische Visie neerzetten, dat hoort in de Omgevingsvisie waar je echt alle aspecten meeneemt. Vandaar een prima stuk,

maar die resolute besluiten over Maaldrift zou ik er eigenlijk uit willen hebben. Omdat die teksten zo verweven zitten, is amenderen echter heel lastig.

De **voorzitter**: Helder, dank u wel. Dan gaan we naar de heer Stallinga.

De heer **Stallinga**: Voorzitter, onze fractie waardeert de Economische Visie en vooral de afstemming met de vele partijen tijdens de totstandkoming van dit stuk, in de afgelopen commissievergadering is daar constructief met de portefeuillehouder over van gedachten gewisseld. Ik heb toen ook opgemerkt dat het CDA traditiegetrouw een partij is die zich sterk maakt voor het bedrijfsleven, in het bijzonder het familiebedrijf. Landelijk bestaat er een prima functionerende CDA-businessclub, enkele weken geleden is op het CDA-congres breeduit vertrouwen in ondernemers uitgesproken en dat doet onze fractie, onze plaatselijke fractie, natuurlijk vandaag ook richting de Wassenaarse ondernemers van wie wij er velen kennen, gebaseerd op onderling vertrouwen, samenwerking en waardering voor hun werken. Als fractie herkennen wij veel in de Economische Visie, de visie belichaamt een goed doordachte en gestructureerde ambitie en bevat een reeks verstandige onderwerpen waaronder duurzaamheid en bereikbaarheid. In onze gesprekken met Ondernemend Wassenaar in de afgelopen zomer is heel duidelijk geworden dat de behoefte aan ruimte een allesoverheersend thema is. In de stukken die we hebben ontvangen wordt heel verhelderend aangegeven hoe en waar zich wel en niet mogelijkheden voordoen. Ten aanzien van uitbreidingsmogelijkheden, en dan met name in het gebied Maaldrift, is onze fractie verheugd over de van de portefeuillehouder ontvangen toezegging dat de eerder goedgekeurde motie Verkeersproblematiek MOB Maaldrift van 27 februari 2024 blijvend wordt geëerbiedigd. Het is in deze eerder door het CDA ingebrachte motie dat de overbelasting van het Rozenplein en de Rozenweg centraal staat en dat dit eigenlijk dient te worden opgelost voordat sprake is van nieuwe ontwikkelingen. Uiteraard dient de bebouwing van het ABF-sportterrein, of de mogelijke bebouwing van het ABF-sportterrein, in goed overleg met de ASH plaats te vinden waarbij natuurlijk ook redelijke alternatieve sportlocaties eventueel cruciaal zijn. Mijnheer de voorzitter, de Economische Visie, het vraagstuk van Maaldrift, is in economische termen een ultiem allocatievraagstuk, we hebben een oneindige behoefte en maar beperkte middelen en een beperkte hoeveelheid grond. Daarom is onze fractie blij met de verzekering van de portefeuillehouder dat de verkoop van deze uiterst schaarse ruimte, zodra dat aan de orde zou zijn, zorgvuldig plaatsvindt. Deze schaarse ruimte kunnen wij maar één keer verkopen en het is gewenst dat we dat doen op basis van objectieve, toetsbare en meetbare criteria en vooral op basis van onze eigen zorgvuldig afgewogen selectiecriteria, zodanig dat de toegevoegde waarde voor onze Wassenaarse samenleving maximaal is. Mijnheer de voorzitter, vanuit onze fractie steun voor deze Economische Visie. Dank u.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan mevrouw Van der Marel.

Mevrouw **Van der Marel**: Dank u voorzitter. Allereerst dank aan alle insprekers en ook complimenten aan het college, er ligt hier eindelijk een gedragen en ambitieus plan dat het belang van onze lokale ondernemers erkent en hun grootste knelpunt, een enorm gebrek aan ruimte, concreet wil aanpakken. De samenwerking met Ondernemend Wassenaar en de lokale ondernemers is duidelijk vruchtbaar geweest en vormt een solide basis. Echter, hierover maken wij ons grote zorgen, een goede visie dreigt te struikelen door een slechte uitvoering, met name op het gebied van communicatie en deelname, waar de gemeente de samenwerking met ondernemers terecht heeft omarmd slaat ze de plank volledig mis als het gaat om twee andere cruciale belanghebbenden, de direct omwonenden en de ASH. In de stukken staat letterlijk dat inwoners in deze fase bewust nog niet zijn betrokken, zij mogen pas meepraten als de projecten worden uitgevoerd. Dat is een fundamenteel verkeerde aanpak, het creëert een democratisch gat en zorgt ervoor dat plannen die grote impact op de leefomgeving van mensen hebben zonder hun inbreng worden gevormd, dit leidt onvermijdelijk tot weerstand en vertraging in een later stadium. Nog schrijnender is de situatie rond de ASH. Terwijl in alle documenten staat dat een oplossing voor hun sportvelden een harde voorwaarde is voor de ontwikkeling van het ABF-terrein, blijkt uit recente berichtgeving dat de school de plannen als een onaanvaardbare verrassing en als ondoordacht beschouwd, ze zijn fel tegen en wijzen het enige aangedragen alternatief resoluut af. Dit is geen klein detail, dit is een cruciale communicatieve en strategische fout die de haalbaarheid van het belangrijkste onderdeel van de hele visie, de ontwikkeling van het ABF-terrein, direct ondermijnt. Wij zouden deze visie graag willen omarmen, maar vragen het college met klem om deze nalatigheid te herstellen, de toezegging dat het college eerst in echte samenspraak met omwonenden een weg vooruit vindt en dat er samen met de ASH een gedragen en concrete oplossing op tafel komt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Wuite.

Mevrouw **Wuite**: Ja, dank u wel voorzitter. Ik had mijn inbreng, weliswaar kort, geprint maar ik ben helaas het printje vergeten op mijn werk, dus ik ga het even op deze manier doen. Voorzitter, ik kan na de goede bespreking van de voorliggende visie in de commissie eigenlijk kort zijn. Bij de coalitieonderhandelingen heeft D66 gepleit voor een nieuwe Economische Visie voor Wassenaar en we zijn blij dat die er nu ligt met inbreng van diverse belanghebbenden en met aandacht voor de belangrijkste uitdagingen voor de ondernemers in Wassenaar. We bieden hiermee perspectief voor de lokale bedrijven en dat is belangrijk voor de bedrijven. De roep vanuit de ondernemers om meer ruimte is duidelijk, D66 vindt het daarbij belangrijk dat de verschillende belangen zorgvuldig worden afgewogen, daar is door meerdere partijen op gewezen. De ruimte is schaars en ik zei het in de commissie ook al werken, wonen, mobiliteit, verduurzaming, natuur en recreatie vragen allemaal om ruimte. Deze Economische Visie moet nu verder worden uitgewerkt en uitgevoerd, dat zal tijdens de volgende raadsperiode zijn. Van belang bij die verdere uitwerking is dat de ondernemers en andere belanghebbenden goed betrokken worden zodat het proces voor iedereen helder is en eventuele ruis, we hebben het al over de ASH gehad, kan worden voorkomen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja, dank u voorzitter. Het zal niemand hier in de raadzaal verbazen dat wij positief tegenover deze Economische Visie staan, het is tenslotte alweer lang geleden dat we er één hebben vastgesteld, in 2016, en we prijzen ook de totstandkoming omdat belanghebbenden, ondernemers in Wassenaar en in de regio, hebben bijgedragen. We moeten niet vergeten dat onze ondernemers heel veel aan onze gemeenschap bijdragen en zij moeten ook duidelijkheid hebben over hoe zij zich kunnen blijven ontwikkelen want er is een aantal succesvolle ondernemers die helaas naar andere plaatsen hebben moeten uitwijken omdat ze succesvol waren en dat kunnen we voorkomen door vandaag een heldere Economische Visie vast te stellen. Dank aan alle ondernemers die hebben meegewerkt aan deze... Wacht even.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Gankema, gaat uw gang. Mijnheer Nijman, of u de microfoon zou willen uitzetten, dank u wel. De Heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja, ik hoorde de heer Nijman zeggen dat het een duidelijke visie is en dat de ondernemers nu weten waar ze aan toe zijn maar wat ik net ook al zei, er staan zes ambities in en het is toch niet gezegd dat die zes ambities allemaal zullen worden gerealiseerd, dat is toch nog maar de vraag? Dus in hoeverre is er dan duidelijkheid? Er is een visie, maar een visie is niet per se een uitgelegd programma: dit gaan we doen.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja mijnheer Gankema, in een bedrijf begin je ook met ambities en een visie op waar je heen wilt en daarna ga je die invullen. Dat moet nog gebeuren want anders blijft het een papieren tijger en dat willen we ook niet. Dus bij die invulling zullen nog heel veel partijen betrokken moeten gaan worden, maar zonder die ambitie en die stip aan de horizon weet je niet waar je aan toe bent. Het mooie is dat die stip aan de horizon wel samen met ondernemers, maar ook belangengroeperingen tot stand is gekomen en niet een exercitie in een bureautje achter... zeg maar hier in De Paauw of elders is gebeurd. Dat vind ik het mooie aan deze duidelijke visie, maar we zijn er nog lang niet want het is tot nu toe een visie op papier en de kracht gaat hem zitten in de uitvoering en dat ook alle partijen, inclusief dus ook de raad, nog worden betrokken want we hebben allemaal gehoord en gezien dat er wel spanning op een bepaald deel van Wassenaar zit, maar daar kom ik zo nog op.

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja, dat was niet mijn vraag, mijn vraag ging over welke duidelijkheid deze visie biedt. Leuk dat u een analogie met het bedrijfsleven erbij haalt, maar dat was niet de vraag, de vraag is 'welke duidelijkheid krijgen de ondernemers nu op basis van dit stuk?' of anders geformuleerd, er blijft ook nog wel onduidelijkheid over, daar moeten we ook eerlijk over zijn, anders ga je dingen voorspiegelen. Ik herinner me de commissievergadering waarin GroenLinks zei 'het moet geen wensenlijstje worden dat wordt afgestempeld' en daar zit ook wel wat in. We hebben te maken met bredere belangen, het is al gezegd, en we moeten straks ook kijken wat andere belanghebbenden hiervan vinden. Dus nogmaals de vraag, wat is er dan zo duidelijk? Het is toch puur een visie, hier kunnen nog geen rechten aan worden ontleend.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ik denk dat je op zich... Je gaat op basis van die visie plannen uitwerken en er zijn volgens mij... We hebben het de hele tijd over waar de spanning zit en er zit continu spanning in de maatschappij, dus er zullen keuzes moeten worden gemaakt. Er wordt nu wel duidelijk gemaakt dat op de negen locaties die oorspronkelijk door ondernemers zijn aangedragen niet kan worden uitgebreid, maar er zijn wel drie locaties waar wordt gekeken. We hebben het nu over Maaldrift III en daar zit een spanning, maar bij Maaldrift II en I wordt ook gekeken of je in dat gebied misschien meer kunt doen, er wordt gekeken naar de Van Hallstraat of je daar meer kunt combineren met wonen en werken. Ik denk dat dit toch al een aantal stukken zijn die duidelijk zijn en die dat voorheen niet waren, er is te vaak over gesproken om de Van Hallstraat maar te... Nou ja, dat industrieterrein maar te verplaatsen of maar te sluiten voor alleen maar woningen. Het is nu duidelijk dat we dat anders gaan doen, dus ik denk dat er wel voldoende duidelijkheid is om mee aan de gang te gaan, maar we zijn er nog niet.

De **voorzitter**: Afrondend.

De heer **Gankema**: Afrondend denk ik dat ik het eens ben met wat mijn geachte opponent zegt. We weten nu in ieder geval waar het niet kan en we hebben in kaart gebracht waar het eventueel wel kan. Ik ben het daarmee eens, dank u.

De **voorzitter**: Mooi. De heer Nijman, gaat u verder. Nog een interruptie van de heer Paulides. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, ik heb inderdaad ook een interruptie. De heer Gankema zegt heel terecht dat er meerdere dingen spelen, maar ik krijg een beetje een groen-voor-poenidee bij wat u zegt want u vindt dat industrieterrein wel heel erg vooraan staan. Betekent dit dat dit een.... Ik ben het met u eens dat we een industrieterrein moeten zien te vinden, maar betekent dit dat u een keuze maakt of betekent het dat u al deze zes plannen zou willen realiseren? Waarom noemt u die ondernemers echt zo expliciet terwijl ik u niks over het mobiliteitscentrum Maaldrift, uitbreiding Valkenburgse Meer, de Gemeentewerf en al dat soort zaken hoor zeggen en die staan daar net zo goed in.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja, dank u voorzitter. Ja mijnheer Paulides, ik gaf net antwoord op de vraag van de heer Gankema, vandaar dat ik me daartoe beperkte. Natuurlijk zul je alles integraal moeten beoordelen en ik gaf net al aan dat bij het ABF-terrein, maar de hele Noordrand en zeker dat stuk natuurlijk spanning zit, er zijn plannen van Defensie, er zijn andere plannen waarin nog geen keuzes zijn gemaakt, maar daar moeten we wel degelijk met elkaar helderheid in hebben. Dat je bedrijven ruimte geeft, betekent dat op die plaats niet iets anders kan komen, je moet helaas keuzes maken want we kunnen niet even een stukje grond bijplanten, zo werkt het niet. Ik vind de analogie met groen-voor-poen in dezen een scheve want die komt uit de oude doos, volgens mij ging dat om heel iets anders; in de jaren zeventig werden mooie natuurterreinen opgeofferd voor woningen en hier hebben we het over een uitbreiding en de mogelijkheid geven aan Wassenaarse middenstandsbédrijven en maakbédrijven die floreren, waar heel veel werkgelegenheid uit voortkomt, waar wij...

De **voorzitter**: Wilt u afronden.

De heer **Nijman**: ...als Wassenaarse gemeente heel veel aan hebben, zij steunen heel veel vrijwilligersorganisaties, sportverenigingen, dit is een hart van onze samenleving. Die willen we de ruimte bieden daar waar mogelijk en ja, ik denk je een keuze moet maken en dat iets anders daar dan niet kan komen.

De **voorzitter**: Een aanvullende vraag, afrondend.

De heer **Paulides**: Dan heel concreet. U zegt weer dat dit industrieterrein moet doorgaan en ik ben het met u eens dat het moet doorgaan, maar ik zou graag van u willen weten welke andere ontwikkelingen in dat gebied u dan zou willen laten vervallen want niet alles kan tegelijk en niet alles kan daar op die plek.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja mijnheer Paulides, volgens mij zijn we het wel eens. Ik kan nu niet aangeven wat we nu niet willen doen en wel wat we wel willen doen, maar zoals ik net ook zei zal dat wel in

hele goede samenspraak met de ASH en de omwonenden moeten gaan, dus de participatie die daar nog moet plaatsvinden, zal wel degelijk moeten plaatsvinden en verder vind ik het een goed plan. Ook op andere stukken waar we gaan werken zal participatie moeten blijven komen en de hele tijd maar dit stuk er uithalen, er zijn andere stukken waar ook iets gaat gebeuren daar zul je ook moeten participeren. Er staat volgens mij ook heel goed omschreven dat die keuzes hier nog langskomen want er worden nog heel veel procedures doorgelopen en ik denk dat het helemaal niks heeft te maken met niet iets kunnen uitvoeren, maar dat we gewoon de juiste stappen uitvoeren en dat dit een hele mooie ambitienotitie is.

De **voorzitter**: Afrondend.

De heer **Paulides**: Voorzitter, een hele korte laatste reactie. U bent het met me eens dat dit in de Omgevingsvisie thuishoort.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Die laat ik voor de heer Paulides.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voorzitter. Als ik het goed beluisterde, hoorde ik de heer Nijman in zijn beantwoording op de heer Paulides nog wel een paar dingetjes zeggen over spanning in het gebied en dan gaat het natuurlijk over Maaldrift. Mijnheer Nijman begon zijn bijdrage met te stellen dat door dat ruimtegebrek toch een aantal bedrijven uit Wassenaar is vertrokken. We kennen ze en ik zal ze niet bij naam noemen, maar ze zitten zo'n beetje aan de Rijksweg verderop. Bent u als VVD... Ik wil een beetje helderheid over uw standpunten over de scale, de grotere bedrijven waar we het dan over hebben, vindt u als VVD dat die eigenlijk geen plaats meer binnen Wassenaar kunnen hebben omdat we die ruimte niet bezitten?

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: De visie slaat ook met name op mkb-bedrijven, dus dat die kunnen blijven groeien, er zijn genoeg bedrijven die dat kunnen. Kijk, als je op een gegeven moment een gigantisch groot bedrijf wordt zoals de verffabriek van AkzoNobel iets verderop langs de A44, ik denk dat die zo groot is dat we daar geen ruimte voor hebben, maar ondernemers die hier zitten, succesvol zijn en kunnen bijbouwen, moeten we zoveel mogelijk faciliteren om te voorkomen dat ze naar een andere locatie moeten. U gaf al een goed voorbeeld, maar een paar kilometer verderop hebben ze de moed te bouwen en dat soort goede bedrijven wil je eigenlijk behouden, mits dat binnen de kaders past. Tot nu toe hebben we altijd in beperkingen gedacht en hier heb je duidelijk een visie waar je kunt denken in welke kaders om het wellicht wél mogelijk te maken.

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: We moeten wel realistisch blijven, we hebben het natuurlijk over Tacx en De Bosrand, er staan verderop inmiddels mooie panden en als je die in Maaldrift zou planten dan ben je dat gebied zo'n beetje kwijt. Dus laten we in godsnaam wel voorkomen dat we al te hoge verwachtingen scheppen want er is in Wassenaar gewoon geen plek voor dat soort uitbreidingen. Daarvoor zocht ik even bevestiging bij de VVD.

De **voorzitter**: De heer Nijman nog behoefte om daarop te reageren?

De heer **Nijman**: Jazeker. De Bosrand is een goed voorbeeld, zij hebben inderdaad verderop uitgebreid, maar het floreert hier in Wassenaar nog net zo goed, ik heb bij de afgelopen nieuwjaarsborrel een hele mooie presentatie van hen gehad. Het een snijdt het ander niet, maar we moeten natuurlijk realistisch zijn en volgens mij is dat ook heel erg goed in dit stuk verwoord.

De **voorzitter**: Dank u wel. Gaat u verder.

De heer **Nijman**: Ja, dank u. Eigenlijk heb ik daarmee natuurlijk al heel veel van mijn tekst doorgenomen, maar ik doe aan het eind nog wel de oproep aan alle partijen om te zorgen dat dit geen papieren tijger wordt, dat we dit gaan uitvoeren maar wel met alle belanghebbenden, of dat nou de ASH is of het de bewoners in de buurt zijn, we moeten dit wel naar een volgende stap brengen en realiteit laten worden. Daarmee wil ik het afronden voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Daarmee zijn we aan het einde van de eerste termijn aan de zijde van de raad en geef ik graag het woord aan de wethouder van Economische Zaken voor de

beantwoording van de voorliggende vragen want er zijn geen moties en amendementen ingediend. De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja voorzitter, dank en dank aan de leden voor alle positieve en ook opbouwende opmerkingen wat betreft het voorliggende stuk. Ik denk dat het voor het eerst in lange tijd is dat alles wat ondernemers raakt en bezighoudt hier hoog op de agenda staat dankzij de Economische Visie die ook is gevraagd door de fractie van onder andere D66. Als je vaak op werkbezoek bij ondernemers gaat.... We hebben het afgelopen jaar, mevrouw Van der Marel refereerde er al aan, een lang participatietraject met heel veel stakeholders gehad en ik ben bij heel veel bedrijven op bezoek geweest. Het leukste is, als je op bezoek gaat dan gaat het vijf à tien minuten over het bedrijf en wat hen bezighoudt en zeker een halfuur over Wassenaar en wat ze hier meemaken, dan zie je hun betrokkenheid bij het dorp, bij het sponsoren van Blauw-Zwart, onze sportverenigingen en bij de arbeidsplaatsen die ze aanbieden, maar ook over de vraag aan de gemeente 'hoe kunnen we de gemeente helpen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een plek te geven?' We hebben daardoor meer dan 10.000 arbeidsplaatsen in Wassenaar en ontzettend veel mooie bedrijven op Maaldrift, de winkels die zorgen voor een levendig Wassenaar. Ik zeg ook in de richting van degene die dit zei dat dit geen wensenlijstje is, natuurlijk doen we dit voor ondernemers maar natuurlijk ook vooral voor heel Wassenaar omdat we die arbeidsplaatsen en alles wat ze toevoegen aan voorzieningen en levendigheid hier vooral voor nu en in de toekomst willen vasthouden voor het dorp dat we zijn. Ik vond het vorige week ook mooi staan dat..., we zitten al 20, 25 jaar zonder echt perspectief voor ondernemers, de vorige visie is in 2016 verlopen en de afgelopen 25 jaar zijn binnen deze gemeente geen stappen gezet voor ruimte voor ondernemerschap en bedrijvigheid. Nadat ondernemers al vier jaar geleden hebben gevraagd om die Economische Visie, en dat verklaart ook de ambitie, hebben we nu getracht om in ieder geval antwoord te geven op de belangrijkste vragen die ze hebben. Die zijn vertaald naar zes ambities en de meest in het oog springende, waar u vanavond het meest over hebt gesproken, is natuurlijk de ruimtevraag en dat begint inderdaad met de ambitie, een stip op de horizon waar we naartoe willen werken, maar ik zeg tegen eenieder, dat heb ik ook in de commissie gezegd, dat daarvoor gewoon de normale besluitvorming naar de raad moet komen met alle feiten die daarbij horen, gewoon volgens de ruimtelijke procedures die we hebben. Dus nee, in die zin kun je daar nog geen rechten aan ontleen, maar ik denk dat het feit dat we voor het eerst in 25 jaar over Maaldrift III praten al winst is want zo lang heeft het hier al niet op de agenda gestaan en ik ben blij dat het dit in ieder geval bewerkstelligt.

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja, dan kom ik weer terug op dat wij besluiten nemen en dat we eigenlijk de consequenties niet overzien of dat het in vaagheden blijft. Een stip op de horizon, oké dat kan nog, denkbeeldig, overdrachtelijk, en in dezelfde zin volgt dan ook 'het ruimtelijk plan komt u wel tegemoet en dan kunt u dat aftekenen'. Heel eenvoudig gezegd, u gaat te hard. U hebt net gehoord dat toch een deel van de raad zegt 'ja, maar zo werken die processen niet'. U zou de raad wat meer comfort moeten bieden door het anders uit te drukken. Ik begrijp het enthousiasme, ik begrijp de ambities, maar u hebt net toch ook de inbreng van verschillende fracties gehoord?

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja en als u mij te enthousiast vindt dan komt dat misschien omdat ik heel veel ondernemers heb gesproken en hier natuurlijk zelf al een jaar mee bezig ben, dus het klopt dat ik daar enthousiast over ben maar ik zeg direct, en ik dacht eigenlijk dat dit tegemoetkwam aan wat de heer Paulides, de heer Van Smirren en uzelf in ieder geval hebben gezegd. Voor de mensen die zeggen 'het gaat te hard', er is hier nog geen besluitvorming, het is die stip op de horizon en die ambitie en natuurlijk de ambitie van het college om het geen papieren tijger te laten zijn, maar alles wordt nog aan u voorgelegd met de vragen die daarbij horen. Dus in die zin probeer ik u dat comfort te geven.

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil er even op aanhaken want wat is dan op een gegeven moment wat de raad voorgeschoteld krijgt? Want als we het over het ABF-veld hebben dan staat in het stuk half of heel, daar wordt aan gedacht. Krijgen we dan in één keer heel en gaan we dan koehandel plegen of krijgen we half voorgeschoteld, hoe ziet de wethouder dat voor zich en hoe worden wij dan in dat voortraject betrokken voordat we accompli een voorstel van het college krijgen?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Dat is een goede vraag en dan kan ik ook direct de vraag van mevrouw Van der Marel beantwoorden, dat begint met een startnotitie zoals dat voor elk onderwerp geldt en daarin moeten alle onderwerpen die u nu de revue hebt laten passeren met de waarborgen die er zijn, worden meegenomen. We moeten bijvoorbeeld, dat kan ik aan mevrouw Van der Marel toezeggen, breed participatie hebben, dan ook met omwonenden, dan wel belanghebbenden. Er staat op verzoek van het CDA in het stuk dat bewegen en bouwen allebei belangrijk is en dat er een verkeersoplossing moet zijn. Dan ga je vragen hoe je de sportfunctie van de ASH waarborgt want er staat ook in het sportstuk dat de sportfunctie van de ASH gegarandeerd moet blijven. Kortom, dan heb je de participatie met een startnotitie waarin je dat allemaal gaat uitwerken. Vandaar dat ik me nu in de discussie niet wil laten trechteren over of het een heel, een half of een kwart zou zijn. Dat moet allemaal worden uitgewerkt.

De **voorzitter**: De heer Van Smirren nog een vervolgvraag.

De heer **Van Smirren**: De beantwoording werpt direct de vraag op wat de ASH nodig heeft en hoe u dat gaat interpreteren, maar dat komt allemaal in de sportnotitie en dan zal er ongetwijfeld ook weer inbreng van de school zijn, wat die dan nodig heeft, neem ik aan.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, natuurlijk komt dat aan de orde, uiteraard, want de ASH is, laat ik dat ook direct zeggen, ook een belangrijke economische motor van Wassenaar en een belangrijke speler, ook voor het college en dat is ook met de ASH gewisseld.

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Niet zozeer een vraag als wel drie opmerkingen. We doen dus blijkbaar nu zaken via allerlei visies. Via een sportnotitie wordt gezegd 'het blijft toch een sportveld' want als we een beetje een daadkrachtige wethouder op sport hebben dan zegt die dat, de Economische Visie zegt 'nee, we hebben het al ingepakt' en we hebben ook nog een Woonvisie, dus misschien gaan we er wel wonen, een Natuurvisie, de Noordrand, Omgevingsvisie. Oké, dit vraagstuk moet je echt breder aanpakken. 2, ik vind het toch wel betreurenswaardig dat de mensen uit de omgeving en de ASH hier niet genoeg bij betrokken zijn geweest. Laten we dat gewoon maar erkennen, dat is ook wel een ommissie in dit stuk en 3, het zijn niet alleen de PvdA, DLW en Lokaal Wassenaar! maar ik geloof dat ook Hart voor Wassenaar heeft laten doorschemeren 'ik weet niet of dit wel de juiste procedure is'. Dat waren de drie punten.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk verder naar de wethouder voor het vervolg van de beantwoording.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, er is nog door de heer Stallinga en ik dacht de heer Nijboer en ook door de heer Van Smirren en de heer Paulides gesproken over het soort bedrijven als je uitbreidt. Er staat heel duidelijk in het stuk dat er dan ook een uitgiftebeleid moet komen, dat het bij het DNA van Wassenaar moet passen, en dan zeg ik ook direct eerlijk in ieders richting 'dan is er ook niet plek voor iedereen', daar moeten we aan de voorkant ook eerlijk over zijn. Het zou wel heel mooi zijn als we iets voor het bedrijfsleven kunnen ontwikkelen, maar of dat voor iedereen kan dat zal dan echt in het uitgiftebeleid helder ter sprake komen zodat er ook heldere kaders komen over voor wie er wel en niet plek is en dan gaat het natuurlijk ook over wat je aan Wassenaar toevoegt. Ik heb mevrouw Van der Marel toegezegd dat de participatie in de verdere uitwerking wordt verbreid. Er is wel eerder met de school gesproken, maar dat traject zullen we in het vervolg intensiveren. Ik ben ook blij dat verschillende sprekers, waarvoor ook dank, ook zelf zeggen dat ze win-win-winkansen zien, ze dat ook graag willen oppakken en dat we ondanks de schaarse ruimte, want die is er overal, dus wat de heer Gankema zegt is waar die speelt ook bij dit vraagstuk, hopelijk in de uitwerking ook tot gezamenlijke oplossingen kunnen komen als we de stip hebben. Mevrouw Wuite vroeg ook nog naar het belang van belanghebbenden. Ja, als de plannen concreter worden, dit blijft een visie. Ik neem haar punt over de ASH dat vrijwel door iedereen is genoemd ter harte. De heer Nijman zegt dat het geen papieren tijger moet worden. Nee, dat is in ieder geval niet de ambitie, maar dat hangt ook deels van het volgende college af, hoe enthousiast dat hiermee verdergaat en natuurlijk ook de volgende raad. De heer Paulides had het er ook over dat het echt een visie moet zijn, die kritiek op de ASH, en als laatste het stuk over de Noordrand. Daar blijkt ook dat het geen wensenlijstje is denk ik. Zoals eerder gewisseld zijn er door de ondernemers zelf negen locaties aangedragen, daarvan hebben we gezegd 'juist omdat er een bredere afweging

is, gaat het op een aantal locaties echt niet en is de meest kansrijke locatie uitbreiding van het huidige bedrijventerrein aan de snelweg met de bestemming en de grond die we daar hebben' en dat staat voor het college los van programma Noordrand. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik kijken of er nog behoefte is aan een tweede termijn, ik kijk rond. Dat is niet het geval. Dan gaan we over naar de besluitvorming over het voorliggende besluit. Ik lees hem voor het gemak nog maar even voor: 'de Economische Visie Wassenaar 2025 met daarin zes benoemde ambities vast te stellen zodat alle ondernemers in Wassenaar duidelijkheid en perspectief hebben'. Dat is het besluit, dat is het en stemverklaringen mogen. Ik zie de heer Paulides voor een stemverklaring. Verder nog stemverklaringen? Dat is niet het geval. Aan u het woord.

De heer Paulides: Ja, dank voorzitter. Ja, ik heb al gezegd dat een amendement heel lastig is te verwoorden want het staat overal in. Ik merk ook heel duidelijk dat er al keuzes worden gemaakt en ik denk dat alle keuzes die in dat gebied spelen op de een of andere manier wel noodzakelijk zijn. Ik vind het heel lastig, maar ik zal voorstemmen en ik gok echt op het volgende college, de volgende raad en de procedure die erbij hoort, maar ik zal met toch wel een beetje tegenzin voor stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Dat waren de stemverklaringen en dan gaan we nu over naar het voorliggende besluit Economische Visie Wassenaar 2025. Wie is daarvoor? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, Hart voor Wassenaar, VVD, D66 en Lokaal Wassenaar! en dat betekent een unanieme gemeenteraad. Hiermee is hij aangenomen.

9. Haalbaarheidsonderzoek herbestemming De Warenar

De voorzitter: Dan zijn we nu toe aan het haalbaarheidsonderzoek herbestemming de Warenar, maar het is 22.15 uur. We hebben daarna nog drie andere bespreekpunten en ik denk dat de conclusie in ieder geval is dat die naar 23 september a.s. gaan en is de conclusie juist dat we vanavond nog wel de Warenar gaan bespreken, de eerste termijn en we gaan kijken hoever we komen. Is er behoefte aan nog even een korte schorsing? Dat is niet het geval, oké dan gaan we beginnen aan de eerste termijn Haalbaarheidsonderzoek herbestemming de Warenar en dan ga ik inventariseren waarbij ik ieder geval heb gezien dat er een amendement is ingediend door de heer Hendrickx, dus dan geef ik u als eerste het woord, en dat er een motie is ingediend door de heer Nijman. Klopt dat, mag ik u dan als tweede het woord geven? Dan ga ik inventariseren wie verder het woord wil. De heer Gankema als derde, de heer Paulides als vierde, de heer Van Smirren als vijfde, de heer Stallinga als zesde, mevrouw Hibbert als zevende en de heer Krabbendam als achtste. Dan is het woord aan de heer Hendrickx en graag alle aandacht in de zaal. Mijnheer Hendrickx, aan u.

De heer Hendrickx: Ja, dank u wel. De Warenar. In 1987 is de Warenar gerenoveerd en nu moeten we de Warenar opnieuw renoveren, 38 jaar later. En voor de renovatie is € 5 miljoen nodig. We hadden voor deze renovatie € 131,500,00 per jaar moeten reserveren, dat is helaas niet gebeurd en nu moeten we er € 5 miljoen voor lenen bovenop alle andere leningen die we moeten aangaan. De investering van € 5 miljoen gaan we in zestig jaar, zestig jaar, afschrijven en met het huidige financiële beleid zullen we waarschijnlijk over 38 jaar weer moeten renoveren. De Warenar is in onze ogen, en ik zeg dit zeer nadrukkelijk en zeer expliciet, een schrijnend voorbeeld van het onverantwoordelijke beleid van de afgelopen tien tot twintig jaar en hoe wij er eigenlijk weinig van hebben geleerd. Sinds 2014 is het onderhoud aan het pand nagenoeg stopgezet, daardoor ontstonden lekkages en deze lekkages leiden tot een rottende dakconstructie, de elektriciteit werd onbetrouwbaar en er is nog een aantal andere problemen, zo wordt de prijs van gebrek aan onderhoud een veelvoud van de prijs van goed onderhoud, wat de duurzaamheid van het pand vergroot. In 2018 heeft de raad ingestemd met de renovatie en herbestemming van de Warenar, behoud van het theater was en is een absolute must en wij vinden dat zeer nadrukkelijk. Het plan was om een projectontwikkelaar, een investeerder en een parochie samen te brengen, achttien appartementen in de redelijke sociale sfeer en het pand zou om niet worden overgedragen aan de investeerder. Daardoor zou het pand voor de gemeente lastenvrij worden gemaakt met behoud van ons theater, de Warenar. De wethouder zegt dat het project is mislukt, dat ben ik niet met hem eens, de projectontwikkelaar kwam niet uit met een overdracht om niet en heeft voorgelegd dat hij € 900.000,00 extra nodig had, dan zou het hele project wel zijn doorgegaan en het toenmalige college heeft daar helaas 'nee' tegen gezegd. De definitie van een mislukt project is wat mij betreft onduidelijk en ik noem één voorbeeld, de havenwanden zouden € 2 miljoen hebben gekost en zijn meer dan € 4 miljoen gaan kosten, is dat ook een mislukt project? Kijken we naar de financiën...

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Nijman. De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Dank u voorzitter. Mijnheer Hendrickx, u kijkt heel ver terug maar ik wil even wat recenter terugkijken waar u beweert dat er een voorstel kwam van een projectontwikkelaar voor woningen met € 900.000,00 vanuit de gemeente. We zaten toen alle twee nog in de raad en volgens mij is het ook door heel veel weerstand vanuit de buurt afgeschoten en het bisdom was het er gewoon niet mee eens want het past niet binnen de erfpachtcanon zoals we dat hebben afgesproken, dus de bestemming was niet correct. Volgens mij was het een iets bredere afweging dan puur 'nee' zeggen tegen € 900.000,00, volgens mij was er heel veel discussie over en het paste gewoon niet. Bent u dat met me eens? Ik moet wel een vraag stellen.

De **voorzitter**: Dat is hem.

De heer **Hendrickx**: Nee, dat ben ik volstrekt niet met u eens en ik kan uit eerste hand getuigen want het was toen ik wethouder was dat ik dat hele traject heb meegemaakt. De parochie was het ermee eens, het bisdom was het ermee eens, de parochie was ermee eens, dat is 1 en 2, de omwonenden waren het uiteindelijk eens met het feit..., die waren het er niet mee eens dat er gebouwtjes in de tuin zouden worden gezet. Nou, dat was er niet en uiteindelijk kwam het erop neer dat iedereen het eigenlijk met elkaar eens was, behalve € 900.000,00. Er liep twee dagen na mijn benoeming als wethouder nog een termijn, ik heb dat toen met zes maanden verlengd en in die tijd hebben we nog gekeken of we met de projectontwikkelaar tot een vergelijk konden komen, maar die zei 'dit heb ik achter me gelaten, ik ben met andere dingen bezig'. € 900.000,00 was het verschil, als de gemeente € 900.000,00 had bijgelegd, was het hele pand niet meer van ons geweest en hadden we een mooi theater gehad. Ik wil niet reflecteren op kennis en wetenschap zoals die vanavond al eerder zijn genoemd, maar hier zat ik echt bovenop.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Dus u hebt toen bewust besloten niet € 900.000,00 te doneren waardoor we nu tegen € 5 miljoen aankijken. Ik weet van het bisdom in ieder geval wel dat de erfpacht aanzienlijk omhoog had moeten als die dit hadden willen faciliteren.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Nou voorzitter, in de eerste plaats heb ik toen niet besloten want er was al 'nee' gezegd door de projectontwikkelaar, die termijn liep op 30 juni af, op 28 juni geloof ik werd ik wethouder en ik heb die termijn met zes maanden verlengd. Ik vind het jammer dat u verkeerd bent geïnformeerd en op die verkeerde informatie acteert. Ik heb toen nog met een teaser geprobeerd de projectontwikkelaar aan tafel te krijgen, maar cognitieve dissonantie maakte dat hij echt geen zin meer in dit hele project had. De dingen die u beweert zijn onjuist.

De **voorzitter**: Oké dan denk ik dat dit is gewisseld. Mijnheer... Nee, er is nog een interruptie van de heer Gankema. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja, dank aan de heer Hendrickx dat hij heeft verteld wat er in het verleden is gebeurd. We hebben nu een voorstel voor ons liggen waar we het vanavond over hebben want om eerlijk te zijn... Kijk, dingen die in het verleden niet zijn doorgegaan, zijn voor vanavond wat minder relevant, vanavond hebben we het over de drie opties, drie opties plus één. Daar gaan we het vanavond over hebben, dus ik kijk erg uit naar uw financiële bijdrage in dezen, die zal nu waarschijnlijk volgen.

De **voorzitter**: Nou, dat gaan we zien. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Daar hebt u bijna gelijk in, maar daaraan voorafgaand even een stichtelijke opmerking. Wie het verleden niet kent, begrijpt het heden niet en wie het heden niet begrijpt die kan niets zeggen over de toekomst. Dat is een adagium dat ik toch wel graag gebruik, ik probeer het verleden altijd zo goed als mogelijk te snappen want dan begrijp ik waar we nu staan en als we begrijpen waar we nu staan, kunnen we van daaruit verdergaan.

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja, dat is ook waarom ik u bedank, om het historisch inzicht, maar ik plaatste mijn interruptie om... We gaan vanavond een balans opmaken over een voorstel dat er nu ligt, dan

is het leuk om achtergrondkennis te hebben maar het legt geen gewicht in de schaal om het stuk van vanavond te wegen. Dat was mijn punt.

De **voorzitter**: Helder. Gaat u verder met uw...

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik zit nog even in mijn minuut. De opbouw in mijn verhaal, en het is jammer dat het soms wat moeite kost om het er doorheen te krijgen... Er zit een opbouw in mijn verhaal en dit zit er ook in. Nogmaals, als je het verleden niet snapt, begrijp je het heden niet en dan zul je niet goed kunnen besluiten over de toekomst. Ik ga door met mijn verhaal want het volgende is: kijken we naar de financiën. Dat was echt letterlijk de eerste regel die hier nu staat. Zestig jaar afschrijving is een bizar aantal jaren, het is een vrijheid die niet economisch te verantwoorden is. Moet je je eens voorstellen, in 2085 zouden we opnieuw aan een renovatie van het pand zitten. Mooi om de lasten laag te houden, maar voor de duurzaamheid hebben we nu dat 38 jaar al veel langer is dan verantwoord. Dertig of veertig jaar is een correct aantal. Wij gaan uit van een afschrijving van minimaal € 125.000,00 per jaar, dat zou een redelijke waarde-afname zijn gedurende jaren dat het pand in gebruik is. Gerekend wordt met een omslagrente van 0%. Ik heb het vandaag nog heel even opgezocht, de tienjaarsstaatsrente is nu 2,83% en met wat opslagen erbij zal voor de gemeente de rente op 3,5% uitkomen. Dat komt neer op een last van € 175.000,00 want we moeten lenen, waarmee geen rekening is gehouden. De onderhoudslasten worden begroot op € 113.000,00 en dat wil zeggen een toename ten opzichte van nu want er wordt geen onderhoud gepleegd en beheer en zakelijke lasten nemen met € 20.000,00 toe. Verder houden we geen rekening met subsidie en erfpachtcanon. Dat betekent vanaf het moment dat het project is volbracht, optie 2, een toename van € 433.000,00 per jaar en in ozb-termen is dan een verhoging van 3% tot 4%. Aan de batenkant wordt een aantal mogelijke inkomstenbronnen genoemd, allemaal vluchtig wensdenken, we hechten er weinig waarde aan. Kortom, we gaan € 5 miljoen lenen en de jaarlijkse lasten gaan met ruim € 400.000,00 omhoog waardoor de ozb met 3% tot 4% moet worden verhoogd en wij zien geen echt herkenbaar maatschappelijk rendement dat in verhouding tot deze bedragen staat, uiteraard wel het theater. Hart voor Wassenaar vindt dit een dramatisch voorstel waarbij de financiële presentatie aan alle kanten rammelt.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, een interruptie van de heer Nijman.

De heer **Hendrickx**: Ik zou mijn zin even willen afmaken.

De **voorzitter**: Dat mag.

De heer **Hendrickx**: Waarbij de financiële presentatie aan alle kanten rammelt en een volstrekt incorrect beeld door dit college wordt gepresenteerd.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja, nu ben ik er. U hebt het over wensdenken. Ik zie een rapport van een onafhankelijke partij Brink, ik zie plannen van de Stichting Beheer Warenar en dat noemt u wensdenken. Dit zijn partijen die zorgvuldig naar de Warenar hebben gekeken, die zien daar een theaterfunctie met nog veel meer dan dat en ik neem aan dat u ook het manifest van de Stichting Beheer Warenar hebt gelezen. Die heeft dat fantastisch omgebogen, er is een positief Eigen Vermogen, u hebt het vanavond nog gehoord. U roept dat deze mensen aan wensdenken doen want u roept dit naar het college, maar ik heb stukken van deze twee partijen gezien en dan zie ik dat het college eigenlijk juist niet aan wensdenken doet want die gaat onderaan de inschatting van het exploitatieresultaat zitten in plaats van bovenaan wat Brink zegt en helemaal nog niet eens het verhaal van de stichting want dat is nog vele malen beter dan dat van Brink. Dit zijn mensen die volgens mij toch beter weten dan wij in de raad hoe je dit...

De **voorzitter**: Komt u tot uw vraag, die klok geeft uw minuut aan.

De heer **Nijman**: Oké. Oftewel, hebt u daar ook kennis van genomen, waar komt dat wensdenkenidee vandaan?

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik moet heel eerlijk zeggen dat ik denk dezelfde stukken als u te hebben gelezen en ik begin daar nu een beetje aan te twijfelen, maar dat terzijde. Ik kijk primair naar de kosten van het verhaal en dan kijk ik naar welke maatschappelijke waarden ermee worden gecreëerd. Ik vind het matig wat er aan maatschappelijke waarden wordt gecreëerd en ik zet de

theaterfunctie aan de kant, daar is voor mij geen enkele discussie over, die willen we waarschijnlijk op hetzelfde niveau zien ontwikkelen en zien groeien. Ik zie de maatschappelijke waarde van het hebben van dat pand en de dingen die erin gaan gebeuren niet zitten in verhouding, heb ik gezegd, tot de lasten en de investeringen die we hebben en de investeringen die we ook nog eens een keer moeten gaan afwegen tegen andere investeringen die we moeten gaan doen en daar kom ik zo op.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Dus u ziet de Warenar niet als een kloppend hart van ons dorp waar inderdaad cultuur is, maar er zijn ook een heleboel andere activiteiten, u hoorde al van schoolvoorstellingen en ga zo maar door, de verhuur, de presentatie, dus u ziet het puur als theater. Ik hoor u zeggen dat het geen groot maatschappelijk belang heeft versus de investeringen.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik kan niet anders zeggen dan dat ik heb afgewogen en dat wij als fractie hebben afgewogen welke maatschappelijke functies en maatschappelijke waarden een investering van € 5 miljoen en een jaarlijkse last van € 400.000,00 hebben en dat vind ik knap duur want er staat niet zo heel veel, balletles en je kunt er briden en dat soort dingen. Het theater laat ik volledig buiten iedere discussie want dat is voor ons heilig. Als ik kijk wat er verder in dat pand gaat gebeuren dan wordt kantoorverhuur geopperd, joh, worden we ondernemer en gaan wij met z'n allen een beetje kantoren verhuren? Daarmee kun je voor mij niet dat verhaal bouwen op € 5 miljoen.

De **voorzitter**: Oké. U wilt nog een afrondende opmerking maken. Ik kijk ook naar de klok, die tikt wel door.

De heer **Nijman**: Ik denk dat we blijkbaar andere stukken hebben gelezen want ik heb in de stukken over de Warenar toch een heel wat breder maatschappelijk verhaal gelezen.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik heb ze allemaal gelezen maar misschien kunnen we straks nog even overleggen over welke u dan misschien hebt gemist.

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: € 433.000,00, die uitkomst klopt rekenkundig maar is ook niet helemaal eerlijk want hadden wij geld genoeg op de bank gehad dan hadden we niet hoeven lenen, dan hadden we het... We hebben in het verleden, het verleden, daar is het weer, natuurlijk geld uitgegeven waardoor je zou kunnen zeggen dat die afschrijvingskosten of die € 433.000,00 daardoor nu zo hoog is, dan hadden we geen rentepercentage gehad, dan was dat bedrag veel lager geweest. Dat is 1 en 2, in die € 433.000,00 zit sowieso een groot gedeelte voor het theater, dus daar zegt u van... Want u doet nu gedeeltelijk voorkomen of de balletles straks € 433.000,00 kost, maar dat is niet het geval, het bedrag is het hele plaatje.

De heer **Hendrickx**: Ja, dat laatste ben ik helemaal met u eens, maar als je het hele pand bekijkt, en ik heb dat in die tijd ook behoorlijk gedaan, en je de theaterfunctie en de pandfunctie splitst dan zitten de grote kosten in het pand zelf en niet in het theater. Er zal een verdeling zijn, 10% voor het theater, 15% voor het theater, dat weet ik niet precies. Het enige wat ik zeg is: toentertijd kon je het pand voor niets kwijt, dat was de opdracht van de raad aan het college. Het zou voor € 900.000,00 hebben kunnen gebeuren en dan hadden we alsnog, kosteloos voor de gemeente, het theater gehad en hadden we er achttien woningen in kunnen bouwen. Dat is 1. Het feit dat er nu een rentepercentage is dat we moeten betalen, wil niet zeggen dat we niets vangen wanneer we cash hebben. Er zit ongeveer 1% marge tussen betalen en vangen, dus op het moment dat we € 5 miljoen hadden gehad, hadden we de opportunity cost van die opbrengsten in rekening moeten brengen en dat was dan € 125.000,00 geweest.

De **voorzitter**: De heer Gankema, afrondend.

De heer **Gankema**: De heer Hendrickx zegt wederom 'we hadden dit voor € 900.000,00 kunnen verkopen', maar die businesscase is er niet meer, we hebben nu de businesscase liggen die er vandaag is en het kost € 5 miljoen om te verbouwen. Dat is een hoog bedrag maar u hebt het zelf al gezegd, als je er zo lang niets aan hebt gedaan dan is het ook wel een reëel bedrag.

De heer **Hendrickx**: Ja.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Als je jaren geen onderhoud pleegt dan vallen de muren er op een gegeven wel uit, dan zakt het dak in en dat soort dingen en dan zeg je 'ja, we moeten investeren', maar dat komt omdat we het onderhoud niet hebben gedaan en dat vind ik een heel fout beleid om het zo maar te zeggen. Ja, ik blijf nog heel even aan die € 900.000,00 vasthouden en dat is niet om uiteindelijk te zeggen dat we toen die beslissing hadden moeten..., hadden we toen maar de beslissing genomen om voor € 900.000,00 van het pand af te zijn, maar dat is niet de situatie van nu, hij is wel bepalend voor de verdere gedachten. Per saldo...

De **voorzitter**: U ziet in de bijdrage dat de tijd van uw fractie voortschrijdt voor ook nog een hele vergadering op 23 september a.s.

De heer **Hendrickx**: Yes.

De **voorzitter**: Gaat uw gang.

De heer **Hendrickx**: Wij vinden het een dramatisch voorstel, we zien niet of... Dat heb ik gezegd. We vinden het betreuenswaardig dat we in de krant moeten lezen dat er niet of nauwelijks participatie heeft plaatsgevonden, we hebben het zelfs vanavond al meerdere keren gehoord. Voor ons is het geen vraag of we dit voorstel kunnen steunen, dat is niet zo en eigenlijk begrijpen we niet dat in deze raad nog over dit voorstel wordt nagedacht. Dan komt de hamvraag: wat dan wel? We zien twee mogelijkheden, óf het pand gaat gebruikt worden voor een functie voor de gemeente en daarbij denken we aan een KCC, Gemeentewinkel of een dergelijke functie, het werd al gezegd, mooi centraal in het dorp en misschien dat er inderdaad ook nog wat andere dingen gebeuren, maar de capaciteit van het hele pand kan worden benut of het pand wordt vervreemd en een nieuwe eigenaar ontwikkelt het pand. In beide situaties wordt uiteraard het theater behouden. We hebben een amendement en in dat amendement staat: een voorstel voorligt dat een jaarlijkse lastenverzwaring van ruim € 400.000,00 met zich meebrengt, een voorstel waarvoor € 5 miljoen geleend moet worden, het voorstel niet of nauwelijks maatschappelijk rendement met zich meebrengt. Overwegend dat de Warenaar zijn theaterfunctie zal behouden, de Warenaar maatschappelijk nut moet hebben, indien geen of beperkt maatschappelijk rendement wordt gerealiseerd het pand conform beleid afgestoten moet worden, het pand een functie voor de gemeente kan hebben voor het huisvesten van gemeentelijke taken/activiteiten die het contact met de Wassenaarders vergemakkelijken en verandert het voorstel in het volgende, de besispunten 1 tot en met 3 komen te vervallen, het college komt met een voorstel om het pand te benutten ten behoeve van taken/activiteiten van de gemeente, indien de gemeente geen taken/activiteiten naar de Warenaar wil/kan verplaatsen, wordt het pand verkocht aan een commerciële ontwikkelaar onder voorwaarde van behoud van het theater.

De **voorzitter**: Dan maakt het amendement hiermee onderdeel uit van de beraadslaging. Ik dank u wel. Het woord is aan de heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja, dank u voorzitter. De Wassenaarse VVD is groot voorstander van het opknappen van de Warenaar. De Warenaar heeft een grote sociale rol in Wassenaar met zijn theateraangebod, maar ook als dorpshuis, een kloppend hart van Wassenaar, ik verwijs hier nogmaals naar het manifest van de stichting dat u ook allemaal hebt kunnen lezen, waarin heel mooi is beschreven hoe belangrijk de Warenaar eigenlijk voor alle Wassenaarders is. We zijn als VVD ook dankbaar voor al het goede werk dat de stichting al die jaren om niet heeft gedaan. Wij willen dat de governance tussen de gemeente en de Stichting Beheer Warenaar wordt verbeterd en dat schriftelijk wordt vastgelegd voordat we deze grote investeringen in de Warenaar gaan doen. We zijn van mening dat we het, ondanks dat het om veel geld gaat om de Warenaar op te knappen, wel hebben over een investering voor de komende decennia. Onze voorwaarde daarbij is altijd geweest dat de erfpacht wel substantieel moet worden verlengd. Dank aan het college dat dit intussen is gelukt.

De **voorzitter**: Punt, een interruptie.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Ik hoor dat de VVD toch enige afweging heeft gegeven aan het financiële aspect van deze investering. Ik neem aan dat u het met me eens bent dat de leencapaciteit van de gemeente niet oneindig is, dat is het eerste. De tweede vraag. Wanneer ik een paar dingen bij elkaar optel, IHP, raadhuis, Strandvisie, Warenaar, wegen en openbare ruimte, conform informatie van het college, nieuwe kantoorruimte voor de gemeente telt dat op tot € 100 miljoen en dat is heel veel geld. De reden waarom Hart voor Wassenaar dit op een andere

manier onder de aandacht wil brengen, is dat wij moeten gaan kiezen, we kunnen niet zoals tot voor kort tegen ieder investeringsvoorstel 'ja' zeggen, maar we moeten gaan kiezen. Kiest u in het kader van € 100 miljoen aan investeringsplannen die er voor de komende vijf jaar liggen wel voor € 5 miljoen voor de Warenar?

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja, wij kiezen voor het maatschappelijk belang in Wassenaar. Dit heeft zo'n grote rol in onze maatschappij dat we dat niet teloor willen laten gaan en zoals ik zei, het is meer dan alleen het theater.

De **voorzitter**: Een vervolgvraag de heer Hendrickx, afrondend.

De heer **Hendrickx**: Ik neem ook aan dat u 'ja' zegt tegen € 35 miljoen voor het IHP want dat is heel belangrijk voor de opleiding van onze kinderen, dat die naar school gaan en dat die in een fatsoenlijke ruimte met fatsoenlijke beluchting zitten. Ik neem ook aan dat u 'ja' zegt tegen het raadhuis want dat is heel belangrijk voor Wassenaar, als symbool voor onze gemeente enzovoort. Ik neem ook aan dat u 'ja' zegt, dat hebt u al gedaan, tegen € 5 miljoen voor de Strandvisie. U gaat nu 'ja' tegen de € 5 miljoen voor de Warenar zeggen en ik neem ook aan dat u 'ja' zegt tegen onderhoud vanwege een investering in wegen want daar rijden we over en het is belangrijk dat die veilig zijn voor fietsers enzovoort. Het nieuwe kantoor voor de gemeente, nou die wil ik dan nog wel even weggeven, maar u hebt in ieder geval al 'ja' gezegd tegen € 85 miljoen. Vindt u dat reëel, denkt u dat deze gemeente daar waar de vergelijking met Bloemendaal opgaat, een vergelijkbare gemeente, die zichzelf een cap van € 20 miljoen heeft gegeven en dat nog naar beneden wil werken, compleet de andere kant uit kan gaan en door deze beslissingen richting de € 60 miljoen, € 70 miljoen en misschien wel € 80 miljoen schuld kan gaan lopen?

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Nou, niet door deze beslissing, dat is apekul. We hebben hele duidelijke plannen van het college gezien waarin alle investeringen die staan gepland al worden meegenomen. Ik heb in geen enkele bijlage gezien dat we naar de € 100 miljoen schuld gaan en ook niet in wat er al in voorgaande raadsperiodes is goedgekeurd en wat er nu nog gaat komen, dus dat getal herken ik niet. Wat u volgens mij in uw € 100 miljoen ook niet meeneemt, zijn alle gelden die we nog krijgen uit grond die we gaan verkopen omdat we ook nog heel veel mooie bouwplannen hebben. Je kunt wel de hele tijd denken 'ja, wat op de bankrekening staat is het enige belangrijke', wij zien liever dat we het investeren in maatschappelijke voorzieningen dan dat het geld op de bank staat. Je hebt een bepaalde leencapaciteit, daar zijn hele mooie wetten voor, daar zul je je aan moeten houden, daar zul je binnen moeten blijven. De provincie zal dat heus goed in de gaten houden en wij als VVD zeker want wij staan altijd voor degelijk financieel beleid. U doet nu voorkomen dat wij dat als Wassenaar, als raad hier als totaal, niet doen. Dus ik vind alleen maar naar geld kijken in zo'n maatschappelijk belangrijk element een te beperkte visie.

De heer **Hendrickx**: Ja, het is heel...

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, het was inmiddels al... We zaten al in de afronding en ik kijk ook echt met zorg naar de klok. Graag uw afrondende laatste opmerking.

De heer **Hendrickx**: Ja. Ik denk dat wij heel sociaal naar Wassenaar kijken, wij kijken naar Wassenaar, dat is onze bevolking, daar gaan wij voor. Dat wij rekenen, wat de VVD in mijn ogen niet doet, wat wel en niet mogelijk is en dat het luilekkerland niet tot het einde gaat dat is een visie die u als VVD hebt en ik kan een paar citaten van jaren geleden tevoorschijn halen waarin dit werd bestreden. Er zijn een paar dingen, u haalt...

De **voorzitter**: Mag ik even...

De heer **Hendrickx**: Nee, ik ben aan het woord.

De **voorzitter**: Ja, maar u kunt zo reageren want u wilt... Een punt van orde. Ja beste mensen, we hebben inmiddels de grens van 22.30 uur bereikt en dan word ik altijd wat... Laten we het debat op de inhoud voeren. Ik heb bij tijd en wijle het gevoel dat we een maand verder zijn en de begroting aan het behandelen zijn en laten we wel bij de kern van het onderwerp blijven. De heer Hendrickx kan zijn vraag nog stellen, hij zat net al in zijn minuut. Dan geef ik de heer Nijman de mogelijkheid om daarop te reageren en dan gaan we weer door. Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Er wordt een aantal dingen gezegd. Kijk voor ons is het verschrikkelijk belangrijk dat het allemaal behapbaar moet zijn en als je een beetje vooruitkijkt en als je ziet welke investeringen er op de rit staan dan weet je dat je op een gegeven moment tegen grenzen aan gaat lopen en tegen die grenzen moet je keuzes maken want er is schaarste aan geld in deze gemeente, nu al maar dat wordt in de toekomst heel pregnant omdat lenen erg duur wordt en wat nog belangrijker is, als we te veel lenen wordt onze bestuurskracht ook onder druk gezet en komt onze zelfstandigheid... Hij loopt niet meer.

De **voorzitter**: Hij loopt niet meer omdat... We zaten al in uw eerste halfuur, een halve minuut. Dat was net het geval. Mijnheer Nijman, wilt u daar nog op reageren?

De heer **Nijman**: Nee, want dat zou te lang duren. Ik hoor in ieder geval grote steun voor de motie die wij zo gaan indienen waarin wij oproepen tot additionele cofinanciering.

De **voorzitter**: Oké. Mevrouw Hibbert, een interruptie. Oh, rechte knieën, ja, nee heel goed. Mijnheer Nijman, gaat u verder.

De heer **Nijman**: Ja, dan ga ik verder en ik zal het gegeven de tijd wat versneld doen. Wij zijn voorstander van variant 2 omdat deze het beste de balans houdt tussen de investeringen en de jaarlijkse lasten. Als de verwachtingen van de stichting uitkomen dan gaan we waarschijnlijk naar een plus ten opzichte van wat we nu in het pand stoppen. Daarom willen wij als VVD, overigens samen met het CDA en D66, wel dat het college actief op zoek gaat naar cofinanciering. De wethouder heeft dat reeds in de commissie toegezegd, maar wij willen dit toch even iets aanscherpen en daarom dienen wij deze motie nu in. Deze motie draagt het college op actief te zoeken naar additionele subsidies, actief fondsen te benaderen, actief op zoek te gaan naar bedrijven dan wel vermogende particulieren en in het eerste kwartaal van 2026 in de commissie Bestuur en Middelen voortgang over deze cofinanciering te geven. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dan is de motie hierbij ingediend en maakt die onderdeel uit van de beraadslaging. Dan geef ik het woord aan de heer Gankema.

De heer **Gankema**: Heel kort, ik kan dit heel kort. Wij zijn voor opknappen van de Warenar, een cultureel centrum met een theaterfunctie. We danken de Stichting Beheer Warenar voor het goede werk dat ze de afgelopen jaren heeft geleverd. € 5 miljoen is een realistisch bedrag en cultuur kost ook geld. Dan hebben we nog de motie. Wij zijn daar niet echt voor, er is al een toezegging gedaan door het college en we denken dat het zich daaraan zal houden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Als eerste zou ik willen opmerken dat ik het toch wel een beetje triest vind dat wij onze bijdrage gaan inperken omdat de heer Hendrickx zo lang het woord neemt en ook krijgt, maar ja wij kunnen instemmen met... Ja, dat dacht ik al. Wij kunnen instemmen met dit voorstel en we kiezen voor optie 2. Fijn dat er na zoveel jaren eindelijk een beter college dan de voorgaande colleges is want die kregen de zaak niet aan het lopen. We betalen niet alleen belasting voor de mooie huisvesting voor onze ambtenaren en de bestuurders in gouden paleisjes, maar we moeten ook aandacht hebben voor de culturele en maatschappelijke belangen en dat lukt met dit plan heel goed. Wel zouden we graag zien dat wordt gezien welke functies samen en in combinatie met het Van Heeckerenhuis kunnen worden gerealiseerd. In het Van Heeckerenhuis kunnen de momenteel in gebruik zijnde ruimtes wel efficiënter worden gebruikt terwijl tweelaags nieuwbouw bijvoorbeeld op de plaats van de nieuwe schoollokalen, laat ik ze maar zo noemen, ze zijn ergens in de jaren vijftig, zestig gebouwd, nog meer mogelijkheden voor een museum of een KCC zouden kunnen bieden. Dat kost minder dan de plannen aan de Rijksstraatweg en het is ook nog eens veel beter bereikbaar. Het Brandweermuseum is wel erg gemakkelijk de nek omgedraaid en we moeten niet vergeten dat wij een kostbare schilderijencollectie bezitten die nu in kelders en/of op zolders ligt te beschimmelen. Ik wil het hierbij laten, optie 2. Ik kan nog even kort reageren op de motie van Hart voor Wassenaar. Ja, onmogelijk vanwege de bestemming en ook de kerk die dat eist, de parochie die dat eist. De motie van de VVD is sympathiek, maar een beetje voor de Bühne, maar niet geschoten is altijd mis dus laten we het maar doen.

De **voorzitter**: En even voor de boekhouding, Hart voor Wassenaar had een amendement. Het woord is aan de heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Dank u wel voorzitter en dank aan het college voor de duidelijke en wat onze fractie betreft goed uitgewerkte scenario's voor de Warenar. We waren in een eerder stadium sceptisch over de tekeningen, vooral het verplaatsen van de toiletgroepen van de ene kant naar de andere kant van het gebouw kwam ons wat vreemd voor, dat was nauwelijks uitlegbaar maar nu we naar de tekeningen en de totaalplannen kijken, zijn we hier wel content mee. Gekoppeld aan de afspraken van de termijn van erfpacht van zestig jaar bezit Wassenaar straks weer een eigentijds cultureel centrum waarvan nog vele generaties plezier zullen hebben. We ervaren ook veel draagvlak in de samenleving voor deze voorziening en we vinden het bedrag van € 5 miljoen, dat inderdaad hoog is, tegen die achtergrond toch een acceptabele investering voor de leefbaarheid en vitaliteit van ons dorp. Een eigentijds cultureel centrum, een vergaderlocatie waar je muziek kunt maken et cetera, et cetera, hoort gewoon bij een dorp als Wassenaar. Al met al kan onze fractie akkoord gaan met het voorstel van het college om te kiezen voor scenario 2 en we hopen dat de planning van de bouw wordt gehaald zodat we binnen enkele jaren weer van een mooi cultureel centrum in ons dorp zijn voorzien. Wij zijn sceptisch ten aanzien van de motie van de VVD, het CDA en D66 omdat we denken dat de toezegging van de wethouder voldoende is en we vinden dat cofinanciering altijd wenselijk is, maar nooit de kern van een publieke voorziening mag zijn. Dus wij zullen niet voor de motie stemmen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Stallinga.

De heer **Stallinga**: Ja voorzitter, de Warenar is een monumentaal bezit van Wassenaar en is door de unieke theaterfunctie echt een onderscheidend gemeenschapshuis, het is in onze ogen een onmisbare breed gewaarde en goed gebruikte ontmoetingsplek voor inwoners van alle leeftijden en achtergronden. Meer dan 40.000 bezoekers per jaar, 40.000, daarmee biedt de Warenar een antwoord op onder meer eenzaamheid en draagt het ook bij aan maatschappelijke verbinding. Tijdens de zomermaanden hebben de wethouder en de manager van de SBW mij een persoonlijke rondleiding gegeven en die was echt informatief. Ik heb met eigen ogen aanschouwd hoe intensief de Warenar wordt gebruikt en over het niveau van het aanzienlijke achterstallig onderhoud en de noodzaak van vernieuwing van onder meer technische installaties is weinig misverstand mogelijk. De broodnodige renovatie, die verlaagde energie en onderhoudsintensiteit van het pand is weer gunstig voor de exploitatiekosten. Bovendien wordt de ruimte afgezien van een kwalitatieve verbetering slimmer, in jargon multifunctioneel, ingedeeld waardoor de verhuurpotentie verder wordt versterkt. Het is een langetermijninvestering.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Gankema.

De heer **Gankema**: Voorzitter, heb ik het nou goed dat dit exact dezelfde tekst is die ik al tijdens de commissievergadering heb gehoord?

De **voorzitter**: Dat gaan we bij de heer Stallinga verifiëren.

De heer **Stallinga**: Nee, het is niet exact dezelfde tekst maar er zitten uiteraard stukken bij die kunnen worden gerecycled.

De **voorzitter**: De heer Stallinga.

De heer **Stallinga**: Dames en heren, het is een langetermijninvestering, dat is een leidend thema. Cruciaal is de rol van de SBW, een beheerstichting ten behoeve van de Wassenaarse gemeenschap. Onze fractie heeft uitgebreid met zowel met de manager als een deel van het bestuur over dit dossier van gedachten gewisseld en hun enorme inzet, in belangrijke mate vrijwillig, verdient hulde. Ik denk dat die mate van vrijwilligers op de achtergrond op hoog niveau ook in staat stelt om de prijzen voor de bezoeker te matigen en dat versterkt weer de toegankelijkheid van deze gemeenschapsvoorziening. Ik ben ook heel blij dat de portefeuillehouder heel wat keren met hen aan tafel heeft gezeten om tot een breed gedragen voorstel te komen. Daarnaast mag Wassenaar in zijn handen wrijven met de kwaliteit, de toewijding en de uitzonderlijke ervaring van de bestuurders met wie ik vanuit onze fractie heb gesproken. Derhalve steun voor de renovatie en de verduurzaming. Het is gememoreerd, het is een aanzienlijk investeringsbedrag, het is een langetermijnkwesitie en daarom een aantal reflecties. Wij hebben samen met D66 en VVD Wassenaar een motie ingebracht om de financiële ondersteuning vanuit onze gemeenschap te versterken en dan denk ik met name aan welgestelde en welwillende particulieren. Ik vind dat een hele mooie gedachte, die onderstreept ook alleen maar verder dat dit een hele relevante voorziening in Wassenaar is en ik weet ook dat daar in het algemeen steun en potentie voor is. Er zijn hele goede voorbeelden vanuit onze omgeving, ik heb de vorige keer stilgestaan bij de casus Delft waar € 10 miljoen voor een verbouwing van een culturele instelling is opgehaald. Ik ben ook blij met de

toegezegde inspanning van de wethouder om cofinanciering middels subsidies te versterken en zoals gezegd steun om deze toezegging iets meer te concretiseren zodat we als raad ook iets van een terugkoppelmoment en een redelijke streefopbrengst, 10% van de investering, hebben. Daarnaast is het voorstel om het goed onderbouwde verwachte exploitatieoverschot van de stichting in redelijke mate naar de gemeente door te sluizen heel goed te rechtvaardigen. Ik heb met de beheerstichting gesproken en daar bestaat ook steun voor deze overdrachten, dat is mij persoonlijk verzekerd. De factor tijd, 60 jaar, 38 jaar, 30 jaar, dit betreft een langetermijninvestering en initieel is die schuld maximaal, maar tegenover die schuld van € 5 miljoen staat wel een brok waardecreatie van een belangrijk monumentaal actief in Wassenaar. Er staat ook iets anders tegenover, door de factor tijd is namelijk... Opbrengsten hebben de neiging te stijgen in een tempo dat min of meer de inflatie bijhoudt, dus het vermogen om zo'n schuld, om zo'n stukje additionele schuld, te dragen wordt versterkt.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. De heer Stallinga heeft het over waardecreatie. Ik zou daar een iets meer tastbaar gevoel bij willen krijgen.

De **voorzitter**: De heer Stallinga. Als u uw microfoon zou willen aanzetten.

De heer **Stallinga**: Een pand met uitsluitend stenen, we hebben niet de gronden, maar door de beoogde verbouwing en renovatie ontstaat meer nut, ontstaan er meer gebruiksmogelijkheden in het pand, ontstaat er meer verhuurpotentie en dat is allemaal waardecreatie, dat is in economisch jargon de netto contante waarde van verwachte inkomsten, maar het is ook heel tastbaar, het gebouw zelf dat niet meer lekt, dat goed geïsoleerd is, dat voldoet aan eisen van deze tijd, dat richting een groen label uitgaat, dat is allemaal waardecreatie. Die € 5 miljoen gaat niet zomaar naar exploitatie, daar krijgen we als Wassenaar iets voor terug en afgezien van al deze economische overwegingen is het allerbelangrijkste het maatschappelijk rendement en daarover verschillen wij van mening.

De **voorzitter**: Een afrondende aanvullende vraag van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik twijfel daaraan. U hebt in het voorstel hopelijk ook gelezen dat er geen gebruikersonderzoek is gedaan, dus dat op geen enkele wijze is vastgesteld wat aan gebruik van die ruimtes, zich zou kunnen ontwikkelen. Baseert u daarop uw toekomstvisie dat het allemaal goedkomt?

De **voorzitter**: De heer Stallinga.

De heer **Stallinga**: Dit is ondernemen, niemand heeft hier garanties of zekerheden, we werken met waarschijnlijkheden en wat ik cruciaal vind, is de inzet en de betrokkenheid van de stichting, van de beheerstichting, die hier al meer dan tien of twaalf jaar heel actief bij betrokken is.

De **voorzitter**: Dank u wel.

De heer **Stallinga**: Goed, ten slotte een tweetal vragen aan de portefeuillehouder. De governance met de exploitant vertoont achterstallig onderhoud en dient wat onze fractie betreft te worden vernieuwd. Onze fractie acht het van belang dat hierin duidelijke afspraken over essentiële aspecten, waaronder afdrachten van exploitatieoverschotten, zeggenschap of medezeggenschap over de samenstelling van het bestuur en zeggenschap/medezeggenschap over langere-termijnhuurders, deugdelijk worden overeengekomen, dus het juridische pakket, de governance met de SBW, is ook aan een onderhoudsbeurt toe. Vraag aan de portefeuillehouder of hij de toezegging kan doen deze te vernieuwen en de te maken afspraken voor het eind van 2025 aan de raad beschikbaar te stellen. Ten slotte een afsluitende vraag aan de portefeuillehouder, kan er ook een toezegging worden gedaan dat de raad elk kwartaal een financiële update met betrekking tot de voortgang van dit project verkrijgt? Ik dank u voor uw inspanningen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is nu het woord aan mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u voorzitter. Wij vinden het niet goed dat het college ondanks eerdere beloftes, beloftes aan partijen en beloftes aan een volle theaterzaal in de Warenar, het scenario 'Opknappen en verduurzamen zonder herbestemming en verplaatsing van ruimtes' wat ons betreft het scenario 'Grote beurt' waar het eerder vanavond over ging niet heeft uitgewerkt, een scenario dat miljoenen minder zou kosten dan de drie wel voorgelegde scenario's. Het college heeft niet alleen

verzuimd dit scenario uit te werken, het probeerde tijdens de commissieronde ook nog eens te stellen dat nooit sprake was van een dergelijk scenario hoewel dit niet verder uitgewerkte scenario wel degelijk in de achtergrondstukken is te vinden met investeringskosten die tussen de € 1,3 miljoen en € 1,4 miljoen liggen, een stuk dichterbij de € 900.000,00 van Hart voor Wassenaar dan de € 5 miljoen waar we het nu over hebben. Wij vinden het bizar dat het grootste deel van deze gemeenteraad hierdoorheen is geslapen. Is het werkelijk zo simpel dat het college u drie voorstellen voorlegt en u dan het middelste voorstel als het meest passende voorstel kiest, maar u dan op het allerlaatste moment toch nog denkt 'hé dit is wel erg duur, laten wij dan maar snel een crowdfundingachtige motie gaan schrijven'? Wij vonden dit ontwerpraadsbesluit niet rijp voor besluitvorming, maar stonden tijdens de commissievergadering alleen, 'een beetje warenarrig' zei ik toen al. Wij wachtten dan nu maar even de verdere behandelingen af om te bezien wat wij straks hierover gaan stemmen. Dank u voorzitter.

De voorzitter: Ik dank u wel en het woord is nu aan de heer Krabbendam.

De heer Krabbendam: Het is 22.59 uur om precies zijn en met de uw welnemen voorzitter, zal ik mijn bijdrage kort afsteken. Wat D66 betreft is het behoud van de theaterfunctie van groot belang, ik denk dat we die mening hier in deze raad wel met zijn allen delen. Het is belangrijk voor onze inwoners en de dank die ook eerder is uitgesproken tijdens de commissie, ook door ons, aan de Stichting Beheer Warenar voor al het goede werk in de afgelopen jaren is niet meer dan op zijn plek. Ik denk dat het ook dankzij hen is dat we vanavond überhaupt nog een kans hebben om het theater en het gebouw een nieuwe toekomst te geven. We hebben tijdens de commissie natuurlijk een aantal opties met elkaar besproken, ook de opties die GroenLinks heeft genoemd en die niet het voorstel van het college zijn, maar waar wij wel worden geacht daar in ieder geval een keuze te maken. Daarbij staat wat D66 betreft het dorps huis voor Wassenaar met een sociale en culturele functie zoals die in de stukken wordt genoemd voorop, dat we de Warenar met een dergelijke functie als dorps huis een nieuwe toekomst kunnen geven. We hebben het in de commissie ook Kulturhus genoemd met het samenvoegen van een aantal functies die heel goed op die plek passen. Daar worden wij blij van en dat zou ons wel een investering waard zijn, maar het gaat over een hoop geld, ik denk dat we het daar ook over eens zijn. Dat het pand intussen wordt verduurzaamd en inclusiviteit centraal staat doordat de toegankelijkheid wordt verbeterd, maakte de keuze ook makkelijker want daardoor viel in ieder geval één optie die daar absoluut niet aan voldeed af. De steun die wij aan de motie over cofinanciering hebben gegeven. Ja, het is mooi als het lukt, maar het is wat ons betreft geen harde voorwaarde voor het besluit van vanavond, zie het als een kans, een mooie aanvulling en fijn als er vanuit het maatschappelijk middenveld in Wassenaar steun voor het plan is en ook een financiële bijdrage kan worden geleverd, nooit geschoten is altijd mis werd het genoemd en misschien is dat wel een goede samenvatting. Wat ons betreft dus steun voor optie 2, geen enkele optie is helemaal perfect, maar als we kijken naar het totaalplaatje, dan is dit de meest realistische keuze. Met het wegwerken van het achterstallig onderhoud... Ja, dat is ook wel een verplichting die wij als gemeente hebben. Het is hard nodig en deze gemeente heeft nou eenmaal echt een slechte trackrecord als het gaat om onderhoud, achterstallig onderhoud, dat we de afgelopen jaren aan het inhalen waren, ik denk dat we het aan onze inwoners en ook aan alle partijen zoals de Stichting Beheer Warenar verplicht zijn om dat te doen. Dank u voorzitter.

De voorzitter: Ik dank u wel. Daarmee is de eerste termijn aan de zijde van de raad geweest. Ik kijk, is de wethouder klaar voor de beantwoording? Dat is het geval. We hebben vanavond ook... Terecht hebt u ook zeer het werk van de Stichting Beheer Warenar, waarvan een aantal leden op dit late tijdstip hier aanwezig is... Dat is de reden ook waarom, want u hebt een beperkt aantal vragen aan de wethouder gesteld en de appreciatie, ik het goed aanvoel dat we vanavond dit onderwerp ook afmaken. Dat is het geval? Ja. De wethouder.

Wethouder Zoutendijk: Ja voorzitter, dank voor alle reacties op het voorstel, overwegend positieve reacties inderdaad, ook in de richting van de huidige beheerstichting die heel goed werk heeft verricht waarmee we ook inderdaad heel veel gesprekken hebben gevoerd om uiteindelijk te komen tot het voorstel dat er nu ligt. Ik wil graag gewoon ingaan op de gemaakte opmerkingen en vragen, maar ik wil de appreciatie dat dit hele verhaal weinig meerwaarde zou hebben, die komt van Hart voor Wassenaar, toch echt wel tegenspreken want het gaat echt over een bruisend dorps huis van de toekomst waarin cultuur, ontmoeting en historie samenkomen, een plek die verbindt, inspireert en bijdraagt aan het welzijn van alle inwoners.

De voorzitter: Wethouder, een interruptie van de heer Hendrickx. De heer Hendrickx.

De heer Hendrickx: Voorzitter, ik had me eigenlijk voorgenomen geen interrupties meer te doen, maar als ik de teksten van zojuist hoor, 'een bruisend centrum in het dorp' en dat soort dingen, het

klinkt fantastisch, werkelijk waar, wow, je moet in Wassenaar gaan wonen en ik vind het jammer dat het niet € 10 miljoen maar € 5 miljoen kost want als je dit ervoor krijgt dan is dat fantastisch. Het zijn lege woorden, als ik de tekst goed lees dan is er geen gebruikersonderzoek geweest, als ik de tekst goed lees dan zie ik, en ik denk dat we het daar allemaal over eens zijn, behalve de theaterfunctie niet meer activiteiten ten opzichte van de huidige activiteiten, alleen maar ballonnetjes die de lucht in worden gelaten, alleen maar wensdenken en alleen maar verwachtingen voor de toekomst. Dat vind ik een hele slechte basis om € 5 miljoen te gaan uitgeven.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zoutendijk**: Ja, nog even over het gebruikersonderzoek. Dat is inderdaad niet gedaan en dat vonden we ook niet nodig want we weten namelijk hoe het zit met het gebruik, we hebben al meer dan tien jaar ervaring. Het pand wordt dus zodanig aangepast dat een aantal functies dat nu niet kan worden vervuld dan wel kan worden vervuld en het gaat dan met name om die dorps-huisfunctie omdat de ruimtes anders worden ingericht en ook de verhuurbaarheid daarvan toeneemt.

De **voorzitter**: Afrondend.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik kan hier eigenlijk weinig mee. Er worden aannames over de toekomst gedaan en daar is geen enkele onderbouwing voor. U zegt 'wij weten wat er speelt maar we doen geen onderzoek. We willen het ook niet vaststellen want we weten wat er speelt en we nemen aan dat dat en dat en dat'. Ja, € 5 miljoen hè.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zoutendijk**: Ja voorzitter, we nemen inderdaad een aantal dingen aan, maar wel op grond van ervaringsgegevens. Dan de inbreng van de VVD. Ja, ook dank voor de SBW, terecht uitgesproken. De governance verbeteren is natuurlijk ook een heel belangrijk punt, ook voor mij want er ligt een overeenkomst van heel veel jaren geleden die al lang is verlopen en sinds die tijd is daar niets meer aan gedaan, ook niet door vorige colleges. Dus ja, we willen dit nu heel goed aanpakken en we gaan het ook... We zijn daarover al op ambtelijk niveau in gesprek en de ambitie is ook om in 2025 die governance goed geregeld te hebben en die ook schriftelijk allemaal vastgelegd te hebben. Dat is absoluut de bedoeling en daar werken we ook aan, net zo goed als we hebben gewerkt aan de verlenging van de erfpachtovereenkomst, wat natuurlijk wel de nodige gesprekken met het parochiebestuur heeft geleverd, maar onze veronderstelling is dat dit uiteindelijk wel tot een goed resultaat gaat leiden. Het moet nog worden afgerond, maar we zijn het eens over de uitgangspunten. Goed om te horen dat ook Lokaal Wassenaar! positief is en dat DLW ook positief is. Als het gaat om het Van Heeckerenhuis, ja dat is misschien wel een pand om in het volgende coalitieakkoord eens wat afspraken over te maken. Het zit er nu natuurlijk niet in, het zat ook niet in de opdracht, maar het is een terecht punt en het klopt ook dat een aantal partijen dat nu in het Van Heeckerenhuis in gevestigd wellicht ook een plekje in de Warenar naar zou kunnen hebben en andersom, maar goed dat is verdere uitwerking, ook voor de beheerstichting. De collecties die we hebben, vergen inderdaad aandacht maar we hebben daar nu geen oplossing voor. Het pand de Warenar biedt wel de mogelijkheid om daar een collectie te huisvesten, maar daar moet zowel maatschappelijk als politiek draagvlak voor zijn en dat is er op dit moment nog niet, zeg ik maar. Ook dank voor de inbreng van de PvdA, de heer Van Smirren, veel draagvlak voor een eigentijds cultureel centrum. Dat kan ik alleen maar bevestigen, het is echt een centrum dat inderdaad bij het dorp Wassenaar hoort. Wat de planning betreft...

De **voorzitter**: Wethouder, die klok met die tijd voor het college tikt wel door.

Wethouder **Zoutendijk**: Ja oké, het is een beetje sneu voor de andere collegeleden. Misschien moet ik dan wel heel snel naar de appreciatie van de moties en amendementen gaan. Hoe dan ook, ik ben er gewoon heel erg enthousiast over, sorry dat kost altijd wat meer woorden. Wat ik al zei over de vraag die over die governance is gesteld, daar gaan we aan werken. Het periodiek volgens de planning-en-controlcyclus de raad op de hoogte stellen van de financiële ontwikkelingen zeg ik ook hierbij toe, dat kunnen we allemaal oordeel raad geven. Ja, het amendement van Hart voor Wassenaar dat moeten we toch ontraden, ook omdat het helemaal in strijd is met de opdracht die ons op dit dossier is gegeven. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dus u hebt de motie oordeel raad gegeven en u ontraadt het amendement. Oké, dank u wel. Dan ga ik inventariseren, is er nog behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Er is natuurlijk straks de mogelijkheid van een stemverklaring, die is er altijd.

Dan gaan we over naar de besluitvorming, maar we hebben eerst een amendement want zo beginnen we altijd.

Amendement betreffende de Warenar Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 22 september 2025;

constaterende dat:

- een voorstel voorligt dat een jaarlijkse lastenverzwaring van ruim € 400.000,00 met zich meebrengt;
- een voorstel waarvoor € 5 miljoen geleend moet worden;
- het voorstel niet of nauwelijks maatschappelijk rendement met zich meebrengt;

overwegende dat:

- de Warenar zijn theaterfunctie zal behouden;
- de Warenar maatschappelijk nut moet hebben;
- indien geen of beperkt maatschappelijk rendement wordt gerealiseerd het pand, conform beleid, afgestoten moet worden;
- het pand een functie voor de gemeente kan hebben voor het huisvesten van gemeentelijke taken/activiteiten, die het contact met de Wassenaarders vergemakkelijken (KCC, gemeentewinkel);

verandert het raadsvoorstel:

1. de beslispunten 1 tot en met 3 komen te vervallen;
2. het college komt met een voorstel om het pand te benutten ten behoeve van taken/activiteiten van de gemeente;
3. indien de gemeente geen taken/activiteiten naar de Warenar wil/kan verplaatsen, wordt het pand verkocht aan een commercieel ontwikkelaar. Onder voorwaarde van behoud van het theater."

De **voorzitter**: Het amendement betreffende de Warenar, ingediend door de fractie van Hart voor Wassenaar. Is er nog behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval, dan breng ik het amendement in stemming. Wie is daarvoor? Dat is de fractie van Hart voor Wassenaar. Wie is daartegen? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD, D66 en Lokaal Wassenaar!, maar mevrouw Hofman-de Raad heeft de vergadering inmiddels verlaten, dat wordt genoteerd. Daarmee is het amendement verworpen. Dan gaan we naar het besluit met een drietal beslispunten. Wie is er voor het besluit Haalbaarheidsonderzoek herbestemming de Warenar? Sorry? Een stemverklaring. Ja, dat gaan we natuurlijk toestaan, mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Omdat we nu eenmaal voor opknappen van de Warenar zijn en de Warenar daar al zo ongeveer tientallen jaren op wacht, stemmen we jammer genoeg voor maar we gaan er wel van uit dat het college nog een keer blijft letten op kwaliteit van stukken en als eerder in een traject bij technische sessies wordt toegezegd dat een scenario wordt uitgewerkt, dan wordt het wat ons betreft potverdorie ook uitgewerkt. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ik ga over tot de stemming over het voorliggende besluit Haalbaarheidsonderzoek herbestemming de Warenar. Wie is daarvoor? Dat zijn al... Nee, dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD, D66 en twee leden van Lokaal Wassenaar! Wie is daartegen? Dat is de fractie van Hart voor Wassenaar en daarmee is het voorstel aangenomen.

Motie Additionele vormen van financiering voor de Warenar Ingediend door VVD, CDA en D66

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 22 september 2025;
gelezen het raadsvoorstel Haalbaarheidsonderzoek herbestemming de Warenar;

in aanmerking nemende dat:

- Warenar als cultureel centrum en als dorps huis voor iedereen in Wassenaar van belang is;

draagt het college op:

1. actief te zoeken naar additionele subsidies voor de verbouwing en verduurzaming van de Warenar als cultureel centrum en als dorps huis;
2. actief fondsen te benaderen voor het verkrijgen van additionele financiering;

3. actief op zoek te gaan naar bedrijven dan wel (vermogende) particulieren in Wassenaar die bereid zijn een bijdrage te leveren aan de kosten van de verbouwing van de Warenar;
4. voortgang over deze cofinanciering te geven in de commissie Bestuur en Middelen in het eerste kwartaal van 2026;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de motie ingediend door de fracties van de VVD, het CDA en D66 met als titel Additionele vormen van financiering voor de Warenar. Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie is daarvoor? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, VVD en D66. Wie is daartegen? De fracties van de PvdA, GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! met 2 leden en dat maakt volgens mij 10-10. Daarmee is de motie aangehouden en wordt hij in de volgende vergadering in stemming gebracht. De volgende vergadering is pas in oktober a.s. Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: De volgende vergadering, is dat op 23 september a.s. of is dat de volgende?

De **voorzitter**: Nee, dit is een doorlopende vergadering.

De heer **Hendrickx**: Ja precies, dan kan deze dus op 23 september a.s. niet in stemming worden gebracht.

De **voorzitter**: Dat is hem.

De heer **Hendrickx**: Nou begrijp ik het goed.

De **voorzitter**: Dan schors ik hierbij de vergadering in de wetenschap dat we op 23 september a.s. nog de ontwerpkeuzes De Paauw, de Sportvisie en de Startnotitie Omgevingsvisie Wassenaar hebben. Ik zie u allen op 23 september om 19.00 uur waar er een nieuwe groepsfoto wordt gemaakt. Ik schors hierbij de vergadering en we zien elkaar op 23 september a.s. om 19.30 uur.

Notulen van het vervolg van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar van 22 september 2025, op dinsdag 23 september 2025, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw"; aanvang 19.30 uur

Aanwezig zijn:

- dhr. L.A. de Lange, voorzitter;
- mw. M.M. Bellekom-Vogels, mw. S.B. Everard, mw. D.C. van Deursen-van Gool, dhr. J.M. Gankema, dhr. H.J.M. Hendrickx, mw. S. Hibbert, mw. J.M. Hofman-de Raad, dhr. N.T.M. Klooster, dhr. R.R. Krabbendam, mw. F.A.M. van Leeuwen-Geelen, mw. I. van der Marel, dhr. G.L.H. Nijman, dhr. B.G. Paulides, mw. C.A. Rogge-Schneider, dhr. H. van Smirren, dhr. J.R. Stallinga, dhr. M.C. Stekelenburg, mw. S.M. Tirion-van der Goes, mw. P.A. van Vliet-van Dijk, dhr. B.R. Wesselingh, mw. M.P. Wuite, leden van de raad;
- dhr. L.N.M. van Doeveren, dhr. L.W. Koetsier, dhr. R.A. Zoutendijk, wethouders
- dhr. J. Kleinhesselink, raadsgriffier

Verhinderd: dhr. R. Bloemendaal, wethouder

0. Heropening van de vergadering

De **voorzitter**: Goedenavond allemaal, hierbij heropen ik de gemeenteraadsvergadering van de gemeenteraad van Wassenaar, hartelijk welkom allemaal. De raad is zojuist hernieuwd op de groepsfoto gegaan en dat maakt dat u ook allen hier weer met zijn 21'en scherp op tijd aanwezig bent. Welkom allemaal wederom, dat geldt ook voor alle aanwezigen, fijn u te zien. Ik zie 21 raadsleden.

10. Ontwerpkeuzes voor de renovatie en restauratie van De Paauw

De **voorzitter**: Aan de orde is de bespreking van de ontwerpkeuze voor de renovatie en restauratie van De Paauw, maar er is eerst een voorstel van de heer Hendrickx. Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, graag. Wij verzoeken om vijf minuten extra spreektijd. Wij hebben op 22 september jl. vragen mondeling moeten stellen, dat heeft tijd gekost. Het is al eens eerder gebeurd en gegeven de onderwerpen was de tijd behoorlijk krap, dus wij willen graag vijf minuten extra spreektijd.

De **voorzitter**: Geldt dat voor uw fractie of is het voorstel vijf minuten spreektijd voor elke fractie en ook het college?

De heer **Hendrickx**: Als het voor iedere fractie is, dan wil ik vijftien minuten voorstellen.

De **voorzitter**: Wat is uw voorstel?

De heer **Hendrickx**: Ja, dat bedoel ik. Nee, als het voor ons zou gelden dan geldt dat uiteraard voor iedereen, daar heb ik geen enkel probleem mee.

De **voorzitter**: Goed, dan hebben we een ordevoorstel en het ordevoorstel dat vanuit de fractie van Hart voor Wassenaar wordt gedaan is om vijf minuten extra spreektijd toe te voegen aan de toebedeelde spreektijd zoals we die bij de vaststelling van de agenda hebben vastgesteld. Wie is daarvoor? Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is daartegen? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Daarmee heeft het ordevoorstel het niet gehaald.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dan hebben we tien minuten schorsing nodig om te overleggen hoe hiermee om te gaan.

De **voorzitter**: Prima, dan schors ik de vergadering voor tien minuten.

Schorsing

De **voorzitter**: Even voor alle raadsleden. Ik kreeg net van de fractie van Hart voor Wassenaar door dat die nog vijf minuten extra schorsingstijd nodig heeft. De vergadering is nog voor vijf minuten extra geschorst.

Schorsing

De **voorzitter**: Hierbij heropen ik de vergadering. De heer Hendrickx had een schorsing aangevraagd, aan hem het woord.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dank u wel. We hebben heel even met elkaar gesproken over wat we hierover zouden zeggen, wij willen het kort houden en laten we daarvan zeggen dat wij dit eigenlijk een stuitend voorbeeld van het niveau van de coalitie wat betreft hun houding jegens de bestuurscultuur hier vinden. Dat gezegd hebbende, achteraf hadden we eigenlijk niet anders verwacht, maar dat is wat het is.

De **voorzitter**: Oké. Dan ga ik de sprekers voor het onderwerp dat we aan het bespreken zijn, Ontwerpkeuze voor de renovatie en restauratie van De Paauw, inventariseren. Ik heb begrepen dat Hart voor Wassenaar een amendement in voorbereiding heeft, dus ik zal u als eerste het woord geven. De heer Paulides heeft ook een amendement ingediend, dus ik ga u als tweede het woord geven en dan ga ik verder inventariseren wie nog verder het woord wenst. Ik kijk deze kant op. Dat is de heer Gankema als derde, ik zag mevrouw Rogge. Zullen we het zo lopen? De heer Krabben-dam 4, mevrouw Rogge 5, dan kijk ik naar de heer Stallinga 6, de heer Van Smirren 7 en dan mevrouw Hibbert 8. Dan hebben we de sprekerslijst compleet en geef ik graag het woord aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ik moet even precies kijken hoeveel tijd, 6.02, mooi. Goed, de eerste vraag die wij hebben is waarom dit voorstel op tafel ligt, we zouden graag door de wethouder worden geïnformeerd over waarom dit voorstel op tafel ligt. Voor Hart voor Wassenaar draagt de restauratie van ons raadhuis De Paauw een warm hart voor Wassenaar toe, wij staan er volledig achter. We kunnen de kosten billijken, € 12,33 miljoen plus € 1,1 miljoen inrichtingskosten, plus € 1 miljoen verhuiskosten en verblijfskosten. Het betekent alles bij elkaar dat we € 1 miljoen extra kosten krijgen zodra het plan is opgeleverd en de afschrijving en de rente tellen en dat is 7% tot 8% ozb-verhoging. Met het voorstel is sinds 2021-2022 gegoocheld, inmiddels heel fors. Is het renovatie of is het restauratie, wat zit er wel en wat zit er niet in? Met het besluit vroeg in 2022 zijn twee varianten geformuleerd, eentje voor € 11 miljoen en eentje voor € 12,2 miljoen, beide prijspeil 2021. De inflatie is fors geweest, dat is door de wethouder in deze raadzaal betoogd, 35% hebben we uitgezocht en dat betekent dat de basis € 14,9 miljoen en goed zelfs € 16,5 miljoen zou zijn. Het college zelf heeft een expert opinion gevraagd, die komt uit op € 15,6 miljoen en dat zou nu € 17 miljoen zijn. Nogmaals, we zijn voor de restauratie van het raadhuis, dat zijn we altijd geweest, maar we zijn ook voor een goed plan. Wij kunnen niet 'ja' tegen dit plan zeggen en we hebben zo langzamerhand het idee dat het verkramppt gedrag is om aan dit bedrag te blijven komen. Dan willen we ook nog nadrukkelijk aangeven, en daar zijn op 22 september jl. ook al wat discussies over geweest: we hebben het IHP voor € 35 miljoen aan investeringen, het raadhuis laten we maar even aannemen € 15 miljoen, de Strandvisie € 5 miljoen, de Warenar € 5 miljoen, wegen en openbare ruimte staat in de langetermijnvisie voor € 25 miljoen, er staat ook nog iets van € 15 miljoen voor nieuwe kantoorruimte en dan hebben we nog geen rekening gehouden met Duindigt, de energietransitie en nog wat andere dingen. Bij elkaar telt het op tot € 100 miljoen en dat betekent dat we een forse schuld zullen hebben. Ter vergelijking, in Bloemendaal is de consensus dat hun schuld niet boven de € 20 miljoen mag uitkomen en wordt verder afgebouwd, een gedisciplineerde gemeente met goed beleid en een verantwoord financieel beleid. Tegen de achtergrond van onze financiële positie willen we met voldoende comfortniveau weten wat het gaat worden en om die reden hebben we een amendement. Ik zal het in verband met de tijd niet voorlezen, ik neem zonder meer aan dat u het allemaal zelf hebt gelezen. Dat amendement houdt in dat per saldo beslis-punt 1 komt te vervallen en onder leiding van de raad wordt gekomen tot een expert opinion over de omvang van de bedragen die nodig zijn voor renovatie en restauratie van raadhuis De Paauw, de omvang van de post Risico/Onvoorzien wordt vastgesteld, dat de wettelijke kaders voor renovatie en restauratie van een rijksmonument worden toegepast en vervolgens binnen drie maanden na ontvangst van de expert opinion tot een definitief raadsbesluit te komen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslaging en wordt A. Goed, dan geef ik het woord aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank u wel voorzitter. Ja, u blijft maar zeggen Paulides maar het is gewoon Páulides. Ik heb het al eerder gezegd, het hele proces blijft mij toch wel een beetje verbazen en anders dan Hart voor Wassenaar geloof ik wel dat de berekeningen correct zijn omdat er inmiddels zoveel experts naar hebben gekeken, maar het hele proces blijft wel vreemd. De werkplekken op zolder in combinatie met extra isolatie, het niet opknappen van de balustrade en de fries in de raadzaal, waar wel veel subsidie voor is te krijgen, zijn nu een keuze, maar het college had al besloten dat het Stucco Lustro moet worden teruggehaald. Ook de Adjudantenkamer is verdwenen en

terugbrengen is reconstructie, dat is geen restauratie. Dat zijn vreemde keuzes, net zoals het vervangen van het monumentale glas door isolatieglas en nog vreemder is de opmerking in het stuk dat de ontwerpkeuzes in de aanbesteding worden meegenomen en uitgevoerd gaan worden indien deze binnen het bestaande budget passen, allemaal of ten dele vraag ik me dan af. Ik heb graag een toelichting want ik vind het gezien de discussie die wij nu hebben wel een vreemde procedure als dit buiten de raad om gaat. Vervelend is best wel het feit dat voor de advisering bijna € 4 miljoen is begroot en grotendeels al is uitgegeven. Ook het feit dat wij als raad hebben gevraagd te onderzoeken of de vestiging van horeca in het raadhuis mogelijk is en dat nu als een vaststaand feit wordt gepresenteerd, vind ik eigenlijk geen fijne procedure. Wat ik ook vervelend vind, is dat mijn voorspelling dat het vrijspelen van de gemeentewerf zoveel benodigde investeringen heeft begint uit te komen, ik heb toen gezegd dat dit wel € 30 miljoen of € 40 miljoen gaat kosten en we gaan die kant eigenlijk wel uit. De besluiten moeten nog wel worden genomen, maar ja, het is een weg waar we ingaan en waarvan we straks niet meer van zouden kunnen terugkomen. Al met al stemmen in met het voorstel, maar niet zonder amendement over de balustrade, het plafond en de fries in de raadzaal. Dat is restauratie, daar krijgen we een heleboel subsidie voor. Als we de raadzaal niet opknappen, wordt het heel moeilijk om dat alsnog te doen, de balustrade is iets anders, dat zou je ook nog tijdens het gebruik van De Paauw kunnen doen maar ik heb beide punten, beide opties, in een amendement opgenomen dat ik bij dezen ga inleveren. Ik heb bij beslispunt 1 ook nog een ding veranderd. Daar stond 'vast te stellen dat het project Renovatie en restauratie De Paauw zonder extra kredietaanvraag wordt uitgevoerd' en daar heb ik van gemaakt 'vast te stellen dat het voorontwerp project Renovatie en restauratie De Paauw zonder extra krediet wordt uitgevoerd'. Dat was het en verder kunt u de toelichting in iBabs lezen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Paulides, dank u wel. Dan maakt het amendement onderdeel uit van de beraadslaging. Ik neem aan dat de wijziging ook in het amendement is doorgevoerd, dan heeft iedereen die helder voor en krijgt het de letter B. Er is nog een interruptie van de heer Gankema.

De heer Gankema: Dank u voorzitter, ik dacht ik laat de heer Paulides eerst even zijn verhaal afmaken. Hij begon het verhaal met 'al zoveel experts hebben naar de financiële kant van dit verhaal gekeken'. Ja dat is zo, maar ik tel vier financiële experts en alle vier kwamen op verschillende dingen uit, dan wel onder de streep, dan wel intern in de begroting zelf. Dus je kunt niet zeggen dat alle vier eensgezind in hun analyse waren. Als ik dat dan bij u neerleg en ik dat in het licht van het amendement dat de heer Hendrickx net heeft gedaan plaats, hoe kunt u dat met elkaar rijmen?

De voorzitter: De heer Paulides.

De heer Paulides: Ik denk dat we daar uiteindelijk een discussie over hebben gehad en dat we heel duidelijk hebben gezien dat extra maatregelen niet haalbaar waren, daar is in eerste instantie om een extra krediet gevraagd. Daar zijn de opties uitgekomen en ik denk nog steeds dat de dingen die we hebben besloten dat we zouden moeten gaan doen, of tenminste die nu in het voorontwerp staan, wel passend zijn binnen het budget dat er is en dat is nog een keer door het college bevestigd, dus ik heb geen twijfel over dat dit niet correct zou zijn.

De voorzitter: De heer Gankema, een afsluitende vervolgvraag.

De heer Gankema: Ja kijk, u vraagt aan het college of het klopt wat het college heeft ingeleverd en het college antwoordt daarop positief, 'ja, het klopt wat wij hebben ingevuld'. Ja, dat is heel mooi, eigenlijk klopt het dan altijd maar de heer Hendrickx zegt 'ik twijfel aan de betrouwbaarheid van deze cijfers' en ik kan daar in ieder geval voor een deel in meegaan. U zegt hier 'er zijn heel veel dingen eigenlijk gek gelopen, met het restaurant, met de restauratie, met de renovatie', die aspecten komen wel terug in het amendement dat de heer Hendrickx heeft ingediend, dus daar zou u ook voor kunnen zijn.

De voorzitter: De heer Paulides.

De heer Paulides: Ik weet niet precies wat voor problemen de heer Hendrickx nu ziet, hij praat over 35% inflatie, maar ik weet dat dit soort projecten niet zoveel prijsstijgingen kent als de woningbouw. Dus wat dat betreft valt het weg en ik heb niet gehoord dat de andere argumenten niet zouden kloppen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is er ook nog een interruptie van mijnheer Hendrickx op de heer Paulides.

De heer **Hendrickx**: Ik ben het voor een deel met de woorden van de heer Paulides eens, dat het moeilijk is om in het project nog te tracken en te tracen. Dus wat uiteindelijk aan de orde is, is niet vast te stellen. We hebben uitgezocht wat de inflatie in die periode is geweest. Je hebt meerdere soorten inflatie, maar in de bouw is er eentje voor standaardbouw, die ligt op 30%, en voor hoog handmatige bouw, wat hier aan de orde is, ligt die op 35%, dat zijn harde cijfers tussen 2021 en nu. Het is een inflatiepercentage dat de wethouder overigens ook heeft gebruikt om te beargmenten waarom de sporthal zoveel duurder is geworden, dus waarom zou het een ander percentage zijn dan wat hij heeft gehanteerd en wat nu te hanteren is op basis van datgene wat door de business zelf wordt aangegeven.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik denk dat u appels met peren vergelijkt. Ik heb het net al gezegd, woningbouw heeft andere prijsstijgingen dan dit soort projecten en de informatie die ik heb, is dat de prijsstijgingen hier helemaal niet aan de orde zijn.

De **voorzitter**: Een afrondende vervolgvraag, de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, de heer Paulides zit hier toch echt fout want de prijsstijging voor woningbouw, standaardwoningbouw, wat ik net zei, is 30% en die voor hoog handmatige bouw zoals dat hier aan de orde zal zijn is 35%.

De **voorzitter**: Nog een...

De heer **Paulides**: Ja excuses. Ik had het aan u moeten vragen, u weet alles.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, altijd grappig mijnheer Paulides. Ja, bij ons is het zo, mijn fractie doet haar werk.

De **voorzitter**: Ik geef graag het woord aan de heer Gankema. Gelieve niet buiten de microfoon te spreken. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: We hebben het technische debat over de financiële kant van dit verhaal al in de commissie gedaan. Niet iedereen was toen in staat om de cijfers te achterhalen, maar inmiddels hebben we die allemaal gekregen, dus wellicht leidt dit vanavond ook nog tot nieuwe inzichten van andere fracties want wij hebben als raad de controlerende taak en wij gaan vanavond waarschijnlijk instemmen met 'gaat u maar verder geacht college' en dan heeft de raad de kans gehad om zich hierover uit te spreken. Ik zie wel grote risico's, dat heb ik al aangegeven in de commissie. Waarom? Wij zullen dit nu niet gaan tegenhouden, wij zijn ook voor een goed bestuurscentrum dat goed is verbouwd, dat kost geld en daar willen we de portemonnee voor trekken, maar we hebben al eerder in onze analyse aangegeven dat we wel risico's zien. Een van de dingen die ik de vorige keer niet heb benoemd, is de € 150 extra voor het honorarium en dat is nog wel even een vraag die ik aan de wethouder wil stellen. Waarom is er extra honorarium van € 150.000,00 nodig want het was toch een totaal all-inclusive bedrag dat we daar destijds voor zouden uittrekken? Dan komt nu het mooie in dit bijzondere wereldje, dan ga je aanbesteden en het zal waarschijnlijk een niet-openbare aanbesteding met voorselectie worden. Dat betekent dat je uitkomt op vier à vijf bedrijven die in staat worden geacht om deze klus aan te pakken en die zullen daarvoor een offerte indienen. Dat is the proof of the pudding, dan gaan we kijken of de begroting klopt en of het onder de streep een beetje is wat wij hadden gedacht. Is het meer dan zal er extra krediet... Tenminste dat is eigenlijk wel een vraag, komt het college dan met een extra kredietaanvraag of kan er dan alsnog worden bezuinigd? Als tweede vraag, en die stel ik eigenlijk ook wel een beetje aan u, is er ook nog een soort plan B? Want stel nou dat ze straks komen met offertes van zo'n € 14,5 miljoen of erger € 17,5 miljoen, het valt toch wat tegen met die inflatiecijfers. Of laat ik in dat aspect ook zeggen, als je gaat aanbesteden dan doe je eerst een market scan, dus je kijkt naar de context waarbinnen je nu gaat aanbesteden. We weten allemaal dat ongeveer, nou wat is het, 15 kilometer verderop op dit moment een heel groot monument, ons parlement, wordt verbouwd, dus de bedrijven die dit kunnen verbouwen, zitten waarschijnlijk al tot over hun oren in het grootste monument dat we hier in de omtrek hebben, die zullen daar bij hun prijspeil ook rekening mee houden. Dan krijgen we dus een concurrentiestelling en daaruit vloeit een prijs. Ik ben ook wel alvast geïnteresseerd, als we het nou straks niet meer hebben over € 12 miljoen maar over € 14 miljoen dan wel over € 17 miljoen, staan we er allemaal dan nog steeds 100% achter en gaan we gewoon door of zijn er nog opties waarop we kunnen bezuinigen en hoe verhouden die zich in dit proces?

Nogmaals, wij zullen het amendement van de heer Hendrickx wel steunen want we zien de risico's ook, maar mocht dat het niet halen dan zullen we ook voor het nu voorliggende besluit stemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Ja, dank u wel voorzitter. Inderdaad, we hebben in de commissie al behoorlijk lang over dit dossier van gedachten gewisseld en we hebben hier ook best al wat vergaderingen aan al besteed, ik denk ook dat er wel meer dingen zijn die af en toe terugkeren. Het is goed dat we op basis van het amendement hebben uitgezocht wat nou precies de verschillende investeringen of de extra kredieten zijn, wat ervoor nodig is, en we hebben met de fractie besloten dat we het vanavond simpel gaan houden en blijven bij het steunen van het oorspronkelijke bedrag en het raadsbesluit zoals het er lag. Dat betekent dat we de lijn van het college kunnen volgen en wel hopen dat de optimalisatie van de zolder, waar wij ons in de commissie wel voor hebben uitgesproken, binnen het krediet kan worden opgelost. Dat is volgens mij ook de ambitie. Dus dat is wel de vraag aan het college, aan welke van die projecten die u daar in het tabelletje op een rijtje hebt gezet met daarbij ook de subsidieverwachting geeft het college de voorkeur als u mag kiezen en het mogelijk blijft en komt u nog een keer bij ons terug met een mededeling over waarop dan de keuze is gevallen of moeten we dat uiteindelijk maar bij het eindresultaat afwachten? Wij zijn daar wel benieuwd naar, om dan al wat eerder te vernemen waar dan de keuze op valt. Dus wat ons betreft kunnen we door, we hebben een hele nuttige uitgebreide discussie gehad maar ja, het resultaat is dat we gewoon doorgaan zoals we aan het eind van de vorige raadsperiode het besluit hebben genomen. Het is fijn dat we de volgende stap gaan zetten, daar zijn we verheugd over en we vertrouwen erop dat we goed geïnformeerd blijven over de voortgang van het project en we zien uit naar het definitieve ontwerp en dan uiteindelijk de start. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter. Ik kan kort zijn, we willen De Paauw voor Wassenaar als volwaardig bestuurscentrum behouden, maar ook als een bijzondere locatie om te trouwen of voor onze inwoners om een kopje koffie te drinken, daar hebben de inwoners zich ook voor uitgesproken. Er ligt een gedegen plan en er is een krediet van € 12,23 miljoen, dus laten we de boel nu niet verder ophouden want we willen tenslotte vooruit met Wassenaar. Dus vanuit de VVD steun voor dit voorstel om met de renovatie van De Paauw aan de slag te gaan.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja, een vraag aan mevrouw Rogge. Het krediet dat wordt gevraagd is € 12,33 miljoen. Bent u van mening dat dit bij de inschrijving ook het plafond moet zijn?

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Ja, ik neem aan dat de inschrijving daarop is gebaseerd.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. U gaat er dus van uit dat de limiet voor de inschrijving € 12,33 miljoen is. Ik kijk u aan en ik weet dat dit uw uitspraak was en dan is de volgende vraag: vindt u dat het college bij de raad moet terugkomen wanneer de inschrijving of de inschrijvingen boven de € 12,33 miljoen uitkomen?

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Eerst een kleine correctie voorzitter, we hebben het over € 12,23 miljoen en u hebt het de hele tijd over € 12,33 miljoen. Het college moet met elk voorstel dat financieel gezien boven de € 500.000,00 is bij de raad terugkomen, maar hier zeker ook en we houden dat als raad natuurlijk ook nauwlettend in de gaten, dat vinden we ook belangrijk. Elke keer ligt er een financieel overzicht bij de Planning-en-controlcommissie en we kunnen het allemaal inkijken. Dus die controlefunctie is bij zo'n omvangrijk project als dit zeker belangrijk, dat ben ik met u eens.

De heer **Hendrickx**: Laatste vraag. Stel er komt een bedrag van € 12,33 miljoen uit, bent u van mening dat dit bedrag niet mag bestaan uit minder dan de offerteaanvraag met zich mee heeft gebracht? Daarmee bedoel ik, je kunt op € 12,33 miljoen, € 12,23 miljoen, ouderdom. Je kunt op

€ 12,23 miljoen uitkomen, maar je kunt er in het proces eventueel, van tevoren of wat dan ook, dingen uithalen om op die € 12,23 miljoen uit te komen, we hebben dat ook bij de sporthal gezien.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Ja, we hebben natuurlijk als raad niet alleen het geld ter beschikking gesteld, maar er ligt ook een plan onder. Dus ik denk wel dat het van belang is dat we die voorwaarden die we als raad hebben gesteld wel terugzien, ook straks in de uitvoering. Als dat niet blijkt te lukken dan verwacht ik wel dat het college bij ons terugkomt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan gaan we nu naar de heer Stallinga.

De heer **Stallinga**: Voorzitter, onze gemeente kijkt met plezier terug op de viering van het honderdjarig bestaan van bestuurscentrum De Paauw. Tijdens de viering het afgelopen weekend werd op een mooie manier stilgestaan bij de rijke geschiedenis van De Paauw en haar bewoners, een indrukwekkend, muzikaal en theateraal programma bij een van de meest bijzondere monumenten van Wassenaar. Voorzitter, voor onze fractie is de belangrijkste afdrank toch het gevoel dat deze viering op deze historische plek de aanwezigen heeft geroerd, De Paauw belichaamt de ziel van ons dorp. Voor onze fractie is het belangrijk dat de renovatie van De Paauw nu voortvarend wordt aanpakket en vanzelfsprekend binnen de afspraken van het raadsbesluit dat eerder is genomen, zeker nu er geen fundamenteel nieuwe inzichten zijn en het vastgestelde budget van € 12,2 miljoen blijft staan. Het definitieve ontwerp, of potentieel definitief, een beetje afhankelijk van hoe deze vergadering verloopt, zoals dat nu bij de griffie ligt is qua kosten grondig doorberekend en gecontroleerd door een onafhankelijk en leidend bouwkundig bureau met aanzienlijke ervaring met soortgelijke projecten, een bureau met een reputatie. Daar zijn geen onaangename verrassingen uit voortgekomen en verder uitstel zet onnodige druk op de financiën. De noodzaak om het langdurig achterstallig onderhoud aan ons eigen rijksmonument aan te pakken blijft onverminderd aanwezig. Het is belangrijk dat De Paauw zowel bouwkundig als vanuit de gebruiker gezien gereed is voor de eisen van morgen. Het samenbrengen van delen van de ambtelijke organisatie en het gemeentebestuur blijft ook een belangrijk argument. Draagvlak voor de belangrijkste keuze rond het interieur vinden we essentieel, daarover is in deze zaal uitgebreid en meerdere keren van gedachten gewisseld, ik heb daar in de laatste commissievergadering ook een aantal overpeinzingen bij gegeven. Afrondend wil ik namens onze fractie onze steun uitspreken voor de renovatie van ons eigen huis, De Paauw, en dat binnen het bestaande budget en zonder extra kredietaanvraag waarbij wij opteren voor de simpele variant. Zo zorgen wij er met elkaar voor dat ons bestuurshuis, dit monumentale gemeentelijke parlement dat van elke Wassenaar is, de komende decennia toegankelijk blijft en beter, breder en op een nog groenere wijze wordt benut. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voorzitter. Voorzitter, er is al in diverse commissievergaderingen en raadsvergaderingen over het opknappen van De Paauw gesproken en onze fractie is van mening dat het nu tijd is om een beslissing over de renovatie van ons huis van de democratie te nemen. We hebben niets extra's toe te voegen aan onze eerdere opstellingen en zijn positief over het voorliggende voorstel van het college, maar dat gezegd hebbende voorzitter, regeren is ook vooruitzien en we willen toch een aantal kanttekeningen plaatsen bij eerder gedane toezeggingen rondom het vergaand verduurzamen van het raadhuis en de wens om van het aardgas af te gaan zodra dat kan. De PvdA-fractie acht het zeer aannemelijk dat de energielasten in de toekomst flink zullen toenemen en dan gaat het niet alleen om het verwarmen met aardgas, maar ook de elektriciteitsbehoefte waarin extern dient te worden voorzien. We worden vandaag de dag geconfronteerd met vraagstukken die we tot voor kort niet voor mogelijk hebben gehouden, niet zolang geleden was zelfs onze gemeente doelwit van ddos-aanvallen vanuit het buitenland. De vraag hoe we overeind blijven, wordt steeds urgenter en dat moeten we onder ogen zien, hoe houden we in tijden van crisis ook die vitale onderdelen van ons gemeentelijke apparaten overeind en zorgen we dat ons bestuurscentrum energie-onafhankelijk en autonoom kan functioneren. Het zal ons stemgedrag vanavond niet beïnvloeden, maar we hebben hier nog wel een aantal vragen over om het besluit van vanavond te overdenken en te anticiperen op urgenties die mogelijk eerder dan we zouden willen op ons afkomen. Daarom hebben we een aantal vragen aan het college. Deelt het college de mening van de PvdA-fractie dat in tijden van energiecrisis het raadhuis zijnde het bestuurscentrum van Wassenaar energie-onafhankelijk dient te kunnen opereren? Indien dat het geval is, bent u het dan met ons eens dat het raadhuis op termijn niet alleen van het aardgas moet afgaan, maar ook zelf in zijn eigen elektriciteitsbehoefte dient te kunnen voorzien? Vraag 3, is er daarom ook niet de noodzaak om dit mogelijk al spoedig uit te werken in de verdere energiestrategie van de gemeente

Wassenaar en het indien mogelijk nog mee te nemen in de bouwtechnische uitwerking van raadhuis De Paauw? Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik het woord graag aan mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u voorzitter. Wij zijn nog steeds geen groot fan van dit project, we hebben niet voor niets tegen het originele besluit gestemd. Tegelijkertijd is het besluit in het verleden nu eenmaal gevallen en vinden wij dat democratische besluiten in acht dienen te worden genomen. Het college heeft tijdens de commissiebehandeling bevestigd dat er een nieuw losstaand isolatieproject zal komen waarbinnen ook de toekomstige warmte- en koudebron kan worden meegenomen. Die bevestiging is mooi, maar geeft ons onvoldoende zekerheid. Wij krijgen hier nog graag een toezegging op en daar kan dan eventueel meteen in één pakket hetzelfde project, nog een elektriciteitsvoorzieningstoezegging bijkomen of bij horen, dus dan is het één toezegging over verdergaande isolatie, de warmte- en koudebron en de elektriciteitsvoorziening. Voor ons is met een dergelijke toezegging over een toekomstig project en gegeven het feit dat de kredietaanvraag die eerder op tafel lag nu van tafel is, voldoende succes bereikt met het eerder door ons ingediende amendement. Wij zullen daarom voor het raadsbesluit stemmen, zolang die toezegging er komt. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn aan de zijde van de raad. Ik kijk even, kan het college direct...? Het wil vijf minuten voorbereidingstijd hebben. Dat kan, dan schors ik de vergadering voor vijf minuten.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heb begrepen dat het college nog vijf minuten de tijd nodig heeft voor de beantwoording.

Schorsing

De **voorzitter** Hierbij heropen ik de vergadering en voordat ik de verantwoordelijk wethouder voor de renovatie van De Paauw het woord geef, zult u zien dat er 4.41 minuten aan spreektijd voor het college op het scherm staat. U hebt een aantal vragen gesteld, u hebt een aantal toezeggingen gevraagd en u hebt aangegeven dat er een tweetal amendementen wordt gegeven. Dus ik zou het college in ieder geval willen verzoeken om zo compact mogelijk alleen de antwoorden en een appreciatie op de amendementen die er liggen te geven. Het woord is aan het college, de wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja voorzitter, we gaan er dan wel echt in rappe klappen doorheen. Allereerst waarom het raadsvoorstel. Nou, dat is uitwerking van uw eigen amendement dat 3 juni jl. is aangenomen. Voor degenen die dat hebben gemist, dat heeft het college gewoon uitgewerkt. De cijfers zijn niet politiek, maar gewoon echt doorgerekend door IGG Bouweconomie, een van de meest gerenommeerde bureaus van Nederland plus het ontwerpteam van onze ambtelijke organisatie en wij vinden het normaal hoe dat zich van VO naar DO, van ramingen naar een definitief ontwerp, heeft ontwikkeld. Er is gevraagd hoe het met de aanbestedingsprocedure zit. De extra modules zijn eerst de zolder en dan de balustrade en de fries. Over de warmtepomp staat in het raadsvoorstel helder dat die nu niet opportuun is. Bovendien heeft het college met mevrouw Hibbert gewisseld dat we daar in 2026 met een separaat traject mee verdergaan, dat zeg ik dan bij dezen ook toe in reactie op haar, maar ook op de heer Van Smirren want dat lag een beetje in elkaars verlengde. We doen al een stuk aan isolatie, maar de energie-onafhankelijkheid en verdere isolatie komt in 2026 in een apart traject opnieuw bij u aan de orde, dus bij dezen zeg ik dat graag richting de heer Van Smirren en mevrouw Hibbert toe.

De **voorzitter**: Die toezegging is gedaan en staat genoteerd. Een interruptie van de heer Hendrickx, gaat uw gang.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, een tijdje geleden is er een raadsvoorstel ingediend waarin werd voorgesteld dat er een extra zolder werd bijgebouwd en volgens mij iets met de verwarming. Naar aanleiding daarvan heeft zich een discussie ontponnen over de prijs van de renovatie c.q. restauratie van dit raadhuis, er is niet gevraagd om een nieuw raadsvoorstel. Het punt is dat het oorspronkelijke raadsvoorstel van € 12,23 miljoen of € 12,33 miljoen nog steeds staat. Dus mijn vraag is heel eenvoudig, waarom komt u met een nieuw raadsvoorstel?

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Gaat dit trouwens van mijn spreektijd af of niet?

De **voorzitter**: Nee, dit zijn interrupties. Kijkt u rustig, u hebt één minuut...

Wethouder **Van Doeveren**: Prima, prima. Nee, ik wilde de andere raadsleden niet tekortdoen door vanavond alleen met de heer Hendrickx te gaan debatteren, dat wilde ik even gecheckt hebben. Nee, prima, prima. De reden dat dit zo is, is omdat er op 3 juni jl., wij hebben zelf een raadsvoorstel ingediend, inzicht gegeven in de ontwerpkeuzes en keuzes aan u voorgelegd, toen is er een amendement aangenomen waarin staat 'we stellen geen extra investeringskrediet beschikbaar. We willen een extra raadsvergadering in september 2025 waarin een aantal keuzes nog opnieuw inzichtelijk aan ons worden voorgelegd' en dat is wat dit raadsvoorstel beoogt. Ik kan de letterlijke tekst van het hele amendement voorlezen, maar het is op uw fractie na raadsbreed aangenomen en dat ligt hier gewoon voor. Anders ga ik de tekst helemaal voorlezen, maar dat gaat buiten mijn minuut.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx, een vervolgvraag.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, uiteraard zijn we helemaal op de hoogte van deze zaak. De kwestie is dat een raadsvoorstel kosten en wat het oplevert met zich meebrengt, er zijn twee kanten aan een investeringsvoorstel. Over de kosten zijn we het eens, € 12,23 miljoen of € 12,33 miljoen, € 12,23 miljoen, daar is dus de discussie niet over. De discussie gaat erover: wat krijgen we ervoor? Als ik alle stukken doorneem, is er geen peil op te trekken wat we ervoor krijgen, dus mijn vraag blijft op enig moment: als dat zo is, kunt u dan stellen dat het een van de twee opties was bij het raadsvoorstel dat oorspronkelijk is aangenomen en € 12,23 miljoen had, namelijk Goed in plaats van Basis of hebben zich wijzigingen ten opzichte van Goed voorgedaan, waarbij we niet uit de tekst kunnen halen welke wijzigingen dat zijn?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Het antwoord op die vraag is 'nee'. Dan... Ja, het antwoord is 'nee'. Hij zegt 'kunnen we dat uit de tekst halen of niet?' en ik zeg 'nee'.

De heer **Hendrickx**: Ah, dat is het antwoord, nee. Nou, dank voor de uitleg daarbij.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Sorry.

De **voorzitter**: U bent inmiddels al aan uw derde vraag. Een afrondende vraag.

De heer **Hendrickx**: Uitstekend, een afrondende vraag en de volgende interruptie komt er dan ook alweer aan. De kwestie is dat niet inzichtelijk is wat er aan de deliverable zijde is neer te leggen. Hoe kunnen wij nou hier een oordeel hebben als je niet kunt zeggen wat er aan de opleverkant, de deliverable, zit bij een vaste prijs van € 12,23 miljoen? Ik zeg dat hierom, omdat ik de discussie over de sporthal nog een keer heb nagekeken. Daar was één bedrag heilig, namelijk € 6,4 miljoen, er zat nog € 1 miljoen voor belasting op, maar het was € 6,4 miljoen. Er werd toen gezegd 'we weten niet precies wat we ervoor kunnen krijgen, maar we zullen het ontwerpen naar het bedrag'. We weten inmiddels dat het € 10 miljoen tot € 11 miljoen en misschien al over de € 11 miljoen is. Hoe kunt u hier datgene verwachten wat wij er als raad met een bedrag van € 12,23 miljoen van verwachten?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja voorzitter, we hebben drie raadsvergaderingen, drie commissiebehandelingen en twee technische sessies gehad. Het definitief ontwerp is aan u voorgelegd, ik neem ook aan, daar komen we zo op, dat de heer Hendrickx die cijfers allemaal heeft ingekeken, u kunt precies zien hoe in het definitief ontwerp de kostenopbouw is voor de verf, de afmetingen, alles wat erbij zit, welke kamers wel en niet worden gedaan, wat wordt gerestaureerd en wat gewoon renovatie is, hoeveel subsidie we denken waarvoor te krijgen, welke cultuurhistorische waarde we gaan bereiken, hoeveel werkplekken we hier beogen, hoeveel de energielasten omlaaggaan, et cetera, et cetera.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Wethouder **Van Doeveren**: Dan wat betreft de vraag van de heer Gankema, die had nog één technische vraag over het honorarium. Ja, we hebben wat meer uitgegeven aan het inkopen van het ontwerpteam, juist omdat we verzekerd willen zijn van een kwalitatief goed ontwerp en de andere expertisebureaus daaronder hangen. Dat brengt me ook op de vraag die... Ik heb al wat gezegd over dat er wordt geprioriteerd, maar de hoofdvraag die de heer Krabbendam, mevrouw Rogge en de heer Gankema stelden, was denk ik 'wat als we nou niet uitkomen met het bedrag?'. Nou goed, wij zitten nu uiteraard op de lijn dat we denken dat dit gaat lukken, maar mochten we de kaders van het raadsvoorstel met het krediet niet halen dan komen we bij u terug, dat is volstrekt logisch, we kunnen niet meer uitgeven dan we ervoor hebben en daarvoor zijn die twee zaken leidend. Dank nog aan de heer Stallinga.

De **voorzitter**: Er is een interruptie. Ik zag... Ja, de heer Krabbendam was de eerste. De heer Krabbendam.

De heer **Hendrickx**: O sorry.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter en dank ook aan de heer Hendrickx dat ik eerst mag gaan want ik raakte even aan op de beantwoording op een van mijn vragen, namelijk de enige vraag. Die ging over de prioritering, naar welk van de zes opties die u hier heeft voorgelegd, vijf of zes, gaat de voorkeur van het college uit mocht het wel binnen het bedrag van € 12,23 miljoen passen? Dat heb ik u gevraagd en niet 'stel dat we buiten het krediet lopen, wat gaat u dan doen?' Mijn vraag was wel degelijk anders.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ik dacht dat ik die vraag had beantwoord. Er zijn twee modules, eerst de zolder en dan de balustrade en de fries. Voor de warmtepomp staat in het raadsvoorstel dat die nu niet opportuun is, dus die zit op dit moment ook niet in de aanbesteding. De overige zaken zijn geen zaken die extra geld kosten of die apart hoeven te worden aanbesteed. Dat is het antwoord op uw vraag.

De **voorzitter**: Opgeklaard? De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja, ik heb nog een vraag over wat wethouder zojuist heeft gezegd, maar het komt nu op zijn laatste opmerkingen. Ik heb die vraag ook aan mevrouw Rogge gesteld. Is voor het college de € 12,23 miljoen het plafondbedrag waar het een akkoord op geeft wanneer dat binnen de € 12,23 miljoen blijft? Dat is 1 en 2, gaat u ervan uit dat u verplicht bent om te gunnen whatever the outcome of zegt u 'we houden de hand vrij om te gunnen want wanneer het boven de € 12,23 miljoen uitkomt gaan wij terug naar de raad'?

De **voorzitter**: De wethouder op deze twee vragen.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, de heer Hendrickx refereert de hele tijd aan de € 12,23 miljoen maar als je de stukken hebt gelezen, gaan we natuurlijk hoe dan ook voor een lager bedrag aanbesteden want we hebben al geld uitgegeven. Dus er is helemaal geen € 12,23 miljoen meer beschikbaar, dus daarom stel ik ook de vraag 'worden de cijfers en de stukken echt gelezen?' want dat kan natuurlijk nooit waar zijn. Dus het antwoord op die vraag is 'nee', het bedrag waarvoor we het uiteindelijk gaan aanbesteden wat betreft de renovatie en restauratie ligt een stuk lager dan die € 12,23 miljoen.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx, een afrondende vervolgvraag.

De heer **Hendrickx**: Ja uiteraard. Het hele investeringsvoorstel is € 12,23 miljoen en net zoals met de Langstraat weten we dat de aanneemsom ruim € 3 miljoen is en het totale project inmiddels € 7 miljoen. Het gaat er mij om: telt het op tot € 12,23 miljoen en is er een bedrag voor de aanemer in gereserveerd? Precies en dat bedrag..., ik weet het bedrag niet uit mijn hoofd. Op het moment dat de aanbiedingen boven het bedrag van € 12,23 miljoen minus reeds gedane of op andere manieren uit te geven bedragen uitkomen, gaat u dan akkoord of zegt u 'nee, het plafond is dat bedrag en met ieder hoger bedrag ga ik terug naar de raad'?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, het is goed om de vraag zo te stellen. Ik wil niet de aanbesteding in gevaar brengen door de exacte bedragen te noemen, maar natuurlijk als we boven het plafond

van wat we binnen dit krediet mogen uitgeven zouden uitkomen, in algemene zin laat ik..., dan is het antwoord op de vraag van de heer Hendrickx 'ja, dan komen we terug bij de raad'.

De heer **Hendrickx**: Prima en dat betekent dus ook....

De **voorzitter**: Ja, het was al de afronding van de derde. Ik ga toch echt naar de heer Gankema want anders zitten we inmiddels al in de vierde.

De heer **Hendrickx**: De laatste vraag.

De **voorzitter**: Ja, maar het was al de derde afrondende vraag.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik heb een antwoord niet gekregen.

De **voorzitter**: Ja, maar dan kunt u een hernieuwde interruptie doen. Dan ga ik nu echt eerst de interruptie aan de heer Gankema geven.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik stel het college een vraag en het college is verplicht mij daarop te antwoorden. Mijn tweede vraag was: zit er een verplichting tot gunning? Die heb ik net gesteld voor het laatste antwoord van de wethouder en daar wens ik graag een antwoord op.

De **voorzitter**: Misschien kan de wethouder dat aangeven.

Wethouder **Van Doeveren**: Het antwoord is 'nee'.

De **voorzitter**: Dan is dat opgeklaard. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Even één hele korte vraag. U zei 'er staat op dit moment niks in over de warmtepomp' en daar voelde ik dan even 'maar misschien gaan we dat er nog in schrijven', kunt u dat straks nog even vertellen dat dit dus niet gaat gebeuren? Ten tweede, door dit raadsbesluit krijgt u iets meer speelruimte als ik het zo mag zeggen want u kunt gaan werken met opties. Stel nu dat de offertes... Laat ik het anders zeggen, gaat u in uw uitvraag zeggen 'het is een must-have, we moeten de dingen zoals de zolder en de andere optie die u hebt genoemd hebben'? Nee, zo wordt er al geschud in de zaal. Dus dat wordt geen must-have, dat is a good-to-have or a nice-to-have. Dus daarin heeft het college straks al een zekere speelruimte want dat kan die dingen straks gewoon schrappen om er maar voor te zorgen dat het binnen het krediet blijft. Klopt dat?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Dan ben ik alleen zijn eerste vraag kwijt, kunt u nog één keer zeggen wat de eerste vraag was? Nee, de warmtepomp. Nee want daarvan staat in het raadsvoorstel eerlijk dat die niet meer wordt voorgesteld. Het zou natuurlijk lullig zijn om die dan wel in de aanbesteding mee te nemen, dus het antwoord op die vraag is gewoon 'nee' en volgens mij had ik dat echt zo duidelijk gezegd. De andere twee zijn inderdaad pluspakketten, dus dat zijn nice-to-haves, maar ze zijn niet strikt noodzakelijk. Als de raad 100% zeker wil weten dat die zaken worden uitgevoerd, ja dan moet je het geld gewoon beschikbaar stellen, daar hebben we het natuurlijk ook steeds over gehad. Zoals mevrouw Hibbert zei heeft het college dat raadsvoorstel op basis van de vorige twee raadsvergaderingen teruggetrokken.

De **voorzitter**: De heer Gankema heeft nog een aanvullende vervolgvraag.

De heer **Gankema**: Ja, dan wil ik met uw goedvinden toch nog even het aanbestedingsproces doorlopen. We krijgen straks aanbiedingen en daarvoor stelt u eisen, 'dit moet u in ieder geval doen'. Wat je nou heel vaak ziet, is dat geen van de partijen 100% aan die eisen kan voldoen en dat de inschrijver dan voor 3% het risico voor die inflatie neemt, 'maar mocht het hoger worden dan leggen we het bij de opdrachtgever neer', u dus. Dat soort zaken, als inschrijvende partijen niet voldoen aan de eisen of ze stellen randvoorwaarden waarmee ze eigenlijk bepaalde risico's of financiële verplichtingen hier neerleggen, hoe bent u van plan om daarmee om te gaan?

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Er is gewoon een plafond voor wat de aanbesteding maximaal mag kosten, dat is het eerste. Het tweede is dat we eerst een openbare voorselectie hebben, iedereen kan zich hierop inschrijven en er komt een proeve van bekwaamheid. Wat hier moet gebeuren is

natuurlijk vrij specialistisch werk, dus er komt een proeve van bekwaamheid zodat we weten dat we met echte vakpartijen praten. Dan zullen we met drie tot vijf partijen die voor die voorselectie worden geselecteerd in gesprek gaan en de biedingen zorgvuldig doornemen om te zorgen dat we geen verrassing hebben, waarbij we natuurlijk onze eigen DO-cijfers hebben die we daaraan kunnen spiegelen. Uiteraard, dat was nog een vraag die volgens mij ook u en de heer Krabbendam hebben gesteld, wordt de raad geïnformeerd over de uitkomst van de aanbesteding? Bij dezen kunt u dat ook als een toezegging van mijn kant noteren. Zo zien we dat voor ons.

De **voorzitter**: Dan is de interruptie afgerond en als u dan door de beantwoording van de vragen en uw toezeggingen bent, hebben we nog een tweetal amendementen.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, we hebben nog een tweetal amendementen. Het eerste is het amendement van de heer Hendrickx dat eigenlijk zegt 'raad, laten wij de leiding nemen voor een expertopinie, dit besluit nu niet nemen en daarna een nieuw raadsbesluit maken'. Daarvan zou het college zeggen, nee hoor, we hebben gerenommeerde bureaus die de cijfers hebben gecheckt. Er wordt ook niet politiek op gestuurd of ergens heen gerekend en laten we gewoon de aanbesteding afwachten, dit amendement zorgt voor vertraging, weer extra kosten en dan blijven we de renovatie vertragen, dat moeten we vooral niet doen. Bovendien vraag ik me af of de raad met acht fracties überhaupt zelf tot een expertopinie moet komen en of je dat niet moet overlaten aan de experts die we daarvoor hebben. Bij de aanbesteding zien we vanzelf of het lukt. Daarmee werkt het amendement vertragend en kostenverhogend, is het overbodig en wordt het daarmee ontraden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, kijk we krijgen een redelijke mate van zekerheid door het feit dat er een aanbesteding plaatsvindt. Dat zijn mensen die het voor een bepaald bedrag moeten gaan doen en dat telt dan op tot wat het dan totaal gaat worden. De andere kwestie is dat ik niet denk dat er in deze raad mensen zitten die in staat zijn om een technische beoordeling te doen van het ontwerp en wat het zou gaan kosten. Dat is ook niet de crux van het verhaal. De crux van het verhaal is dat de raad bij het grootste investeringsproject dat de gemeente ooit doet met een enorme lastenverlaging, onafhankelijk van het college, de onderzoeksbehoefte heeft om naar een bedrag te komen en het gaat niet over wat u ervan vindt maar het gaat erover wat de raad ervan vindt. Ik heb zelf al gezegd 'als het € 12,23 miljoen is, prima uitstekend', maar bij dit soort bedragen moet je toch echt een mate van comfort hebben, één tel nog, een mate van comfort hebben zodat je als raad 'ja' tegen dit soort bedragen kunt zeggen.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, het meest gerenommeerde bureau van Nederland heeft onze cijfers doorgerekend, er zitten vier andere expertteams, inclusief onze eigen ambtelijke organisatie, onder en we hebben professioneel projectmanagement waardoor maandelijks over de kosten wordt gerapporteerd. Dit werkt gewoon extra vertragend en kostenverhogend en in het amendement staat letterlijk 'onder leiding van de raad wordt gekomen tot een expertopinie'. Ik wens u dan succes met hoe u dat zelf onder uw leiding gaat invullen, maar wat betreft het college is het ontraden.

De **voorzitter**: Oké. Het tweede amendement.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, het tweede amendement is sympathiek. Het is in die zin wel wat met het raadsvoorstel was beoogd, inzicht geven in een aantal keuzes en dat u zelf aanvullende keuzes kunt maken. Eerst één technisch punt op het amendement. Er wordt eerst in beslispunt 1 gesteld, en ik neem de tekst even letterlijk want amendementen worden natuurlijk letterlijk een-op-een gelezen, dat het zonder extra krediet wordt uitgevoerd, maar vervolgens worden dan wel twee keer extra bedragen genoemd voor dingen die alsnog moeten worden gedaan en die inderdaad voor de helft subsidie krijgen. Dat is heel mooi, maar dan zou beslispunt 1 ook moeten zijn om het krediet voor die onderdelen gewoon beschikbaar te stellen. Dat is een technische opmerking bij het amendement.

De **voorzitter**: Wethouder, een interruptie van de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Dan hebt u het amendement niet goed gelezen, daarin staat dat het voorontwerp binnen het bestaande krediet wordt uitgevoerd. Dat is een aanpassing ten opzichte van wat er eerder stond. Dus het is wel heel duidelijk aangegeven. Het kan inderdaad niet dat je zegt dat het zonder aanvullend krediet gaat en je er dan twee opties bij noemt. Vandaar

dat ook beslispoint 1 is gewijzigd. Kijk maar even goed wat die verandering is tussen het oorspronkelijke beslispoint 1 en het beslispoint 1 in de gewijzigde vorm.

De **voorzitter**: Ik kijk even, het definitieve amendement staat in het systeem toch? Oké. Wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Dan dank ik de heer Paulides voor zijn uitleg. Ik hoop hem enig comfort te geven doordat we deze in ieder geval als modules bij de aanbesteding zullen meenemen. Als je zeker wilt weten dat we de fries inclusief de balustrade met handkabels en met handwerk weer helemaal restaureren naar hoe die was dan is het beter om dit amendement gewoon direct voor te stellen want dat is zuiverder, dan heb je zekerheid dat we dit gaan doen. Het klopt dat er zoveel subsidie bij zit. Het college heeft het twee keer zelf niet voorgesteld, dus vanuit dat perspectief zouden we het amendement ontraden maar als de raad hiervoor kiest, want de bedoeling van het raadsvoorstel was wel om de keuzes inzichtelijk te maken en dat de raad zelf keuzes maakt, als het amendement wordt aangenomen dan zullen we het met alle liefde uitvoeren.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Daarmee zijn de oordelen over de voorliggende amendementen gegeven. Ik ga kijken, is er behoefte aan een tweede termijn? Ja, bij de heer Paulides is die behoefte er. Ik inventariseer verder. Niet, dan geef ik de heer Paulides het woord.

De heer **Paulides**: Ja, even heel kort want ik had ook een interruptie kunnen doen. Het is natuurlijk raar dat u zegt 'wij ontraden' als de raad voor een extra optie zou kiezen. Ik vind dat u in dat geval moet zeggen 'oordeel raad', maar dat is een ander verhaal.

De **voorzitter**: Dat was uw inbreng in de tweede termijn? Dan vraag ik de wethouder om daar nog op te reflecteren.

Wethouder **Van Doeveren**: Nee, het college heeft sympathie voor het amendement want dat is inderdaad iets wat je kunt beslissen op basis van het vorige geamendeerde raadsvoorstel van uw raad zelf. We kunnen het ons ook inhoudelijk goed voorstellen en we zijn er ook niet op tegen, maar omdat het college het zelf twee keer niet heeft voorgesteld, laten we het verder aan u om daar een afweging in te maken.

De **voorzitter**: Goed, dan was dit de tweede termijn en dan gaan we richting de besluitvorming waarbij een tweetal amendementen voorligt.

Amendement betreffende De Paauw Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 23 september 2025;

constaterende dat:

- een voorstel van het college voorligt voor de renovatie/restauratie van raadhuis De Paauw;
- onvoldoende comfort bestaat met betrekking tot de omvang van het bedrag dat gemoeid is met de renovatie/restauratie;

overwegende dat:

- het om de grootste investering ooit in Wassenaar gaat;
- de investering zal leiden tot een lastenverzwaring van jaarlijks minimaal € 1 miljoen voor de Wassenaarders;
- het bedrag van € 12,33 miljoen feitelijk in 2021 is vastgesteld;
- sindsdien 35% kosteninflatie heeft plaatsgehad;
- de opgenomen bedragen voor risico/onvoorzien aan de zeer magere kant zijn voor dit soort projecten;
- de Wassenaarse financiële positie zich ongunstig ontwikkelt;
- de totale voorgenomen investeringsportefeuille nagenoeg € 100 miljoen bedraagt;
- een prudente houding ten aanzien van dit soort beslissingen noodzakelijk is;

verandert het raadsvoorstel:

1. beslispoint 1 komt te vervallen;
2. onder leiding van de raad wordt gekomen tot een expert opinion over de omvang van bedragen die nodig zijn voor renovatie/restauratie van raadhuis De Paauw. Een omvang van de post risico's/onvoorzien wordt vastgesteld en de wettelijke kaders voor renovatie/restauratie van een rijksmonument worden toegepast;

3. binnen drie maanden na ontvangst van de expert opinion te komen tot een definitief raadsbesluit."

De **voorzitter**: Het amendement van Hart voor Wassenaar heeft een A gekregen omdat het oordeel is dat dit het meest verstrekkend is. Dus aan de orde wil ik stellen amendement A betreffende De Paauw. We gaan naar de stemming. Mag ik absolute stilte in de zaal? Ik ga vragen of er nog behoefte is aan een stemverklaring over amendement A. Dat is niet het geval, dan gaan we nu over naar de stemmingen en voor ligt amendement A, ingediend door de fractie van Hart voor Wassenaar. Wie is daarvoor? Dat is de fractie van Hart voor Wassenaar en dat is Lokaal Wassenaar! Wie is daartegen? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD en D66 en daarmee is het amendement niet aangenomen.

Amendement Ontwerpkeuze De Paauw Ingediend door DLW

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 23 september 2025; besluit het ontwerp-raadsbesluit Z/25102947/46000 als volgt te wijzigen:

besluit:

- '1. vast te stellen dat het project Renovatie en restauratie De Paauw zonder extra kredietaanvraag wordt uitgevoerd.';

wordt gewijzigd in:

besluit:

- "1. vast te stellen dat het voorontwerp project Renovatie en restauratie De Paauw zonder extra krediet wordt uitgevoerd;
2. het project aan te vullen met de volgende ontwerpkeuzes zoals genoemd in bijlage 2:
 - a. restauratie van alle details van de fries in de raadzaal. Investerings begroot op € 580.000,00 en subsidieverwachting € 290.000,00;
 - b. restauratie van de oorspronkelijke kleurstelling balustrades. Investerings begroot op € 395.000,00 en subsidieverwachting € 197.500,00."

De **voorzitter**: Dan gaan we naar amendement B, ingediend door de fractie van DLW. Wie heeft er nog behoefte aan een stemverklaring? Dat is bij de heer Van Smirren het geval. Mijnheer Van Smirren, gaat uw gang.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, inderdaad een sympathiek voorstel maar als we kijken naar de kosten-batenanalyse vindt onze fractie dat het te veel geld is. Misschien kan het in de toekomst een keer worden opgeknapt en de fries worden meegenomen maar op dit moment vinden we de kosten al van dien aard dat we die eigenlijk maximaal vinden en kiezen we hier niet voor. We zullen dan ook niet voorstemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan gaan we nu... Toch nog een late reactie, ook mevrouw Hofman-de Raad wil nog een stemverklaring geven. Gaat uw gang.

Mevrouw **Hofman**: Ja, dank u voorzitter. Elke keer als ik rondleidingen in De Paauw geef, kom ik uitgebreid hier bij de raadzaal en dan vertel ik uitgebreid wat de fries betekent en welke betekenis die heeft gehad. Ik kan eigenlijk helaas niet heel goed inschatten wat de staat is en waarom de renovatie daarvan niet gaat plaatsvinden of juist wel moet plaatsvinden. Dus ik ga voor het amendement stemmen en ik hoop dat de fries in ieder geval op wat voor manier dan ook altijd in goede staat blijft en of nu een renovatie nodig is of dat dit misschien over een aantal jaar is want ik geloof niet dat het een meerderheid zal krijgen, in ieder geval is dat het bewaard moet blijven een ding dat zeker is. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan gaan we nu over naar de stemming, mag ik weer alle aandacht? Voor ligt amendement B, ingediend door de fractie van DLW. Wie is daarvoor? Dat is de fractie van DLW en dat is het raadslid Hofman-de Raad. Wie is ertegen? Dat zijn de fracties van het CDA, PvdA, GroenLinks, Hart voor Wassenaar, VVD, D66 en de leden Bellekom en Gankema. Daarmee is het amendement verworpen. Dan gaan we naar het originele besluit, het besluit vast te stellen dat het project Renovatie en restauratie De Paauw zonder extra kredietaanvraag wordt uitgevoerd. Wie is daarvoor? Stemverklaringen, natuurlijk dat mag ook nog. De heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Ja, dank u wel voorzitter, dank dat ik nog de gelegenheid voor een stemverklaring krijg, wellicht een ietwat filosofische. Raadhuis De Paauw, onze shining city hall upon a

hill. De Paauw, het goudkleurige in de zon schitterende huis van onze lokale democratie dat wij graag doorgeven aan de volgende generatie. Iedereen denkt bij deze woorden waarschijnlijk aan de afscheidspeech uit 1989 van president Reagan, maar het was president Kennedy die in 1961 tijdens een voordracht verwees naar de shining city upon a hill uit een preek uit 1630 van John Winthrop, waarvan de kern, de strekking, is dat wij worden geacht een voorbeeld te zijn voor anderen om te volgen. Laten wij als gemeenteraad in dit symbool van de democratie ook een voorbeeld voor anderen zijn om te volgen. We zullen voor de restauratie stemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Een stemverklaring van de heer Hendrickx en daarna van de heer Paulides.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, voor ons is dit raadhuis het symbool van Wassenaar, de identiteit van Wassenaar, en daarom willen we het ook graag behouden. Wij zullen tegenstemmen omdat wij niet het vertrouwen hebben dat de financiële onderlegging correct is en wij de vrees hebben dat het renoveren van het raadhuis een zeer goede zaak is, maar dat het plan dat erachter ligt geen goede zaak is en daarom stemmen we tegen. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank u wel. Ik kom tot dezelfde conclusie als de heer Hendrickx maar die heeft een andere achtergrond. Ik zal tegen het voorstel stemmen en dat is logisch want ik heb een amendement ingediend waarin ik om extra geld heb verzocht. Wat dat betreft zal ik heel consequent en heel logisch zijn, ik zal behalve de heer Hendrickx de enige zijn, maar ik stem tegen het voorstel.

De **voorzitter**: Goed, dan gaan we over naar de stemming over het voorliggende, Ontwerpkeuze voor renovatie en restauratie van De Paauw, Wie is daarvoor? Dat zijn de fracties van het CDA, PvdA, GroenLinks, VVD, D66 en Lokaal Wassenaar! Wie is daartegen? Dat zijn de fracties van DLW en Hart voor Wassenaar en daarmee is het voorstel aangenomen.

11. Sportvisie Wassenaar 2025

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de Sportvisie Wassenaar en heb ik in ieder geval gezien dat de heer Wesselingh een motie heeft ingediend. Dus ik ga u als eerste het woord geven en verder ga ik inventariseren wie nog meer het woord wil. Dat is de heer Krabbendam, dat is de heer Paulides, dat is de heer Van Smirren, mevrouw Van Deursen. Wacht even, ik schrijf. Dat is 5, ik zag mevrouw Everard, dat is 6 en ik zie mevrouw Bellekom, dat is 7. Dan doe ik iedereen recht? Dat is het geval, mooi dan gaan we beginnen. De heer Wesselingh.

De heer **Wesselingh**: Dank u wel voor het woord mijnheer de voorzitter, ik zal het kort houden. Wij zijn voor de Sportvisie. We zien alleen dat eigenlijk één puntje niet is uitgevoerd, daar is de wethouder blijven steken, en dat is dat de € 129.000,00 van de investering naar Beheer en Onderhoud wordt overgeheveld. Daar zijn we het eigenlijk niet mee eens, we vinden dat de investeringen belangrijk blijven, vandaar dat we deze motie hebben ingediend en die wil ik bij dezen indienen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan maakt de motie onderdeel uit van de beraadslaging, die wordt nu gepubliceerd waarbij er inmiddels een streep staat onder 'verzoekt het college', het gedeelte 'het ambitiedocument wanneer het als raadsvoorstel wordt aangeboden te voorzien van:', wordt geschrapt. Mijnheer Wesselingh, dat heb ik toch goed hè? Nee, ten opzichte van de eerder ingediende motie is onder 'het verzoekt het college' 'het ambitiedocument wanneer het als raadsvoorstel wordt aangeboden te voorzien van:' geschrapt.

De heer **Wesselingh**: Dank u wel. Dat is een regel die tussentijds is geschrapt, dus inderdaad. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ook weer goed voor de administratie, dank u wel. Dan gaan we nu naar de heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Ja, dank u wel voorzitter. Onze fractie is enthousiast over de Sportvisie, dat is een visie waar wij zelf bij de coalitieonderhandelingen hard voor hebben gepleit, fijn dat die er nu ligt. Het is goed, en dat hebben we ook in de commissie gezegd, dat nu structureel geïnvesteerd gaat worden in sport in plaats van ad-hocinvesteringen, wat wat ons betreft niet echt beleid is en hiermee, met deze visie in de hand, kan daadwerkelijk goed beleid worden gevoerd waarop

sportverenigingen kunnen bouwen en vertrouwen zodat zij in de toekomst hun eigen financiële boekhouding duidelijk hebben en weten waar ze zelf de handschoenen moeten oppakken om te investeren. Dus daar zijn we enthousiast over en we zullen straks ook voor het voorstel stemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan geef ik graag het woord aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Ja, het gaat iets beter met het uitspreken van mijn naam maar het is nog steeds niet helemaal goed.

De **voorzitter**: Nee, maar ik ben blij dat u vanavond veel spreekt, dan wordt het steeds beter.

De heer **Paulides**: Nee, de volgende keer ga ik u maar eventjes Dé Langé of zo noemen, dan ga ik uw naam ook verhaspelen. Ik wil het heel kort houden bij de Sportvisie. Wij kunnen met de Sportvisie instemmen. We vinden het wel een beetje vreemd dat we sport promoten en nu voor de tweede keer bij SV Wassenaar een sportveld weghalen en dat ook een sportveld bij de EBF ter discussie staat, of er twee sportvelden. Dat vinden we best een rare als je zo enthousiast over de Sportvisie bent. Laat ik het daarbij laten. Het enige wat ik nog over die bestemmingsreserve wil zeggen, is dat ik een aparte bestemmingsreserve onnodig vind. We hebben het beleid gedaan dat we zoveel mogelijk dingen in de algemene reserve stoppen en dat kan altijd met een voorstel uit die algemene reserve worden gehaald. Dus wat dat betreft zie ik dat voorstel om die bestemmingsreserve op deze manier in te richten niet echt zitten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan de heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Het is altijd een uitdaging met zo'n apparaat, maar goed we gaan het proberen. Ja voorzitter, ik ga geen vragen meer aan het college stellen, die heeft al zo weinig spreek-tijd maar ik heb nog genoeg. U wilt er wat langer bij stilstaan en wij als PvdA vinden het ook een belangrijk thema. We danken dan ook het college voor de onderliggende Sportvisie die uitdraagt dat we sport in onze samenleving van groot belang vinden, het draagt bij aan de gezondheid en aan de sociale cohesie. Onze fractie is verheugd dat de Jeugdedensubsidie, die ooit op ons initiatief na enkele jaren weg te zijn geweest weer is ingevoerd, wordt verhoogd. We zijn blij dat het college tijdens de commissievergadering de toezegging heeft gedaan over hoe het aantal inclusieve toestellen in de openbare ruimte kan worden uitgebreid, maar voorzitter, we hebben ook nog zorgen en dat betreft het hoge percentage van 70% dat als kwetsbare vereniging wordt gedefinieerd. We zouden daarom graag zien dat deze kwetsbaarheid concreet in het plan van aanpak in het beleidsplan terugkomt. Nu wordt het ingewikkeld, de moderne tijd, net wat u zegt. Voorzitter, in pijler 2 geeft het college aan dat het de deelname van volwassenen met een smalle beurs aan het Volwassenenfonds wil gaan onderzoeken. Wat ons betreft is hiervoor geen onderzoek nodig en zouden wij graag als prioriteit zien dat wij als gemeente hier gewoon bij gaan aansluiten. Dan tot slot voorzitter. Elke aanvraag bij dit Volwassenenfonds wordt aan de spelregels van de gemeente getoetst. Hierbij dient wat onze fractie betreft een brede blik te zijn, zoals ondersteuning voor volwassenen die weinig te besteden hebben en bijvoorbeeld willen gaan fitnessen. Zo kunnen we ons ook voorstellen dat ook andere doelgroepen niet altijd binnen de criteria van het Volwassenenfonds passen en geldt hiervoor ook een brede blik om zoveel mogelijk Wassenaarders aan het sporten te krijgen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Van Deursen.

Mevrouw **Van Deursen**: Dank u voorzitter. Praten over sport, dat is in de commissie al gedaan.

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert, zou u nu... Ja, dank u wel.

Mevrouw **Van Deursen**: Daar is uitgebreid bij stilgestaan en de Wassenaarse VVD kan zich dan ook vinden in de voorliggende Sportvisie met kansen voor iedereen om te sporten in Wassenaar en nee, sport is niet altijd leuk maar het is wel gewoon heel gezond, goed voor de contacten en het helpt om het huis uit te gaan, zeker als je lid kan worden van een vereniging waar ook nog ondersteuning voor de jeugd is. We hebben mooie sportaccommodaties en voorzieningen zodat ook iedereen aan één of meerdere sporten kan deelnemen. We wensen alle betrokkenen dan ook veel succes met naar de Wassenaarse VVD hoopt, een gezamenlijke uitwerking en uitvoering van deze visie en wij zullen instemmen met het voorstel. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Ja, voorzitter dank. Als CDA staan wij achter deze Sportvisie, voor ons is het heel belangrijk dat de sportverenigingen in deze visie centraal staan want wij zien sport niet alleen als gezondheid, als preventie, maar we zien het eigenlijk ook als het cement van de samenleving waar mensen elkaar ontmoeten, waar je vrijwilligerswerk kunt doen en waar je met elkaar echt aan één doel werkt. Wij zagen in deze Sportvisie doelen staan waarbij sportverenigingen een solide basis en een toekomstgericht en actief verenigingsleven hebben en daarnaast dat ook meer inwoners van Wassenaar sporten. We hebben eerst nog overwogen om een motie in te dienen om ook meer mensen bij een sportvereniging te laten aansluiten maar eigenlijk zien wij dat ook gewoon zo terug in deze tekst, dus daar zien we vanaf. Waar we wel aandacht voor vragen is dat we echt ook de internationale gemeenschap betrekken bij de sportverenigingen die we in Wassenaar al hebben om zo met elkaar één samenleving te zijn en niet dat we twee samenlevingen naast elkaar hebben lopen. Misschien dat het college daar nog even op kan ingaan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is het woord aan mevrouw Bellekom-Vogels.

Mevrouw **Bellekom**: Dank u wel voorzitter. Voor de fractie van Lokaal Wassenaar! was het prima om de Sportvisie als een hamerstuk te behandelen, we hebben tijdens de commissieronde voldoende vragen kunnen stellen en deze zijn ook voldoende beantwoord, waarvoor onze dank. Nu het toch een bespreekstuk is, grijpen wij de kans om alsnog enkele opmerkingen te maken. Het is een beetje preken voor eigen parochie, het gaat over de denksporten. De gemeente heeft heel veel contact met het Wassaenaars Sportcontact, is het de wethouder bekend dat denksportverenigingen geen deel uitmaken van het Wassaenaars Sportcontact? Volgens de statuten uit het jaar 2002 kunnen op grond van artikel 4, lid 3 uitsluitend sportverenigingen die de lichamelijke sportbeoefening ten doel hebben lid worden. Denksporters hebben al meerdere keren geprobeerd zich bij het Wassaenaars Sportcontact aan te sluiten, maar ze werden geweigerd. Ik noem dit omdat de wethouder in de commissievergadering vertelde dat het Wassaenaar Sportcontact een boekje met alle sportverenigingen aan nieuwe expats heeft uitgereikt. Ik ken dat boekje niet, maar ik ga ervan uit dat de bridgeclubs er niet in vermeld staan. Dan een opmerking over het faciliteren van kleine verenigingen. De wethouder vertelde dat hij contact heeft met denksporters, zoals bij het jubileum van de schaakclub en het bezoeken van een bridgeclub. De wethouder constateerde ook dat het aantal deelnemers aan denksporten groeit en dat zou heel leuk zijn. Ik denk dat het er nu in Wassenaar ongeveer 400-500 zijn en als het waar is dat dit aantal inderdaad zal groeien dan maken de clubs zich wel zorgen over de accommodaties, zowel het Deijlerhuis als de Warenar worden de komende jaren verbouwd. Er is een dossier van circa 25 jaar oud waarbij diverse bridgebesturen in overleg met de gemeente zijn geweest over het opzetten van een denksportcentrum. Die besturen zijn na een steeds weer negatieve houding van de gemeente inmiddels afgehaakt en mijn vraag is of het college bereid is zich maximaal in te spannen voor deze groep groeiende denksporters opdat ze tijdens en na de verbouwing van hun locaties gewoon weer op hun oude stek kunnen terugkeren. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Daarmee zijn we aan het einde van de eerste termijn aan de zijde van de raad. Ik kijk naar het college, is het college klaar voor de beantwoording van een aantal vragen die zijn gesteld vanuit de raad en een appreciatie op de voorliggende motie? (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Ja dat klopt, ja, ja, ja, ja, ja, ja, ja, ja, ja. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja, een punt van orde. We hebben destijds ingevoerd dat het college ook spreektijd zou krijgen zodat het niet te lang zou wauwelen met intro's en het nog eens een keertje gaan opkalefateren, maar wat mij betreft mag het college wel de nodige ruimte krijgen, ook voor het vervolg van de vergadering, om gewoon vragen te beantwoorden.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. We hadden aan het begin van de avond een punt van de orde, vijf minuten extra voor iedereen. Daar heeft deze raad over besloten en ik moet heel eerlijk zeggen, daar zitten alle consequenties aan vast, dus ook deze consequentie. Op het moment dat nu gesproken gaat worden over meer tijd voor het college om te beantwoorden dan voelen wij ons zeer, zeer, zeer benadeeld in deze situatie en dan wordt het gewoon heel simpel, wij zijn tegen een voorstel als dit, het loopt voor ons echt de spuigaten uit wanneer de raad 'nee' tegen ons verzoek voor vijf minuten zegt en 'ja' tegen een verzoek om extra tijd voor het college.

De **voorzitter**: Dan kijk nog even. Wat wel helpt... want dan wil ik straks wel een oordeel over een concreet ordevoorstel en bij minuten is het handig om gekwantificeerd te krijgen wat die zouden zijn. De heer Stekelenburg.

De heer **Stekelenburg**: Ja voorzitter, dank. In vervolg op de heer Gankema zouden wij het willen concretiseren naar vijf minuten extra spreektijd voor het college.

De **voorzitter**: Oké, dat is een concreet voorstel dat nu is gedaan om het college vijf minuten uitbreiding van de spreektijd te geven. Als u daarop zou willen reflecteren. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, het is niet helemaal een punt van orde. Ik ben het enigszins met de heer Stekelenburg eens omdat wij geen besluit kunnen nemen als we de antwoorden van de wethouder niet hebben gehad. Dat de heer Hendrickx zegt dat het een heel andere discussie is, hij heeft besloten zijn tijd op een andere manier in te delen en dit is de consequentie daarvan. Als raad kunnen wij geen besluiten nemen als de wethouder niet in staat is om de antwoorden te geven.

De **voorzitter**: Goed, maar dan hebben we nu een ordevoorstel en gaan we gewoon een ordevoorstel in stemming brengen. Als u zou willen gaan zitten dan gaan we stemmen. Wie is er voor om het college vijf minuten extra spreektijd te geven? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD, D66 en twee leden van Lokaal Wassenaar! Wie is daartegen. Dat is de fractie van Hart voor Wassenaar en het lid Hofman-de Raad. Daarmee krijgt de klok er nu vijf minuten bij en is de spreektijd van het college voor vanavond, ieder geval voor de twee besprekpunten, 5.25. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Voorzitter, dank en...

De **voorzitter**: Ja sorry, ik zei het verkeerd.

Wethouder **Van Doeveren**: Het college heeft zelf geen behoefte aan spreektijd, maar wel spreektijd nodig om de vragen van de leden te beantwoorden. Allereerst de vragen van mevrouw Bellekom.

De **voorzitter**: Er is een interruptie van de heer Hendrickx. De tijd stopt, de interruptietijd gaat aan. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik wil hier een persoonlijk feit van maken. Het feit dat elf raadsleden niet instemden met extra spreektijd naar aanleiding van wat er op 22 september jl. onder andere is gebeurd en nu wel ruim extra spreektijd toekennen, vind ik een affront. Als we het over bestuurscultuur hebben dan zijn hier weer grenzen overschreden door de coalitie, zoals dat zo vaak gebeurt en zakken ze dieper en dieper en dieper weg in datgene wat wij zelf als fatsoen ervaren. Dat is voor mij een nadrukkelijk persoonlijk punt en ik neem het de coalitie zeer kwalijk dat ze hier zo mee omgaat. Heel even, heel even hè, het is een persoonlijk punt en u weet dat een persoonlijk punt geen reacties heeft.

De **voorzitter**: Dat is ook het geval, dat zou ook mijn punt zijn, het is een persoonlijk punt. Wilt u aangeven wat u hebt, als u een persoonlijk punt hebt dan mag u een persoonlijk punt brengen, maar dat is dan wel uw punt vanuit uw persoon en geen debat, geen discussie. Mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw **Hofman**: Ja, ik wilde inderdaad ook graag een persoonlijk punt geven. Het weigeren om een partij extra spreektijd te geven betekent dat ook het college geen extra spreektijd krijgt en dat we dan geen besluiten kunnen nemen, is de consequentie van ons handelen. Dat is dan misschien heel vervelend en dan moeten we nog een keertje terugkomen maar dat is wel consequent. Ik denk dat het belangrijk is dat we, en alle voors en tegens die gegeven kunnen worden, dat we in ieder geval wel consequent zijn in onze daden.

De **voorzitter**: Dat punt is gemaakt. Ook een persoonlijk punt? Mijnheer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, voordat we daar een discussie over krijgen, ik word als coalitielid door de heer Hendrickx aangesproken en daar wil ik dus op reageren want we missen volgens mij het kardinale punt. Je krijgt spreektijd per fractie, dat kun je indelen naar onderwerp hoe je dat ook wilt doen. Daarom hebben wij als fractie ook vanavond tegen het voorstel gestemd om Hart voor Wassenaar vijf minuten extra te geven. De heer Hendrickx heeft op 22 september jl. besloten om achttien minuten van zijn spreektijd aan Duindigt te wijden en dat is zijn goed recht, helemaal niks mis mee, maar dat wil niet zeggen dat de raad moet meegaan met vijf minuten extra spreektijd. Dat is dus heel wat anders voorzitter, dan wat er vanavond gebeurt met het stellen van vragen aan het college. Als wij heel veel vragen aan het college gaan stellen, loopt het college altijd in de

modder en dat kan nooit de bedoeling van democratie zijn. Vandaar voorzitter, dat wij nu voor het voorstel hebben gestemd.

De **voorzitter**: Ook een persoonlijk feit?

De heer **Stekelenburg**: Ja voorzitter, dank. Ik sluit me eigenlijk aan bij de woorden van mijn collega Van Smirren, iedere fractie heeft echt haar eigen verantwoordelijkheid om de spreektijd verstandig te verdelen. Die is bovendien naar rato van het aantal agendaonderwerpen dat er op een avond is. Je kunt in het fractieoverleg goed vergaderen over hoe je die slim kunt verdelen, of je nou choose your battles doet of..., je kunt die spreektijd goed verdelen. Dat is echt de verantwoordelijkheid van iedere fractie en wij vinden ook dat... Het is misschien goed, ik zeg niet 'wij', het is een persoonlijk feit, om een keer te evalueren of de spreektijd voor het college toch anders moet worden berekend, daar lopen we dan nu tegenaan.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, u hebt nog een persoonlijk feit want we gaan geen debat voeren.

De heer **Hendrickx**: Zeker, als reactie op de heer Van Smirren. De heer Van Smirren heeft op 22 september jl. de leuke handeling uitgehaald om het voorstel te doen dat ik mijn vragen mondeling stel. Die vragen had ik al in de commissie gesteld en die vragen zijn niet beantwoord. De wethouder had de antwoorden klaar, maar wachtte daar expres mee tot de tweede termijn en dat heeft tijd gekost. We hebben in deze zaal een andere keer ook een tijdverlenging gehad. Wat dat betreft slaat de heer Van Smirren de plank mis, maar ik wil eraan toevoegen, en dat is geen persoonlijk punt meer dus ik vraag even toestemming voor nog één zin... Wij hebben vijf raadsleden en wij zullen oproepen tot een extra raadsvergadering over bestuurscultuur.

De **voorzitter**: Dat kan, u weet inmiddels hoe u agenderingsverzoeken kunt doen. Het woord voor de eerste termijn is aan het college voor het beantwoorden van de vragen en de voorliggende motie. De wethouder Sport.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja voorzitter, dank en nogmaals dank voor alle reflecties, dat u allen het belang van sport onderschrijft en daar ook nog meer geld voor beschikbaar wilt stellen. Met deze Sportvisie komen er honderdduizenden euro's extra voor de sport bij en dan vooral voor, zoals mevrouw Everard ook vroeg en eerder heeft gesteld, de sportverenigingen, via verhoging van de Jeugdledensubsidie, het werk van Fit in Wassenaar en natuurlijk het beter onderhoud en het vervangen van de sportaccommodaties en alles wat daarbij zit. Mevrouw Bellekom vroeg nog aandacht voor de denksporten. Ja, de denksporters hebben daarom ook op haar verzoek een plek in de Sportvisie gekregen. We hebben met elkaar gewisseld dat we de afgelopen tijd aandacht aan de denksporten hebben besteed, zoals zij weet ben ik ook bij meerdere denksportverenigingen langs geweest, en ik wil graag toezeggen om als er alternatieve locaties nodig zijn, dat kan ook in de sporthal zijn of bij Florence want daar is ook een aantal denksporten gevestigd... Als er verenigingen in de knel komen dan ga ik graag met de denksportverenigingen in gesprek om te kijken of die gewoon hun activiteiten elders kunnen voortzetten. Dat wil ik bij dezen ook wel toezeggen en zij kan mij altijd benaderen om dat gesprek te voeren als een vereniging niet in beeld zou zijn. We hebben de afgelopen tijd zowel met de schaaksport als de bridgeclubs waar we zijn geweest... Ik heb in ieder geval zelf in een bezoek getracht veel aandacht te geven aan de denksporten waarvan ik inderdaad denk dat er gegeven de vergrijzing nog goed potentieel voor de toekomst zit, dat heb ik inderdaad zo gezegd. Haar vraag wat betreft het Wassenaars Sportcontact, daar heeft ze ook nog naar gevraagd. Ik weet dat het Wassenaars Sportcontact ook zelfzoekende is naar de rol die het in de toekomst moeten vervullen en ik zal ook in het eerstvolgende overleg met hen meenemen waarom de denksporten niet zijn aangehaakt en of daar ruimte voor is want inderdaad ook de brochure waaraan zij refereerde, ik zou geen enkel argument kunnen bedenken waarom de denksporten daar niet een plek in zouden kunnen krijgen. Dat als reactie op de vragen van mevrouw Bellekom. Dank aan mevrouw Van Deursen die het belang van sport aangaf. De heer Van Smirren had het nog over kwetsbare sportverenigingen.

De **voorzitter**: De voorliggende motie want de tijd geldt ook nog voor het volgende agendapunt.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja oké, dan laten we de rest van de vragen zitten. Dan komen we bij de motie, een paar punten over de motie voorzitter als ik even mag. Allereerst staat al in de stukken, heel helder bij de kadernota en...

De **voorzitter**: Stilte in de zaal, het woord is aan de wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: In de Kadernota, en daar was niet iedereen bij, staat voor sportverenigingen al in totaal € 250.000,00, zowel bij de gemeente als structureel voor het planmatig en het vervangen van sportaccommodaties, in de begroting. Die post wordt voor 2028 met € 215.000,00 naar € 215.000,00 gebracht. Het laatste punt uit zijn motie lijkt me overbodig want we gaan in 2026 al honderdduizenden euro's extra uittrekken voor sport, dus die ruimte hoeft niet meer te worden gevonden, die was bij de kadernota al door het college vrijgemaakt, dus het laatste punt uit de motie is overbodig. Wat de heer Paulides zegt klopt ook, er wordt ook gevraagd om de bestemmingsreserve Sport te handhaven, maar dat is gewoon een verzamelbestemmingsreserve waaruit in het verleden om goed bedoelde redenen losse flodders zijn betaald. De heer Wesselingh en ik, en het college, willen hetzelfde, ons maximaal inzetten voor de sportverenigingen en faciliteiten maar wij denken dat het juist verstandiger is om gewoon een voorziening in te richten, dan kan het geld veel sneller worden uitgegeven, ook voor de kleine dingetjes zoals het vervangen van de startblokken of het hekje bij het Blauw-Zwart en die post ook gewoon jaarlijks te vullen.

De **voorzitter**: Wethouder, ik zie interrupties ontstaan. Volgens mij gaan we naar interrupties toe, dan kan de motie verder uitbesproken worden. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Het is eigenlijk geen interruptie, maar meer een punt van orde. Een motie kan op ieder moment worden ingediend en staat buiten de spreektijd. Dus ik denk dat de antwoorden van de wethouder ook buiten de spreektijd staan. Ik weet niet hoe we dat nu moeten corrigeren en ik had wat eerder willen ingrijpen, maar u gaf me het woord niet. Ik vind dat de tijd om op een motie te reageren buiten de spreektijden staat en dat geldt ook voor het indienen van moties en amendementen.

De **voorzitter**: Dat lossen we vooral op door naar de indiener van de motie te gaan en het verder in de interruptie af te handelen. De heer Wesselingh.

De heer **Wesselingh**: Ja, dank u wel voor uw verhaal. Ik zou dan eigenlijk toch een toezegging van u willen vragen omdat 35% van de sporters in verenigingsverband en 65% niet in verenigingsverband is. Wilt u voor die 65% die niet in verenigingsverband is dan ook de toezegging doen dat, als er zaken zijn die niet onder verenigingsverband zijn, als ze iets willen opstarten, een veldje of iets anders, het dan ook bij u uit de pot kan en dat niet wordt geweigerd.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, maar dat zijn denk ik wel andere potten waar we het nu over hebben. De heer Wesselingh refereert in de motie aan de bestemmingsreserve Investerings in sport voor maatregelen ter uitvoering van het sportaccommodatiebeleid, voor gemeentelijke sportaccommodaties en nu vraagt hij 'hoe ga je om met initiatieven in de buitenruimte voor bijvoorbeeld een hardlooplegging, het fietsen?' Dat is wel een andere categorie. Dit zijn de gemeentelijke sportaccommodaties voor de sportverenigingen die daar nu zitten, die we denk ik ook allemaal kennen en een warm hart toedragen en wat u nu vraagt is eigenlijk gewoon volgens mij sporten in de buitenruimte of als mensen een nieuwe vereniging willen beginnen. Als mensen een nieuwe vereniging willen beginnen, komen ze in aanmerking voor het Sportsubsidiebeleid, er zijn opstartbudgetten om mensen te helpen met het opzetten van een nieuwe vereniging of bijvoorbeeld een sport toe te voegen aan een bestaande vereniging met nieuwe mensen. Die ruimte is er altijd, maar dat zit dan in een subsidiebeleid en niet zozeer in een bestemmingsreserve voor gemeentelijke sportaccommodaties. Wat betreft de buitenruimte, we hebben in het IBOR ook gewoon gelden voor de buitenruimte om bijvoorbeeld een speelplaats of iets dergelijks aan te leggen, maar het zijn wel allemaal verschillende potten met verschillende doelen. Waar we hier over praten, is echt om de bestemmingsreserve die nu als verzamelbak... Wat de heer Paulides stelde, dat is zo.

De **voorzitter**: Wethouder, wilt u afronden?

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, dit was antwoord op de vraag en de afronding van de appreciatie van de motie is: ik vind wat de heer Wesselingh stelt sympathiek, maar feitelijk wordt het voor verenigingen straks alleen maar makkelijker, en ook voor nieuwe verenigingen, als er gewoon een voorziening is die jaarlijks wordt gevuld waaruit kleine zaken voor sportaccommodaties en onderhoud kunnen worden betaald, inclusief de voorbeelden die hij noemde. Daarom zijn we tegen het in stand houden van een verzamelbestemmingsreserve en daarmee wordt dan de motie ontraden, los van dat het derde punt van de motie al is ingevuld want er is juist in de Sportvisie al ruimte voor beheer en onderhoud vrijgemaakt.

De **voorzitter**: Oké. Ja? Dan is dat gewisseld.

Wethouder **Van Doeveren**: Dat was hem.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan gaan we kijken of er behoefte is aan een tweede termijn. Dat is niet het geval. Dan gaan we naar het voorliggende besluit, het besluit Sportvisie Wassenaar 2025, bestaande uit een viertal beslispunten. Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval, dan ga ik het nu ter besluitvorming voorleggen. Wie is er akkoord met de Sportvisie Wassenaar 2025? Dat is de fractie van het CDA... Het is een unanieme gemeenteraad en hierbij aangenomen.

**Motie Behoud bestemmingsreserve Investerings sport voor maatregelen uitvoering Sportaccommodatiebeleid voor (niet-)gemeentelijke sportaccommodaties.
Ingediend door Hart voor Wassenaar**

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 23 september 2025;

constaterende dat:

- de Sportvisie uitvoering geeft aan de vraag van de wensen binnen de gemeente ten aanzien van sportvoorzieningen;
- de bestemmingsreserve Investerings sport voor maatregelen uitvoering Sportaccommodatiebeleid voor (niet-)gemeentelijke sportaccommodaties ter grootte van € 129.000,00 wordt opgeheven en dit bedrag gestort wordt in de nieuwgevormde onderhoudsvoorziening Gemeentelijke sportvelden;

overwegende dat:

- er geen reservering is om nieuwe investeringen te kunnen doen voor nieuwe sportgelegenheden en/of faciliteiten;
- er behoeftes zijn in de toekomst naar nieuwe sportfaciliteiten welke nu nog niet in is voorzien of bestaan;
- er geen budget is binnen de begroting om hierin te voorzien;

verzoekt het college:

- het ambitiesdocument, wanneer het als raadsvoorstel wordt aangeboden, te voorzien van:
 - bestemmingsreserve Investerings sport voor maatregelen uitvoering Sportaccommodatiebeleid voor (niet-)gemeentelijke sportaccommodaties te handhaven;
 - door het handhaven van dit budget het mogelijk te maken om nieuwe sportfaciliteiten te realiseren waar nu nog niet in is voorzien, bijvoorbeeld voor de openlijke gelegenheden basketbal- en volleybalveldjes aan te leggen waar vrij gesport kan worden en men elkaar kan ontmoeten (zie pagina 9 Sportvisie wijzigingen);
 - voor eerste jaar volgend ruimte in de begroting te vinden voor het beheer en onderhoud van bestaande sportaccommodaties;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de motie ingediend door de fractie van Hart voor Wassenaar met de motietitel 'Behoud bestemmingsreserve investeringen sport en maatregelen, uitvoering sportaccommodaties voor niet-gemeentelijke sportaccommodaties'. Wie is ervoor? Dat is de fractie van Hart voor Wassenaar. Wie is ertegen? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD, D66 en Lokaal Wassenaar! en daarmee is de motie verworpen.

12. Startnotitie Opstellen Omgevingsvisie Wassenaar

De **voorzitter**: Dan gaan we naar het laatste besprekspunt van vanavond en dat is de startnotitie Opstellen Omgevingsvisie Wassenaar. Ik heb gezien dat mevrouw Van Vliet een motie heeft ingediend, wil gaan indienen, dus ik ga haar als eerste het woord geven en verder ga ik kijken wie er nog meer het woord wil. Dat is mevrouw Hibbert, dat is de heer Van Smirren, dat is heer Paulides, dat is mevrouw Everard en dat is mevrouw Hofman-de Raad. Verder niets. Klopt dat, ja? Zes sprekers. Dan geef ik het woord aan mevrouw Van Vliet-van Dijk.

Mevrouw **Van Vliet**: Dank u wel voorzitter. Wassenaar verdient een Omgevingsvisie die de koers weerspiegelt die deze raad namens en samen met onze inwoners bepaalt. Participatie is daarbij belangrijk, maar participatie heeft pas waarde als duidelijk is hoe de inbreng wordt gewogen en hoe die zich verhoudt tot andere al dan niet verplichte kaders want zonder inzicht in de weging blijft participatie een black box. De informatiebrief die wij ontvingen naar aanleiding van de toezegging

in de commissie beschrijft het proces van participatie, maar het negeert de kernvraag 'hoe wegen we de resultaten en botsende belangen?' Intussen leunen we op een Structuurvisie uit 2017, straks meer dan tien jaar oud, die bovendien onderwerpen mist die wel in de Omgevingsvisie terugkomen. Voorzitter, oud beleid is geen kompas voor de toekomst, het ambitiedocument krijgen we gelukkig te zijner tijd als raadsvoorstel gepresenteerd en om toe te zien op de effectiviteit van dit stuk dienen we een motie in die u als het goed is op 22 september jl. allemaal hebt ontvangen. Onze motie vraagt niet of maar hoe het ambitiedocument wordt aangeboden, namelijk met een duidelijk onderscheid tussen wat verplicht is en waar Wassenaar zelf kan kiezen, met een concreet afwegingskader, keuzescenario's en een verslag van hoe participatie is verwerkt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan maakt de motie hierbij onderdeel uit van de beraadslaging, maar er is nog een interruptie van mevrouw Wuite. Voor u.

Mevrouw **Wuite**: Dank u wel voorzitter. Ik had nog een vraag voor mevrouw Van Vliet. Ik vroeg me af wat ze bedoelt met een concreet afwegingskader, of ze daar een beetje invulling aan kan geven. Ik probeer er een beetje gevoel bij te krijgen, ik lees in het startdocument dat wij de botsende belangen in de vorm van keuzes voorgelegd krijgen en dat het dan aan de politiek, aan de raad, is om de keuzes te maken. Misschien een toelichting op wat ik me daarbij moet voorstellen, is daar een model voor dat ik niet ken?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw **Van Vliet**: Ja, dank u wel voor uw vraag. Er is niet een specifiek model dat ik in gedachten heb, maar ik vind het nu allemaal heel erg vrijblijvend, er wordt een aantal sessies georganiseerd en er worden wat vragenlijsten uitgezet. Wij willen voorkomen dat het een soort vrijblijvende inspiratiesessie wordt en we dan wel zien wat we daar dan verder mee doen, dat het dan een soort cherry picking wordt waarbij dat achteraf wordt gebruikt om een soort draagvlak te suggereren. Dat willen we voorkomen, dat is de intentie geweest van hoe wij de motie hebben opgesteld.

De **voorzitter**: Mevrouw Wuite.

Mevrouw **Wuite**: Wacht even. Ik moet even mijn bril opzetten. Ik lees dat er een concreet afwegingskader moet komen en dat is toch iets anders dan een volledig overzicht, wat ook in de startnotitie wordt aangegeven. Er komt een volledig overzicht met een participatieverslag, dus kunnen we alle inbrengen lezen, kunnen we precies krijgen, ook de scenario's waar u in de motie om vraagt worden weergegeven met alle keuzes die we op basis van de botsende belangen kunnen maken. Ik zoek naar wat de motie toevoegt.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw **Van Vliet**: We gaan straks allerlei informatie ophalen en dan is het toch handig dat je op voorhand vastlegt hoe je met die informatie wilt omgaan en je dat niet achteraf afhankelijk van wat er dan binnenkomt gaat bedenken. Dat lijkt me ook het eerlijkste tegenover onze inwoners die tijd vrijmaken om aan zo'n participatietraject deel te nemen, dat dit bij wijze van spreken niet ter plaatse wordt verzonnen.

De **voorzitter**: Mevrouw Wuite, afrondend.

Mevrouw **Wuite**: Ik probeer nog een keer even duidelijker te krijgen hoe je met de participatie omgaat. Wilt u dan zeggen dat van tevoren wordt aangegeven 'de inspraak weegt per definitie zwaarder dan de geldende wet- en regelgeving' of 'de inspraak over de leefomgeving weegt zwaarder dan de inspraak over natuur', zijn dat dan de keuzes die u van tevoren wilt dat het college maakt?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw **Van Vliet**: Ja bijvoorbeeld. Natuurlijk moet het altijd voldoen aan wet- en regelgeving, maar het is wel belangrijk dat mensen die aan een inspraaktraject deelnemen weten waarop ze ook daadwerkelijk invloed kunnen hebben, hoe daarmee wordt omgegaan en hoe je dat vervolgens prioriteert.

De **voorzitter**: Oké. Dan gaan we naar mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u voorzitter. Wij snappen niet waarom het ons niet zou lukken om binnen de wettelijke termijn, dus voor 1 januari 2027, een Omgevingsvisie vast te stellen. Wij zijn tegen het uitstel dat in dit raadsbesluit ingebakken zit, binnen deze gemeente weten wij immers dat uitstel afstel kan betekenen. Denk aan de Wet Markt en Overheid, deze hebben wij van begin af aan niet serieus genoeg genomen, hij geldt nu al meer dan tien jaar en wij houden ons er nog steeds niet aan. Vanavond trapt deze gemeenteraad volgens ons met open ogen in een vergelijkbaar rampenproces. We hebben tijdens de commissieronde geprobeerd of er vanuit deze raad de wil was om via een amendement voldoende verbetering aan de tijdlijn binnen dit besluit aan te brengen, daar was geen meerderheid voor te krijgen, dus we hebben dit amendement niet geschreven en wij zullen nu simpelweg tegen dit raadsbesluit stemmen. Wat ons betreft wordt dit raadsbesluit weggestemd en komt het college over een maand met een nieuw besluit waarin staat dat wij wel degelijk binnen de wettelijke termijn een Omgevingsvisie gaan vaststellen. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mijnheer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Dank u wel voorzitter. De PvdA ziet in de nieuwe Omgevingswet en de daaruit voortvloeiende instrumenten vooral een kans om in Wassenaar de processen en procedures binnen het fysieke domein te verbeteren. De Omgevingswet is voor de PvdA geen moetje, maar een kans om bedrijven en burgers sneller en beter te bedienen. Daartoe is het van belang om verschillende maatschappelijke thema's, ook wel waardes genoemd, zoals wonen, natuur, gezondheid en veiligheid tijdig goed in kaart te brengen. In raadsinformatiebrief 86 van 18 september jl. hebben we antwoorden gekregen op vragen die door onze PvdA-fractie in de commissie zijn gesteld. Die vragen waren erop gericht inzicht te krijgen in hoe je vroeg in het ruimtelijk planningsproces tot een evenwichtige belangenafweging kunt komen, zodanig dat je in de ontwerpfase, de projectvoorbereiding en de aanbesteding eenheid van beleid hebt op de diverse belangen en de diverse belangen op gebiedsniveau. Daarmee kunnen de verwachtingen eerder en beter voor het voetlicht worden gebracht. Even schakelen hoor. Voor de PvdA is de kern de diverse thematische visies langs een uniform format tot stand te laten komen zodat thema's integraal kunnen worden afgewogen. Het moge duidelijk zijn voorzitter, dat de PvdA ziet dat we aan de vooravond staan van een mooier traject dat ons Wassenaar en de Wassenaarders kansen biedt om beter en vooral sneller te kunnen gaan acteren op omgevingsdossiers. Dat vraagt wel aan de voorkant veel effort, tijd en de bereidheid om risico's eerder in kaart te brengen en op basis van gezamenlijk bepaalde afgewogen keuzes. We zijn positief ten aanzien van de motie van Hart voor Wassenaar, de kern van de motie komt, hoewel iets anders ingestoken, overeen met de vragen zoals die door ons tijdens de commissiebehandeling zijn ingebracht. We zullen dan ook voor deze motie stemmen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ja, het woord is aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Laat ik maar met de deur in huis vallen, het stuk is feitelijk niet rijp voor besluitvorming. De wettelijke procedure met betrekking tot participatie wordt niet gevolgd. Na een opsomming van het bestaande beleid moet participatie volgen zonder dat met een niet-beleidsarm stuk richting aan die participatiediscussie wordt gegeven, zoals nu het geval is. Het is nu feitelijk een zienswijzenprocedure en zo staat het niet in de wet. Mochten deze procedures op de voorgestelde wijze verlopen en er worden ooit vergunningen afgegeven waartegen bezwaar wordt gemaakt dan zal de rechter vragen 'hoe hebt u die participatie ingekleed?' Nou, dat is heel simpel, dat is op een verkeerde manier gestuurd dus u hebt een heel groot probleem om die rechter ervan te overtuigen dat die participatie goed heeft plaatsgevonden. Alleen al het gerommel met de namen van de opeenvolgende stukken geeft te denken, de eerste proeve werd een tweede proeve, vervolgens werd het een voorstudie, toen werd het een conceptomgevingsvisie en nu wordt het een startnotitie genoemd, maar dat zijn allemaal andere trajecten. Ik merk dat veel raadsleden over de participatie spreken en er zelfs een motie van Hart voor Wassenaar voorligt. U trapt ook in de onjuiste weg die het college bewust of onbewust heeft ingeslagen, maar dat maakt nog niet dat we met het voorliggende stuk zouden moeten instemmen en het maakt feitelijk ook niet uit wanneer onze fractie tegen het voorstel stemt want het gaat toch door, hoe fout het voorstel ook is. Dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter, dank. Wij als CDA hebben in de commissie al aangegeven dat wij vinden dat de Omgevingsvisie geen plan van De Paauw moet worden, maar echt een verhaal van en voor alle Wassenaarders en daarom hadden we drie punten benaderd. Het moet breed gedragen worden, dus niet alleen de bekende gezichten en bekende organisaties die we vaak bij participatie zien, jongeren moeten echt meedoen want dit gaat over hun toekomst en inwoners moeten

terugzien wat er met hun inbreng gebeurt. Wij zijn blij dat het college daar serieus op is ingegaan, er is toegezegd dat jongeren actief worden opgezocht en niet alleen via de website of een enquête, maar ook op scholen met interactieve lessen en op plekken waar jongeren samenkomen zoals de skatebaan, dat vinden wij mooie concrete stappen. Ook de terugkoppeling vinden we belangrijk. Er komt een aparte avond waarin inwoners kunnen zien wat met hun ideeën is gedaan en de verslagen komen op de website. Wij vinden het daarom ook belangrijk dat inwoners kunnen zien wat er met hun ideeën gebeurt, anders voelt het al snel alsof hun bijdrage in een la verdwijnt. Wij zijn blij met deze toezegging, maar we willen er wel bij zeggen dat de kwaliteit van dit proces straks bepaalt of de Omgevingsvisie ook echt draagvlak heeft want als de inwoners hun eigen inbreng terugzien dan wordt het ook hun plan. Wat betreft de motie van Hart voor Wassenaar, daar staan wij wel positief tegenover maar we willen wel nog even wachten op de appreciatie van het college, dat ik hier niet iets over het hoofd zie, maar we staan er nu positief in. Voorzitter tot slot, wij zien als CDA dat Wassenaar echt voor lastige keuzes gaat staan, we willen ons groen en erfgoed beschermen maar we zien ook een duidelijke vraag naar betaalbare woningen en ruimte voor ondernemers en voor het CDA is het vinden van een goede balans daarin van groot belang. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw **Hofman**: Dank u wel voorzitter, ik wil kort zijn. In de zomer van 2023 is de eerste aanzet voor deze startnotitie gedaan, in ieder geval om de Omgevingsvisie neer te zetten en die zou dan eind 2027 klaar zijn, dan zouden we er 4,5 jaar over doen. Wij vinden dat echt een dusdanig laag ambitieniveau dat we echt denken 'dit moet sneller kunnen' en we zien geen enkele reden waarom wij de deadline die in de wet is gegeven niet zouden kunnen halen want als je kijkt naar de planning zouden er ook dingen gelijktijdig kunnen gaan om in ieder geval een sneller proces te laten plaatsvinden. Wat ik ook merk... Als je de startnotitie leest, krijg je het gevoel dat er voor het eerst een visie op Wassenaar wordt samengesteld terwijl ik er de afgelopen drie, vier jaar al heel veel voorbij heb zien komen, alle visies die we de afgelopen dagen ook alle voorbij hebben laten komen, en hetzelfde geldt eigenlijk voor de participatie. Ik denk dat we eigenlijk wel al heel erg op weg zijn, weten waar we naartoe willen, weten waar Wassenaar voor staat, waar we naartoe willen, wie wat wil. Participatie is natuurlijk wel heel belangrijk maar het lijkt op deze manier een enorm kolos te worden die uiteindelijk enorm veel tijd en bakken vol geld gaat kosten. Dus wat ons betreft zouden wij net als GroenLinks zeggen 'wij stemmen tegen deze startnotitie in de hoop dat een nieuwe versie met meer ambitie ter stemming wordt gebracht'. Wat betreft de motie. Als deze startnotitie uiteindelijk toch wordt aangenomen dan kunnen we ons zeer vinden in wat in de motie wordt aangegeven, dan weet je in ieder geval waar je het over hebt. Tot zover, dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan zijn we gekomen aan het einde van de termijn aan de zijde van de raad en is het woord aan de wethouder Ruimtelijke ordening voor de beantwoording van volgens mij maar een enkele vraag en een appreciatie op de motie en u ziet de tijd.

Wethouder **Koetsier**: Ja, dank mijnheer de voorzitter, ik heb 2.10 minuten en ben ook blij dat ik eindelijk aan het woord kom want vijf uur zitten is best een lange tijd. Ik zal het kort houden. Mevrouw Van Vliet, wat betreft de motie, die laten wij oordeel raad. Wat betreft het afwegingskader, dat zal natuurlijk nooit helemaal van tevoren allemaal worden vastgelegd. Wat wel belangrijk is als we participeren... Dit gaat over keuzes maken en die worden ook voorgelegd aan onze bewoners, iedereen gaat meedoen. Wat is belangrijk in bepaalde delen van Wassenaar, gaat het over wonen, gaat het over bedrijven. Op 22 september jl. was bij de Economische Visie natuurlijk een hele mooie, het ABF, waar kiezen we voor, is dat sport of is dat bedrijventerrein, wat vindt u belangrijk. Dat gaat absoluut terugkomen en dat ga je ook terugzien in het ambitiedocument waarin natuurlijk de kaders worden aangegeven want uiteindelijk zal de raad zelf beslissen welke kaders in de Omgevingsvisie worden gelegd. Mevrouw Hibbert, ik ben het met u eens. Ik heb ook al aangegeven te gaan kijken waar we kunnen gaan versnellen, we gaan zeker ons best doen om er flink wat maanden af te halen en ik ben eigenlijk ook bereid om... Toen ik net wethouder was, gaf ik tijdens de commissie altijd even in vijf minuten een update van de Omgevingswet, waar we stonden, en ik ben meer dan bereid om elke keer tijdens de commissie even een update te geven van waar we staan in de participatie en wat we hebben gedaan om het te versnellen waar dat kan. Mijnheer Van Smirren, dank voor uw opmerkingen. De heer Paulides, ik ben toch langs Juridische Zaken gegaan en die heeft aangegeven dat participatie onder de Omgevingswet helemaal vormvrij is en dat kan best wel een document, een basis zijn, en dat is geen reden dat wij in juridische problemen komen. Mevrouw Hofman-de Raad, u gaf aan dat eigenlijk iedereen wel weet wat we willen. Ik spreek hier voor mezelf, een persoonlijke noot, ik ben best wel razend nieuwsgierig naar wat nou de inwoner van Wassenaar echt met zijn dorp wil en of dat ook matcht met waar we het hier over hebben. Dat komt terug in het ambitiedocument en ik sta op nul. Dank u.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan gaan we naar de tweede termijn. Ik ga kijken, heeft iemand nog een tweede termijn? Ja, de heer Paulides. Gaat uw gang.

De heer **Paulides**: Ik wil heel kort reageren.

De **voorzitter**: U wilt een interruptie plaatsen.

De heer **Paulides**: Nee, nou ja een tweede termijn, een interruptie.

De **voorzitter**: Dat maakt een verschil. U had nog een interruptie op de bijdrage van de wethouder, dat maakt het ook een stuk makkelijker, dus een interruptie.

De heer **Paulides**: Dan maken we er een interruptie van.

De **voorzitter**: Zo is het.

De heer **Paulides**: De wethouder zegt dat dit stuk gewoon kan worden neergelegd, maar ik wil hem eraan helpen herinneren dat er ooit een besluit is genomen dat de overgang naar de Omgevingswet een beleidsarm iets zou zijn en wat we nu bij voortduring zien zijn compleet nieuwe dingen die in de Omgevingsvisie staan. Dat is niet de procedure, je begint met participatie, dan heb je een inventarisatie van het bestaande beleid en daarmee ga je aan de slag. Op deze wijze is het een zienswijzenprocedure.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Ja, dank u mijnheer de voorzitter. Ik denk dat wij hier in herhaling vallen, deze discussie hebben we natuurlijk al vier of vijf keer gehad. We hebben het spoorboekje en dat voeren we gewoon uit. We hebben het huidige beleid omgezet in de vorm van de Omgevingsvisie zoals die eruit gaat zien. Daarin hebben we ook onze landelijke regelgeving meegenomen, die niet altijd dwingend is maar gewoon regelgeving is en we volgen daar gewoon het keurige proces zoals uitgeschreven. Dank u mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Geen behoefte meer aan een tweede termijn, is dat juist? Dan gaan we naar de besluitvorming. Het voorliggende besluit is de startnotitie Omgevingsvisie fase 2 vast te stellen voor a. participatiefase, b. ambitiefase, c. Ontwerpomgevingsvisie en d. definitieve Omgevingsvisie. Is er nog behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval, dan breng ik nu het voorstel in stemming. Wie is daarvoor? Dat zijn de fracties van het CDA, PvdA, VVD en D66. Wie is daartegen? Dat zijn de fracties van DLW, GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Daarmee is het voorstel verworpen. Dan is er nog een motie. Ja een motie kan wel, die is gewoon bij het debat ingediend. Ja hoor, dat kan gewoon.

De heer **Stekelenburg**: Voorzitter, zouden wij vijf minuten kunnen schorsen?

De **voorzitter**: Vijf minuten. Nee, we zitten midden in de stemming en schorsen in een stemming dat kan niet, we hebben het besluit genomen. U wilt zich nu nog beraden op de motie, maar ik ga eerst even naar de indiener toe want ik ga gewoon even een praktische vraag stellen. Er is inmiddels een startnotitie weggestemd en u roept in de motie op om een aantal dingen te doen. Wilt u de motie nog handhaven?

Mevrouw **Van Vliet**: Ja voorzitter, dank u wel voor het woord. Wellicht had ik dat in een stemverklaring moeten toelichten, dan was het meteen duidelijk geweest maar de zaken die wij in de motie aanstippen of waartoe wij aanzetten, hadden wij graag in de aanvankelijke startnotitie gezien. Omdat dit er niet in stond, stemmen wij tegen dat voorstel maar uiteraard wel voor onze eigen motie. Wat de rest van de raad daarvan vindt of wil stemmen dat is aan eenieder. Hopelijk dat dit de boel opklaart.

De **voorzitter**: Dan handhaaft u de motie en wilt u nu vijf minuten schorsen om u op de motie te gaan beraden. Dat kan, ik schors de vergadering voor vijf minuten.

Schorsing

De **voorzitter**: Mag ik alle leden verzoeken om weer te gaan zitten, graag stilte in de zaal. Mijnheer Stekelenburg, u had een schorsing aangevraagd, heeft dat nog tot verder iets geleid of

kunnen we de motie gewoon... Als u allemaal zou willen gaan zitten. We stemmen hier niet door te zitten en te gaan staan. Oké, mijnheer Stekelenburg.

De heer **Stekelenburg**: Ja, dank voorzitter. Wij zijn er wel klaar voor om tot stemming over te gaan. Ik zou wel graag gebruikmaken van een stemverklaring.

De **voorzitter**: Dan ga ik inventariseren wie stemverklaringen wil doen. Dat is mevrouw Everard wacht even hoor, mevrouw Hibbert en de heer Stekelenburg. Heb ik hem dan? (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Dat moeten we dan nu doen voordat we in een stemming komen. Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw **Van Vliet**: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb mijn eigen motie zojuist nog even nagelezen en op zich laat die zich ook zonder het raadsvoorstel afzonderlijk lezen. Het enige wat erin staat is dat onder de constatering geschreven staat 'de startnotitie Omgevingsvisie 2025' en wellicht dat we daaraan dan voor de zuiverheid de datum van vandaag moeten toevoegen omdat ik ervan uitga dat er een nieuwe versie komt omdat het voorstel zojuist is weggestemd. Dus dat zou ik graag willen toevoegen aan mijn motie, 'de Startnotitie Omgevingsvisie 2025, d.d. 23-9-2025'.

De **voorzitter**: Dat wordt toegevoegd, dus die komt er nu bij. Zodoende kunnen we ook de versies bijhouden en dat is de versie die voorligt. Goed, dan ligt de gewijzigde motie voor en gaan we naar de stemverklaringen. Mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter, ik heb net in mijn bijdrage gezegd dat wij eigenlijk voor de motie wilden stemmen, maar dat was natuurlijk voordat de startnotitie waarin het hele participatieproces zou zijn vastgesteld is weggestemd. Nu er geen participatieproces wordt vastgesteld, zien wij geen reden om nu voor een motie die iets over dat participatieproces zegt te gaan stemmen. Dus wij zullen tegen de motie stemmen.

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Wij waren ook van plan om voor de motie te stemmen, maar nu het raadsbesluit is afgewezen en er een nieuwe startnotitie moet komen, hopelijk kan dat al in oktober of november a.s., er komt in ieder geval nieuwe startnotitie en wij hopen dat het college eigenlijk, we gaan er gewoon van uit dat het college de goede inhoud van de motie in de nieuwe startnotitie meeneemt en dat we op die manier de inhoud terug zullen zien. Daarom stemmen wij nu tegen deze motie en niet tegen de inhoud, wel tegen het proces om deze motie nu in stemming te brengen terwijl het bijbehorende raadsbesluit is afgewezen. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Stekelenburg.

De heer **Stekelenburg**: Ja voorzitter, dank. Ik zou er eigenlijk drie dingen over willen zeggen. Wij hebben ook heel erg sterk de neiging gehad om voor de motie te stemmen, maar die is nu niet meer relevant omdat de startnotitie helaas van tafel is. Het is natuurlijk wel van belang dat er snel een nieuw plan vanuit het college komt om aan de wettelijke eisen van de Omgevingswet te voldoen, dus dat zien we heel erg tegemoet. Als laatste voorzitter, zou het goed zijn, en dat heeft de wethouder ook toegezegd, om ook maandelijks in de commissie Fysieke Leefomgeving bij dit punt stil te staan. We stemmen nu dus tegen de motie.

De **voorzitter**: Mevrouw Hofman.

Mevrouw **Hofman**: Ja, dank u wel voorzitter. Wij zien wel duidelijk meerwaarde in deze motie omdat het inderdaad een omissie in de huidige startnotitie... De opdracht aan het college geeft om dat wel in de volgende startnotitie, de versie 2.0, op te nemen tenzij de wethouder op dit moment misschien nog een toezegging zou kunnen doen dat dit ook daadwerkelijk...

De **voorzitter**: Dat kan niet, we zitten in de stemverklaring.

Mevrouw **Hofman**: Dat kan niet. Dus dan is dit toch een logische motie om het college opdracht te geven dit mee te nemen. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Van Smirren wilde ook nog een stemverklaring doen, dat kan.

De heer **Van Smirren**: Ja voorzitter, volgens mij leiden er meerdere wegen naar Rome. Wij hebben ons uitgelaten dat we voor de motie zouden stemmen. Dat gaan we nu niet doen, maar we

roepen het college op om goed naar de raad te luisteren en dit wel in het nieuwe voorstel mee te nemen. Dank u wel voorzitter.

Motie Startnotitie opstellen Omgevingsvisie Wassenaar Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 23 september 2025;

constaterende dat:

- de startnotitie Omgevingsvisie 2025 d.d. 23-09-2025 het proces richting een definitieve Omgevingsvisie beschrijft;
- het ambitiedocument het eerste product is waarin beleidskeuzes en scenario's zichtbaar worden;
- in de commissie Fysieke Leefomgeving op 8 september 2025 is toegezegd (toezeggingen 818 en 820) dat de raad schriftelijk inzicht zou krijgen in het afwegingskader en de weging van participatie-uitkomsten;
- de informatiebrief van 17 september 2025 wél processtappen beschrijft, maar geen concrete methodiek of criteria geeft voor de verwerking en weging van participatie-input en belangenafweging;
- de huidige structuurvisie uit 2017 geen volledig en actueel kader biedt;

overwegende dat:

- de gemeenteraad als kaderstellend orgaan vooraf richting moet geven aan de koers van de Omgevingsvisie;
- participatie pas betekenis heeft als duidelijk is hoe uitkomsten worden gewogen;
- onderscheid tussen verplicht provinciaal/landelijk beleid en lokale beleidsruimte essentieel is om als raad keuzes te kunnen maken;

verzoekt het college:

het ambitiedocument, wanneer het als raadsvoorstel wordt aangeboden, te voorzien van:

- een helder overzicht van onderdelen die voortvloeien uit dwingende landelijke en provinciale kaders, en onderdelen waar de gemeente Wassenaar eigen beleidsruimte heeft;
- een concreet afwegingskader waarin wordt beschreven hoe participatieresultaten en andere belangen worden gewogen, inclusief een toelichting hoe botsende belangen worden afgewogen;
- minimaal twee of drie keuzescenario's voor de thema's waar Wassenaar beleidsruimte heeft;
- de volledige participatie-uitkomsten en een verslag van de verwerking daarvan;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Nu volgt de stemming over de voorliggende gewijzigde motie, waaraan dus die datum is toegevoegd, de motie Startnotitie Opstellen Omgevingsvisie Wassenaar, ingediend door de fractie van Hart voor Wassenaar. Wie is daarvoor? Dat zijn de fracties van Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is er tegen? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD en D66 en daarmee is de motie verworpen.

13. Vragenronde

De **voorzitter**: Dan zijn we bij de vragen en er is één vraag gesteld door mevrouw Van Deursen en zij krijgt daar ook de mogelijkheid toe. U hebt gezien dat wethouder Bloemendaal vanavond afwezig is, maar de heer Bloemendaal wordt vervangen door wethouder Zoutendijk en die zal dus ook uw vragen mevrouw Van Deursen gaan beantwoorden. Mevrouw Van Deursen, aan u.

Mevrouw **Van Deursen**: Dank u wel voorzitter en ik vertrouw erop dat de heer Zoutendijk deze vragen goed zal beantwoorden. Het gaat over raadsinformatiebrief 92, Inspectierapport jeugdbeschermingsstelsel, en raadsinformatiebrief 87, het onderdeel Ontwikkelingen over Kwadraad, die een fusie met de hele grote organisatie Fundis aangaat. Wij hebben daarover de volgende vragen. Kan het college aangeven of en hoe het controleert of inwoners die zorg of ondersteuning van een van beide organisaties nodig hebben deze hulp ook krijgen? Kijkt het college eventueel naar andere organisaties die de hulp indien nodig kunnen geven? Indien zich ontwikkelingen voordoen die voor de raad relevant zijn, verzoeken wij het college deze terstond te melden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan geef ik het woord aan wethouder Zoutendijk.

Wethouder **Zoutendijk**: Dank u voorzitter en dank ook voor de vragen. De eerste vraag. Ik beantwoord eerst de vraag over Kwadraad. Kwadraad is convenantpartner in het Sociaal Team Wassenaar, werkt samen met dat team en jaarlijks legt Kwadraad verantwoording af via de jaarverantwoording van de inkoopopdracht en subsidie. Daarnaast vindt er tweewekelijks overleg over de uitvoering, waaronder wachtlijsten en hulpvragen, plaats, dus één keer in de twee weken is er binnen het Sociaal Team contact over hoe de hulpverlening verloopt. Daar hebben we echt wel grip op en dat zien we ook heel frequent. Over de fusie. Het betreft een bestuurlijke fusie met Fundis. We hebben een gesprek gevoerd met de interim-bestuurder en een directeur van Kwadraad over die fusie en zoals we er nu naar uitkijken, blijft Kwadraad een zelfstandige organisatie met behoud van eigen identiteit, werkwijze en maatschappelijke opdracht. De werkgelegenheid blijft behouden, er zijn op korte termijn geen gevolgen voor het personeel en samenwerken maakt het mogelijk de hulpverlening op dezelfde wijze voort te zetten. Dus we zien de fusie eigenlijk wel als een oplossing voor de financiële situatie terwijl we inhoudelijk geen verslechtering zien, eerder meer mogelijkheden voor verbetering. Dat wat betreft Kwadraad. Dan Jeugdbescherming west. Ja, Jeugdbescherming west is een van de vier gecertificeerde instellingen in onze jeugdhulpregio. De kinderrechter bepaalt welke GI-gecertificeerde instelling de jeugdbeschermer in het gezin aanstelt, daar hebben wij helemaal geen rol in. Het college kan juridisch niet zelfstandig een andere GI inzetten, wat we wel kunnen doen en wat we ook doen is het principe van burgervoorzitter voor een deel van het werk te stimuleren, een naaste burger kan in bepaalde gevallen de voorzitter uitvoeren in plaats van dat een GI dat doet, maar dat staat nog in de kinderschoenen en dat zal niet op korte termijn tot de oplossing leiden. Wassenaar valt samen met drie andere jeugdjeugdhulpregio's, kort gezegd Rotterdam en Dordrecht, onder het landsdeel Zuidwest. Kort gezegd, de gemeente Den Haag is centrumgemeente en die controleert namens Wassenaar of Jeugdbescherming west ondersteuning aan onze inwoners biedt. Dit wordt ook besproken in het Bestuurlijke Overleg Jeugd van Haaglanden. Als het gaat om casusniveau, dus gewoon concrete cliënten, dan kunnen wij contact met Jeugdbescherming west leggen en kunnen we ook kijken wat we eventueel als Sociaal Team Wassenaar nog kunnen doen, maar dat is niet hetzelfde als wat Jeugdbescherming west kan doen, wij kunnen geen gezinsvoogd aanstellen. Het is inderdaad een groot probleem, en dat speelt niet alleen in onze regio, dat de wachtlijsten heel lang zijn, dat het heel lang duurt voordat een gezinsvoogd wordt toegewezen en het komt ook voor dat er erg veel wisselingen zijn als het om een gezinsvoogd gaat. Vandaar ook de plannen rond het toekomstscenario Jeugd en Gezin. Dat moet uiteindelijk gaan leiden tot verbetering van deze situatie, het is een landelijk probleem. Het is wel een probleem dat het kabinet op dit moment geen knopen ten aanzien van dat toekomstscenario heeft doorgehakt. We werken hier in deze regio wel in een proeftuin om te kijken of dat toch tot verbeteringen leidt, maar ja al dit gepraat helpt op korte termijn dus helemaal niks. Mooier kunnen we het helaas niet maken. Tot zover de beantwoording.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk nog even naar mevrouw Van Deursen, nog behoefte aan een vervolgvraag?

Mevrouw **Van Deursen**: Even de vraag aan de wethouder: als er nog iets valt te melden of dat dan meteen met de raad wordt gedeeld. Dat mag ook via een informatiebrief, zo is dit ook tot ons gekomen, en dan kunnen we altijd zelf nog kijken.

Wethouder **Zoutendijk**: Uiteraard kan ik dat volmondig toezeggen.

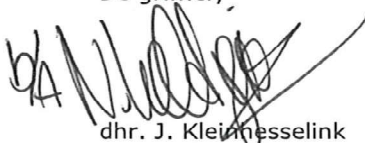
De **voorzitter**: Goed, daarmee zijn we aan het einde van de vragenronde gekomen.

13. Sluiting vergadering

De **voorzitter**: Hiermee zijn we aan het einde gekomen van twee dagen raadsvergadering. Ik dank u allemaal voor uw inbreng en ik sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 14 oktober 2025

De griffier,

dhr. J. Kleinhesselink

De voorzitter,

dhr. L.A. de Lange